

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2025.6.13.
COM(2025) 309 final

ANNEX 6

MELLÉKLET

a következőhöz:

**Javaslat
A Tanács határozata**

**a Svájci Államszövetséggel fennálló kétoldalú kapcsolatok megszilárdítását, elmélyítését
és kiterjesztését célzó, széles körű megállapodáscsomag megkötéséről**

MEGÁLLAPODÁS
AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS A SVÁJCI ÁLLAMSZÖVETSÉG KÖZÖTT
A VILLAMOS ENERGIÁRÓL

AZ EURÓPAI UNIÓ, a továbbiakban: az Unió,

valamint

A SVÁJCI ÁLLAMSZÖVETSEG, a továbbiakban: Svájc,

a továbbiakban: a Szerződő Felek,

FIGYELEMBE VÉVE az Unió és Svájc villamosenergia-rendszereinek különösen szoros integrációját, valamint azt, hogy Svájc azon európai országok csoportjának tagja volt, amelyek az átvitelrendszer-üzemeltetők közötti együttműködés alapján továbbfejlesztették a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelmet Európában, azzal a céllal, hogy kihasználhassák a közös energiaforrások előnyeit;

TUDOMÁSUL VÉVE, hogy az elmúlt két évtizedben részletes jogi keretet hoztak létre az Unióban annak érdekében, hogy hatékony belső villamosenergia-piacot hozzanak létre villamosenergia-kereskedelmi mechanizmusokkal, például az egész Unióra kiterjedő piac-összekapcsolással, amely felváltja a korábbi együttműködési keretet;

ELISMERVE, hogy Svájcban a villamosenergia-kereskedelemre és az ellátásbiztonságra vonatkozó uniós szabályok alkalmazásának hiánya, és ebből következően Svájcnak az uniós jog által szabályozott közös kereskedelmi rendszerekből, platformokból és koordinációs szervekből való kimaradása egyre nagyobb kihívást jelentett a Szerződő Felek közötti villamosenergia-egytműködés és ellátásbiztonságuk szempontjából, ami piaci hiányosságokhoz, magasabb tranzakciós költségekhez, jogbizonytalansághoz és a villamosenergia-kereskedelem megbízhatatlanságához vezetett, ami többletköltségeket eredményezett a villamosenergia-fogyasztók számára;

HANGSÚLYOZVA, hogy e megállapodás célja – figyelembe véve a svájci villamosenergia-rendszernek az európai villamosenergia-rendszerbe való szoros fizikai integrációját – a kölcsönös együttműködés fokozása a villamosenergia-ágazatban, Svájc részvételének lehetővé tétele az uniós jog által szabályozott valamennyi kereskedelmi rendszerben, platformban és közös koordinációs területben, a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem előmozdítása, a gazdasági hatékonyság és a társadalmi jólét növelése, az ellátás biztonságának megerősítése, a hálózat stabilitásának növelése, valamint a nettó zero üvegházhatásúgáz-kibocsátású európai energiarendszerre 2050-ig történő átállás megkönnyítése Svájc és az Unió kölcsönös előnyére;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy Svájcnak az Unió belső villamosenergia-piacán való részvételéhez Svájc olyan módon történő integrációja szükséges, amely a Szerződő Felek számára ugyanazokat a jogokat és kötelezettségeket biztosítja. Ehhez viszont az egyenlő versenyfeltételekre vonatkozó megfelelő szabályokra van szükség, amelyek biztosítják a Szerződő Felek közötti nyílt és tisztességes versenyt, beleértve a versenyre, a környezetre és a megújulóenergia-termelésre vonatkozó szabályokat is;

TUDOMÁSUL VÉVE, hogy szoros együttműködésre van szükség a Szerződő Felek és hatóságaik között a belső villamosenergia-piac szabályainak megfelelő értelmezése és alkalmazása, valamint a regionális hálózat stabilitásának és az ellátás biztonságának fokozása érdekében, különösen energiaválság idején;

HANGSÚLYOZVA, hogy a Szerződő Felek az e megállapodás szerinti együttműködésük során nagy jelentőséget tulajdonítanak a villamosenergia-ellátás biztonságának, és hogy e megállapodás egyik fő célja olyan megbízható szabályok létrehozása, amelyek garantálják, hogy mindkét Szerződő Fél energiaválság idején is folytatja a villamosenergia-kereskedelmet egyértelmű szabályok alapján, hogy támaszkodhassanak a másik Félről származó villamosenergia-áramlásra, csökkentve a villamosenergia-fogyasztók költségeit;

ELISMERVE, hogy a határkeresztező átviteli kapacitásokra vonatkozó hosszú távú fizikai lekötések korlátozzák a harmadik felek hozzáféréseinek az Unió villamosenergia-piaci szabályaiban alkalmazott elvét, és hogy a nem uniós országokkal kötött, hosszú távú fizikai lekötéseket tartalmazó korábbi szerződések kezelése összetett jogi kérdéseket vethet fel, e megállapodásnak jogbiztonságot kell nyújtania az ilyen lekötések fokozatos megszüntetése és az átmeneti időszakban alkalmazandó rendszer tekintetében;

FIGYELEMBE VÉVE a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem előnyeit, valamint a költséghatékony, tiszta és biztonságos villamosenergia-ellátásra irányuló beruházások ösztönzését az Unióban és Svájcban;

ELISMERVE, hogy a villamosenergia-infrastruktúra állami tulajdonlása legitim politikai döntés lehet;

AZZAL A SZÁNDÉKKAL, hogy megerősítsék és elmélyítsék Svájc és vállalkozásai részvételét az Unió belső piacán, amelyben Svájc e megállapodás alapján vesz részt;

ELISMERVE, hogy a belső piachoz kapcsolódó azon területek megfelelő működése és homogenitása érdekében, amelyeken Svájc részt vesz, a svájci és az uniós vállalkozások számára egyenlő versenyfeltételeket kell garantálni az állami támogatások tekintetében a belső piacon alkalmazott szabályokkal egyenértékű anyagi jogi és eljárási szabályok alapján;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE a Szerződő Felek autonómiáját, intézményeik szerepét és hatásköreit, valamint Svájc tekintetében az ország alkotmányos rendjéből eredő elvek tiszteletben tartását, beleértve a közvetlen demokráciát, a hatalmi ágak szétválasztását és a föderalizmust;

MIVEL az Uniót és Svájcot számos, különböző területekre kiterjedő kétoldalú megállapodás köti, amelyek bizonyos tekintetben az Unión belül biztosítottakhoz hasonló egyedi jogokat és kötelezettségeket írnak elő;

EMLÉKEZTETVE arra, hogy e kétoldalú megállapodások célja Európa versenyképességének növelése és a Szerződő Felek közötti szorosabb gazdasági kapcsolatok kialakítása, amelyek az egyenlőségen, a kölcsönösségen, valamint előnyeik, jogaik és kötelezettségeik általános egyensúlyán alapulnak;

AZZAL AZ ELHATÁROZÁSSAL, hogy a belső piacra vonatkozó szabályokkal azonos szabályok alapján megerősítsék és elmélyítsék Svájc részvételét az Unió belső piacán, megőrizve ugyanakkor függetlenségüket és intézményeik függetlenségét, valamint Svájc tekintetében a közvetlen demokráciából, a föderalizmusból és a belső piacon való részvételének ágazati jellegéből eredő elvek tiszteletben tartását;

ÚJÓLAG MEGERŐSÍTVE, hogy a Svájci Szövetségi Legfelsőbb Bíróság és az összes többi svájci bíróság, valamint a tagállamok bíróságai és az Európai Unió Bírósága továbbra is hatáskörrel rendelkeznek a megállapodás egyedi esetekben történő értelmezésére;

ANNAK TUDATÁBAN, hogy biztosítják az egységességet a belső piaccal kapcsolatos azon területeken, amelyeken Svájc jelenleg részt vesz vagy a jövőben részt fog venni,

A KÖVETKEZŐKÉPPEN ÁLLAPODTAK MEG:

I. RÉSZ

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. CIKK

Cél

1. E megállapodás célja, hogy lehetővé tegye Svájc részvételét az Unió belső villamosenergia-piacán, biztosítva a villamos energia belső piacára vonatkozó, szükség esetén kiigazított szabályok egységes alkalmazását az e megállapodásban megállapított feltételek mellett.
2. E tekintetben e megállapodás célja:
 - (a) az egyenlő piacra jutás garantálása valamennyi piaci szereplő számára mind az uniós, mind a svájci villamosenergia-piacok tekintetében, beleértve a közös kereskedési rendszerekhez, platformokhoz és koordinációs szervekhez való hozzáférést is;
 - (b) a határokon átnyúló villamosenergia-kereskedelem előmozdítása az Unió és Svájc kölcsönös előnyére, többek között az átviteli rendszer kapacitásának jobb elosztása és kezelése révén, különösen a rendszerösszekötők tekintetében;
 - (c) a regionális villamosenergia-hálózat stabilitásának, valamint a svájci villamosenergia-rendszernek az összekapcsolt uniós rendszerhez való csatlakoztatásának a biztosítása;
 - (d) magas szintű ellátásbiztonság;

- (e) a nagykereskedelmi villamosenergia-piac integritásának és átláthatóságának garantálása;
- (f) a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia részarányának növelése és előmozdítása, valamint a magas szintű környezetvédelem garantálása a villamosenergia-ágazatban annak érdekében, hogy Európában 2050-re megvalósuljon a nettó zéró üvegházhatásúgáz-kibocsátású energiarendszerre való átállás;
- (g) a Szerződő Felek, szabályozó hatóságaik és a villamosenergia-ágazat szereplői közötti együttműködés fokozása.

2. CIKK

Hatály

1. Ez a megállapodás a villamosenergia-ágazatra vonatkozik a villamosenergia-termelés, -átvitel, -elosztás, -kereskedelem és -ellátás tekintetében.
2. E megállapodás az abban meghatározott, a villamosenergia-ágazathoz közvetlenül kapcsolódó kérdésekre is alkalmazandó.

3. CIKK

Megkülönböztetésmentesség

A Szerződő Felek vállalják, hogy e megállapodás alkalmazása keretében nem hoznak megkülönböztető intézkedéseket.

II. RÉSZ

A VILLAMOS ENERGIA BELSŐ PIACÁN VALÓ RÉSZVÉTELRE VONATKOZÓ SZABÁLYOK

4. CIKK

A villamosenergia-ágazatra vonatkozó szabályok

Svájc alkalmazza a villamosenergia-ágazatra vonatkozó, az I. mellékletben meghatározott jogi aktusokat.

5. CIKK

Svájci átvitelrendszer-üzemeltető

1. Az I. mellékletben meghatározott jogi aktusokban foglalt, az átvitelrendszer-üzemeltetők szétválasztására vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, e megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza a svájci állami szerveket, például a kantonokat és az önkormányzatokat abban, hogy a svájci átviteli rendszer üzemeltetőjében közvetlen vagy közvetett többséggel rendelkezzenek.
2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg a villamosenergia-ágazatban működő vállalatokat abban, hogy közvetlen vagy közvetett többséggel rendelkezzenek a svájci átvitelrendszer-üzemeltetőben, az I. mellékletben meghatározott jogi aktusoknak az átvitelrendszer-üzemeltetők szétválasztására vonatkozó rendelkezéseinek korlátain belül.

6. CIKK

Svájci elosztórendszer-üzemeltető

Az I. mellékletben meghatározott jogi aktusokban foglalt, az elosztórendszer-üzemeltetők szétválasztására vonatkozó rendelkezések sérelme nélkül, e megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza a svájci állami szerveket, például a kantonokat és az önkormányzatokat abban, hogy:

- (a) a svájci elosztórendszer-üzemeltetőkben közvetlen vagy közvetett többséggel teljes mértékben rendelkezzenek;
- (b) hálózatüzemeltetőket és szervezeteket hozzanak létre a közjog alapján történő termelés vagy ellátás céljából.

7. CIKK

Svájci egyetemes szolgáltatás

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az megakadályozza Svájcot olyan fogyasztóvédelmi intézkedések elfogadásában, amelyek egy bizonyos fogyasztási küszöbérték alatti háztartások és vállalkozások számára biztosítják az egyetemes szolgáltatás igénybevételének jogát, beleértve a végső menedékes szolgáltató szolgáltatásait is, az I. mellékletben foglalt jogi aktusok rendelkezéseivel összhangban.
2. E megállapodás nem értelmezhető úgy, hogy megakadályozza az egyetemes szolgáltatás árának az I. mellékletben foglalt jogi aktusok rendelkezéseivel összhangban történő szabályozását.

8. CIKK

A svájci határokon található rendszerösszekötőkre vonatkozó meglévő hosszú távú kapacitáslekötésekre alkalmazandó átmeneti rendszer

1. A megkülönböztetésmentes hálózati hozzáférés elvének való megfelelés érdekében a Svájc és Franciaország közötti rendszerösszekötőknél meglévő, a II. melléklet B. szakaszában felsorolt, a 2002. január 1-je előtt megkötött szerződésekben meghatározott hosszú távú kapacitáslekötéseket e megállapodás hatálybalépésével meg kell szüntetni. Az említett szerződések jogosultjainak az e megállapodás hatálybalépésétől számított hét évig tartó átmeneti időszakra, de – amennyiben a szerződés korábban megszűnik – legfeljebb a II. melléklet B. szakaszában felsorolt, vonatkozó meglévő szerződés lejártának időpontjáig pénzügyi ellentételezést kell nyújtani. A II. melléklet B. szakaszában felsorolt szerződések módosításai nem érintik a hosszú távú kapacitáslekötések megszüntetését vagy az átmeneti időszakot.
2. A II. melléklet A. szakasza meghatározza a pénzügyi ellentételezés alapelveit és a nemzeti szabályozó hatóságok ellentételezéssel és finanszírozással kapcsolatos feladatait.
3. Az (1) bekezdéstől eltérve a II. melléklet C. szakaszában felsorolt, 65 MW-ot meg nem haladó, kisebb kapacitáslekötéssel rendelkező, határokon átnyúló vízerőművekre vonatkozó kapacitáslekötések az e megállapodás hatálybalépésétől számított 15 évig, de legfeljebb az adott meglévő koncesszió lejártáig tartó átmeneti időszak alatt maradnak fenn, amennyiben a koncesszió korábban megszűnik, és azt követően meg kell szüntetni.

9. CIKK

Ellátásbiztonság és tartalékok

1. A Szerződő Felek az e megállapodás keretében folytatott együttműködésük során nagy jelentőséget tulajdonítanak a villamosenergia-ellátás biztonságának. A működő villamosenergia-piacok és a villamosenergia-áramlás ott történő biztosítása érdekében, ahol arra a legnagyobb szükség van, a határokon átnyúló rendszerösszekötőknek nyitottnak kell maradniuk, többek között villamosenergia-válság idején is, e megállapodással összhangban. El kell kerülni a villamosenergia-ellátás biztonságát veszélyeztető intézkedéseket, különösen villamosenergia-válságok esetén, különös tekintettel az olyan beavatkozásokra, mint a határokon átnyúló villamosenergia-áramlás indokolatlan korlátozása.
2. Svájc meghozhatja a szükséges, arányos és nem torzító jellegű intézkedéseket a villamosenergia-ellátás biztonságának biztosítása érdekében, különösen villamosenergia-tartalékok létrehozása és fenntartása révén, amennyiben azok összeegyeztethetők e megállapodással.
3. A nemzeti erőforrás-megfelelőség értékelésekor Svájc feltételezéseket készíthet a nemzeti villamosenergia-kereslet és -kínálat sajátosságainak figyelembevételével, beleértve azokat a sajátosságokat is, amelyek abból erednek, hogy Svájc nem tagállama az Uniónak, vagy olyan elemekből, amelyek különösen fontosak lehetnek Svájc ellátásbiztonsága szempontjából, mint például a szomszédos országokban az atomenergia és a földgáz villamosenergia-termelésre való korlátozott rendelkezésre állása, feltéve, hogy ezeket az aggályokat arányos és észszerű módon figyelembe veszik.
4. Az e megállapodás szerinti, a termelés megfelelőségéhez nyújtott állami támogatásra vonatkozó szabályok hatékonyságának biztosítása, valamint az e megállapodás hatálybalépését követően a kötelező szabályokon alapuló villamosenergia-kereskedelem új lehetőségeinek figyelembevétele érdekében az e megállapodás hatálybalépése előtt nyújtott, e megállapodással össze nem egyeztethető, a megfelelőségi tartalékokhoz nyújtott állami támogatás időtartama nem haladhatja meg az e megállapodás hatálybalépésétől számított hat évet.

10. CIKK

Svájc részvétele intézményekben és egyéb testületekben

1. Svájc és az érintett svájci szereplők részt vesznek az e megállapodás hatálya alá tartozó intézményekben, bizottságokban, régiókban, rendszerekben, platformokban, kezdeményezésekben és más hasonló testületekben.
2. Konkrétan:
 - (a) a svájci nemzeti szabályozó hatóság részt vesz az Energiaszabályozók Együttműködési Ügynökségében (a továbbiakban: ACER);
 - (b) a svájci átvitelrendszer-üzemeltető részt vesz a Villamosenergia-piaci Átvitelrendszer-üzemeltetők Európai Hálózatában (a továbbiakban: ENTSO-E);
 - (c) a svájci elosztórendszer-üzemeltetők részt vesznek az elosztórendszer-üzemeltetők európai szervezetében (a továbbiakban: EU DSO).
3. Svájc részvételének részletes leírását a mellékletek tartalmazzák.

11. CIKK

Az energiaforrások kiaknázása és a termelőlétesítmények tulajdonjoga

1. Svájc fenntartja magának a jogot, hogy meghatározza az energiaforrásainak kiaknázására vonatkozó feltételeket, beleértve a vízenergia használatát is, az e megállapodás alapján alkalmazandó vonatkozó jogszabályok, valamint a különböző energiaforrások közötti választása és energiaellátásának általános szerkezete határain belül.
2. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem akadályozza meg, hogy a termelőlétesítmények állami szervek tulajdonában legyenek, beleértve a vízenergia-termelést is, a villamos energiára alkalmazandó jogszabályok keretein belül.

III. RÉSZ

ÁLLAMI TÁMOGATÁS

12. CIKK

Az állami támogatásokra vonatkozó rendelkezések célkitűzései

1. E rész célja, hogy egyenlő versenyfeltételeket biztosítson az uniós és a svájci vállalkozások számára a belső piacnak a megállapodás hatálya alá tartozó területein, valamint az állami támogatásokra vonatkozó anyagi jogi és eljárási szabályok megállapítása révén garantálja a belső piac megfelelő működését.

2. E rész és mellékletei nem változtatják meg sem e megállapodás hatályát, sem annak célkitűzéseit.

13. CIKK

Állami támogatás

1. Ha e megállapodás másként nem rendelkezik, a belső piac megfelelő működésével összeegyeztethetetlennek minősül a Svájc vagy valamely uniós tagállam által vagy állami forrásból bármilyen formában nyújtott olyan támogatás, amely bizonyos vállalkozásoknak vagy bizonyos áruk termelésének az előnyben részesítése által torzítja a versenyt, vagy azzal fenyeget, amennyiben ez érinti a Szerződő Felek közötti, e megállapodás hatálya alá tartozó kereskedelmet.
2. A következők összeegyeztethetők a belső piac megfelelő működésével:
 - (a) a magánszemély fogyasztóknak nyújtott szociális jellegű támogatás, feltéve hogy azt a termék származásán alapuló megkülönböztetés nélkül nyújtják;
 - (b) a természeti katasztrófák vagy rendkívüli események miatti károk enyhítését célzó támogatás;
 - (c) a III. melléklet A. szakaszában meghatározott intézkedések.
3. A belső piac megfelelő működésével összeegyeztethetőnek tekinthetők az alábbiak:
 - (a) az olyan térségek gazdasági fejlődésének előmozdítására nyújtott támogatások, ahol rendkívül alacsony az életszínvonal vagy jelentős az alulfoglalkoztatottság;

- (b) a valamely közös európai érdeket vagy a Szerződő Felek közös érdekét szolgáló fontos projekt megvalósításának előmozdítására vagy egy uniós tagállam vagy Svájc gazdaságában bekövetkezett komoly zavar megszüntetésére nyújtott támogatás;
- (c) az egyes gazdasági tevékenységek vagy gazdasági területek fejlődését előmozdító támogatás, ha az ilyen támogatás nem befolyásolja hátrányosan a kereskedelmi feltételeket a Szerződő Felek érdekeit sértő mértékben;
- (d) a kultúrát és a kulturális örökség megőrzését előmozdító támogatás, ha az ilyen támogatás nem befolyásolja a kereskedelmi és versenyfeltételeket a Szerződő Felek érdekeit sértő mértékben;
- (e) a III. melléklet B. szakaszában meghatározott támogatási kategóriák.

4. A III. melléklet C. szakaszával összhangban nyújtott támogatás összeegyeztethetőnek tekintendő a belső piac megfelelő működésével, és mentesül a 14. cikk szerinti bejelentési kötelezettség alól.

5. Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások működtetésével megbízott vagy a jövedelemtermelő monopólium jellegű vállalkozásoknak nyújtott támogatások olyan mértékben tartoznak az e megállapodásban foglalt szabályok hatálya alá, amennyiben az említett szabályok alkalmazása sem jogilag, sem ténylegesen nem akadályozza a szóban forgó vállalkozásokra bízott sajátos feladatok végrehajtását. Ez nem befolyásolhatja a kereskedelem fejlődését olyan mértékben, amely sérti a Szerződő Felek érdekeit.

6. Ez a rész nem alkalmazandó azokra a támogatásokra, amelyek esetében a megállapodás hatálya alá tartozó tevékenységekre egy és ugyanazon vállalkozásnak nyújtott összeg a III. melléklet D. szakasza szerinti csekély összegű támogatásnak minősül.

7. Az e megállapodás 25. cikke alapján létrehozott vegyes bizottság (a továbbiakban: vegyes bizottság) határozhat úgy, hogy a belső piac megfelelő működésével összeegyeztethető intézkedések vagy összeegyeztethetőnek tekinthető támogatási kategóriák meghatározásával aktualizálja a III. melléklet A. és B. szakaszát.

14. CIKK

Felügyelet

1. Az 12. cikk alkalmazásában az állami támogatási szabályok saját területükön történő alkalmazását az Unió – összhangban a hatásköröknek az Unió és tagállamai közötti megosztásával –, valamint Svájc – összhangban a hatáskörökre vonatkozó alkotmányos rendjével – felügyeli e résznek megfelelően.

2. E rész végrehajtásának alkalmazásában az Unió az Európai Unió működéséről szóló szerződés (a továbbiakban: EUMSZ) 93., 106., 107. és 108. cikkének, valamint az állami támogatás területén azokat kiegészítő uniós jogi aktusoknak, továbbá a IV. melléklet A. szakaszának 1. pontjában felsorolt, a villamosenergia-ágazatban nyújtott állami támogatások területét érintő, azokat kiegészítő uniós jogi aktusoknak megfelelően állami támogatási felügyeleti rendszert tart fenn.

3. E rész végrehajtásának alkalmazásában Svájc az e megállapodás hatálybalépésétől számított öt éven belül olyan állami támogatási felügyeleti rendszert hoz létre és tart fenn, amely mindenkor biztosítja a felügyeletnek és a végrehajtásnak az Unióban alkalmazottal egyenértékű szintjét a (2) bekezdésben meghatározottak szerint; az említett rendszer magában foglalja a következőket:

(a) független felügyeleti hatóság; valamint

- (b) olyan eljárások, amelyek biztosítják, hogy a felügyeleti hatóság felülvizsgálja a támogatás összeegyeztethetőségét a belső piac megfelelő működésével, beleértve a következőkre vonatkozó eljárásokat:
- (i) a tervezett támogatás előzetes bejelentése a felügyeleti hatóságnak;
 - (ii) a bejelentett támogatások felügyeleti hatóság általi értékelése, valamint a be nem jelentett támogatásokra vonatkozó hatáskörének a felügyeleti hatóság általi értékelése;
 - (iii) a felügyeleti hatóság által a belső piac megfelelő működésével összeegyeztethetetlennek ítélt támogatásoknak az illetékes igazságügyi hatóság előtti megtámadása, a jogi aktus megtámadhatóvá válásának pillanatától kezdve felfüggesztő hatállyal; valamint
 - (iv) a már odaítélt és a belső piac megfelelő működésével összeegyeztethetetlennek ítélt támogatások visszafizettetése a kamatokkal együtt.

4. Svájc hatáskörökre vonatkozó alkotmányos rendjével összhangban a (3) bekezdés b) pontjának iii. és iv. alpontja nem alkalmazandó a Svájci Szövetségi Gyűlés vagy a Svájci Szövetségi Tanács jogi aktusaira.

5. Ha a svájci felügyeleti hatóság a svájci alkotmányos rend szerinti hatáskörének korlátai miatt nem tudja megtámadni a Svájci Szövetségi Gyűlés vagy a Svájci Szövetségi Tanács támogatását valamely igazságügyi hatóság előtt, akkor minden konkrét esetben meg kell támadnia az adott támogatás más hatóságok általi alkalmazását. Ha az igazságügyi hatóság megállapítja, hogy a támogatás összeegyeztethetetlen a belső piac megfelelő működésével, az illetékes svájci igazságügyi és közigazgatási hatóságok figyelembe veszik ezt a megállapítást annak értékelésekor, hogy az előttük folyamatban lévő ügyben alkalmazható-e a támogatás.

15. CIKK

Létező támogatás

1. A 14. cikk (3) bekezdésének b) pontja nem alkalmazandó a létező támogatásokra, ideértve a támogatási programokat és az egyedi támogatásokat is.
2. E megállapodás alkalmazásában a létező támogatás fogalma magában foglalja az e megállapodás hatálybalépése előtt, valamint az attól számított öt éven belül nyújtott támogatásokat.
3. A felügyeleti rendszer 14. cikk (3) bekezdése alapján történő létrehozásának napjától számított 12 hónapon belül a felügyeleti hatóság átfogó képet szerez a megállapodás hatálya alá tartozó és még hatályban lévő létező támogatási programokról, valamint elvégzi azok *prima facie* értékelését a 13. cikkben meghatározott kritériumok alapján.
4. A felügyeleti hatóság folyamatosan felülvizsgálatokat végez annak megállapítására, hogy valamennyi létező svájci támogatási program összeegyeztethető-e a belső piac megfelelő működésével az (5), (6) és (7) bekezdés alapján.
5. Ha a felügyeleti hatóság úgy ítéli meg, hogy egy létező támogatási program nem, vagy már nem egyeztethető össze a belső piac megfelelő működésével, tájékoztatja az illetékes hatóságokat az e résznek való megfelelés kötelezettségéről. Ha egy ilyen támogatási program módosítására vagy megszüntetésére kerül sor, arról az illetékes hatóságok tájékoztatják a felügyeleti hatóságot.
6. Ha a felügyeleti hatóság úgy ítéli meg, hogy az illetékes hatóságok által hozott intézkedések megfelelően biztosítják, hogy a támogatási program összeegyeztethető legyen a belső piac megfelelő működésével, akkor közzéteszi az említett intézkedéseket.

7. E cikk (1) bekezdésétől eltérve, ha a felügyeleti hatóság úgy ítéli meg, hogy a támogatási program továbbra is összeegyeztethetetlen a belső piac megfelelő működésével, a felügyeleti hatóság a 14. cikk (3) bekezdése b) pontjának iii. alpontjával és a 14. cikk (5) bekezdésével összhangban közzéteszi értékelését és megtámadja a támogatási program alkalmazását minden konkrét esetben.

8. E rész alkalmazásában, ha egy létező támogatási programot úgy módosítanak, hogy az befolyásolja a támogatásnak a belső piac megfelelő működésével való összeegyeztethetőségét, a támogatást új támogatásnak kell tekinteni, és ezért arra a 14. cikk (3) bekezdésének b) pontja vonatkozik.

16. CIKK

Átláthatóság

1. A Szerződő Felek a területükön nyújtott támogatások tekintetében biztosítják az átláthatóságot. Az Unió esetében az átláthatóságnak a megállapodás hatálya alá tartozó állami támogatásokra az Unióban alkalmazandó anyagi jogi és eljárási szabályokon kell alapulnia. Svájc esetében az átláthatóságnak a megállapodás hatálya alá tartozó állami támogatásokra az Unióban alkalmazandó szabályokkal egyenértékű anyagi jogi és eljárási szabályokon kell alapulnia.

2. Amennyiben e rész másképp nem rendelkezik, a Szerződő Felek saját területük tekintetében biztosítják a következők közzétételét:

(a) odaítélt támogatások;

(b) felügyeleti hatóságainak véleményei vagy határozatai;

- (c) illetékes igazságügyi hatóságainak döntései a támogatásnak a belső piac megfelelő működésével való összeegyeztethetőségéről; valamint
- (d) a felügyeleti hatóságai által alkalmazott iránymutatások és közlemények.

17. CIKK

Az együttműködés feltételei

1. A Szerződő Felek saját jogszabályaikra és a rendelkezésre álló forrásokra is figyelemmel együttműködnek és információt cserélnek az állami támogatásokkal kapcsolatban.
2. Az állami támogatásokra vonatkozó anyagi jogi szabályok egységes végrehajtása, alkalmazása és értelmezése, valamint az ilyen szabályok harmonikus fejlődése érdekében:
 - (a) a Szerződő Felek együttműködnek és konzultálnak egymással a IV. melléklet B. szakaszában említett releváns iránymutatások és közlemények tekintetében; valamint
 - (b) a Szerződő Felek felügyeleti hatóságai megállapodásokat kötnek a rendszeres információcseréről, amely kiterjed többek között a létező támogatásokra vonatkozó szabályok alkalmazásának következményeire.

18. CIKK

Konzultációk

1. Valamely Szerződő Fél kérésére a Szerződő Felek a vegyes bizottság keretében konzultálnak egymással az e rész végrehajtásával kapcsolatos kérdésekről.
2. Valamely Szerződő Fél fontos érdekeit érintő olyan fejlemények esetén, amelyek befolyásolhatják e rész működését, a vegyes bizottság bármely Szerződő Fél kérésére a kéréstől számított 30 napon belül megfelelően magas szinten ülésezik az ügy megvitatása céljából.

19. CIKK

Az állami támogatásra vonatkozó jogi aktusok belefoglalása a megállapodásba

1. A 27. cikktől eltérve, a 13. cikk (4) és (6) bekezdésének, valamint a 14. cikk (2) és (3) bekezdésének alkalmazásában, továbbá a jogbiztonság és a belső piachoz kapcsolódó azon területekkel kapcsolatos jog homogenitásának garantálása érdekében, amelyeken Svájc e megállapodás értelmében részt vesz, Svájc és az Unió biztosítja, hogy a III. melléklet C. és D. szakaszának, valamint a IV. melléklet A. szakaszának hatálya alá tartozó területeken elfogadott uniós jogi aktusokat elfogadásukat követően a lehető leghamarabb belefoglalják az említett mellékletekbe.
2. Amikor az Unió a III. melléklet C. és D. szakaszának vagy a IV. melléklet A. szakaszának hatálya alá tartozó területen jogi aktust fogad el, erről a vegyes bizottságon keresztül a lehető leghamarabb tájékoztatja Svájcot. A Szerződő Felek valamelyikének kérésére a vegyes bizottság véleménycserét tart a kérdésről.

3. A vegyes bizottság az (1) bekezdéssel összhangban jár el, és a lehető leggyorsabban határozatot fogad el a III. melléklet C. és D. szakaszának, valamint a IV. melléklet A. szakaszának módosításáról, beleértve a szükséges kiigazításokat is.

4. A 28. cikkre is figyelemmel, az e cikk (3) bekezdése szerinti vegyes bizottsági határozatok haladéktalanul hatályba lépnek, de semmi esetre sem korábban annál, amikor a vonatkozó uniós jogi aktus alkalmazandóvá válik az Unióban.

IV. RÉSZ

A VILLAMOSENERGIA-PIACCAL KAPCSOLATOS TERÜLETEK

20. CIKK

Környezetvédelem

1. A Szerződő Felek biztosítják a környezetvédelem magas szintjét a villamosenergia-ágazatban.
2. Svájc a 27. cikk (3) bekezdésével és az V. melléklettel összhangban magas szintű környezetvédelmet biztosít.

21. CIKK

Megújuló energiaforrások

1. A Szerződő Felek együttműködnek a megújuló energiaforrások területén, különösen azok bevezetése és előmozdítása tekintetében.
2. A Szerződő Felek kötelezettséget vállalnak arra, hogy energiarendszereikben növelik a megújuló energia részarányát. Svájc alkalmazza a megújuló energiaforrásokra vonatkozó, a VI. mellékletben meghatározott jogi aktusokat, konkrétan egy megfelelő indikatív megújulóenergia-célkitűzést határoz meg.
3. A Szerződő Felek törekednek tervezési és engedélyezési eljárásaik felgyorsítására.

22. CIKK

Együttműködés az infrastruktúra területén

1. A Szerződő Felek együttműködnek a területeiket összekötő villamosenergia-infrastruktúra időben történő fejlesztésének és interoperabilitásának elősegítése érdekében.
2. Valamennyi Szerződő Fél biztosítja, hogy az átviteli rendszerekre vonatkozóan hálózatfejlesztési terveket dolgoznak ki, tesznek közzé és azokat rendszeresen frissítik.

3. A svájci infrastrukturális projekteknek az (EU) 2022/869 európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ 2. cikkének (1) bekezdése és 4. cikke (2) bekezdésének e) pontja szerinti kölcsönös érdekű projektek való esetleges minősítése céljából Svájc esetében vélelmezni kell a szakpolitikai keret nagy fokú konvergenciáját. Svájc az említett rendeletben előírtaknak megfelelően hasonló ütemtervet tesz lehetővé a gyorsított végrehajtás és az egyéb szakpolitikai támogató intézkedések tekintetében.

V. RÉSZ

INTÉZMÉNYI RENDELKEZÉSEK

1. FEJEZET

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

23. CIKK

Az intézményi rendelkezések célkitűzései

1. E rész célja, hogy a Szerződő Felek, valamint a gazdasági szereplők és a magánszemélyek számára nagyobb jogbiztonságot, egyenlő elbánást és egyenlő versenyfeltételeket biztosítson e megállapodás hatálya alá tartozó, belső piaccal kapcsolatos területen.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (EU HL L 152., 2022.6.3., 45. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>).

2. E célból ez a rész olyan intézményi megoldásokról rendelkezik, amelyek elősegítik a Szerződő Felek közötti gazdasági kapcsolatok folyamatos és kiegyensúlyozott megerősítését. A nemzetközi jog elveit figyelembe véve ez a rész különösen olyan intézményi megoldásokat vezet be a megállapodásra vonatkozóan, amelyek közösek a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozóan megkötött vagy megkötendő kétoldalú megállapodások tekintetében, amelyeken Svájc részt vesz, anélkül, hogy megváltoztatná a megállapodás hatályát vagy célkitűzéseit, nevezetesen:

- (a) a megállapodásnak a megállapodás szempontjából releváns uniós jogi aktusokkal való összehangolására vonatkozó eljárás;
- (b) a megállapodás és a megállapodásban hivatkozott uniós jogi aktusok egységes értelmezése és alkalmazása;
- (c) a megállapodás felügyelete és alkalmazása; valamint
- (d) a megállapodással kapcsolatos jogviták rendezése.

24. CIKK

Kétoldalú megállapodások a belső piachoz kapcsolódó azon területeken,
amelyeken Svájc részt vesz

1. Az Unió és Svájc között a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozóan meglévő és jövőbeli kétoldalú megállapodások, amelyeken Svájc részt vesz, koherens egységet alkotnak, és együtt biztosítják a jogok és kötelezettségek egyensúlyát az Unió és Svájc között.

2. A megállapodás a belső piachoz kapcsolódó azon területre vonatkozó kétoldalú megállapodást képez, amelyen Svájc részt vesz.

25. CIKK

A vegyes bizottság

1. Vegyes bizottság jön létre. A vegyes bizottság a Szerződő Felek képviselőiből áll.
2. A vegyes bizottság társelnöki feladatait az Unió és Svájc egy-egy képviselője látja el.
3. A vegyes bizottság:
 - (a) biztosítja e megállapodás megfelelő működését, valamint e megállapodás hatékony igazgatását és alkalmazását;
 - (b) fórumot biztosít a Szerződő Felek közötti kölcsönös konzultációhoz és folyamatos információcseréhez, különösen abból a célból, hogy a 32. cikkel összhangban megoldást találjanak a megállapodás, illetve a megállapodásban hivatkozott valamely uniós jogi aktus értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos nehézségekre;
 - (c) ajánlásokat tesz a Szerződő Feleknek az e megállapodással kapcsolatos kérdésekben;
 - (d) határozatokat fogad el, amennyiben azt e megállapodás kifejezetten előírja; valamint

(e) gyakorolja az e megállapodásban ráruházott bármely egyéb hatáskört.

4. Az Európai Unió működéséről szóló szerződéshez csatolt, az Európai Unió kiváltságairól és mentességeiről szóló (7.) jegyzőkönyv (a továbbiakban: a (7.) jegyzőkönyv) 1–6., 10–15., 17. vagy 18. cikkének módosítása esetén a vegyes bizottság annak megfelelően módosítja az I. melléklet függelékét.

5. A vegyes bizottság konszenzussal jár el.

A határozatok kötelezőek a Szerződő Felekre nézve, akik minden szükséges intézkedést meghoznak az említett határozatok végrehajtása érdekében.

6. A vegyes bizottság évente legalább egyszer, felváltva Brüsszelben és Bernben ülésezik, amennyiben a társelnökök másként nem határoznak. A vegyes bizottság bármelyik Szerződő Fél kérésére is összeül. A társelnökök megállapodhatnak abban, hogy a vegyes bizottság ülését videokonferencia vagy telekonferencia útján tartják.

7. A vegyes bizottság elfogadja eljárási szabályzatát és szükség esetén naprakésszé teszi azt.

8. A vegyes bizottság határozhat bármilyen munkabizottság vagy szakértői csoport felállításáról, amely a feladatai ellátásában segíti.

2. FEJEZET

A MEGÁLLAPODÁS ÖSSZEHANGOLÁSA AZ UNIÓ JOGI AKTUSAIVAL

26. CIKK

Részvétel az Unió jogi aktusainak megszövegezésében („döntés-előkészítés”)

1. Amikor az EUMSZ-szel összhangban uniós jogi aktusra irányuló javaslatot dolgoz ki a megállapodás hatálya alá tartozó területen, az Európai Bizottság (a továbbiakban: a Bizottság) tájékoztatja erről Svájcot, és javaslatainak kidolgozása céljából informálisan konzultál Svájc szakértőivel ugyanúgy, mint ahogyan az uniós tagállamok szakértőinek véleményét is kikéri.

Bármely Szerződő Fél kérésére előzetes véleménycserét folytatnak a vegyes bizottság keretein belül.

A Szerződő Felek bármelyikük kérésére újra konzultálnak egymással a vegyes bizottságban a jogi aktus Unió általi elfogadását megelőző szakasz fontos pillanataiban, folyamatos tájékoztatási és konzultációs folyamat keretében.

2. A megállapodás hatálya alá tartozó területre vonatkozó uniós jog alap-jogiaktusaira vonatkozó felhatalmazáson alapuló jogi aktusoknak az EUMSZ-szel összhangban történő előkészítése során a Bizottság biztosítja, hogy Svájc a lehető legszélesebb körben részt vegyen a tervezetek elkészítésében, és ugyanolyan alapon konzultál Svájc szakértőivel, mint az Unió tagállamainak szakértőivel.

3. A megállapodás hatálya alá tartozó területre vonatkozó uniós jog alap-jogiaktusaira vonatkozó végrehajtási jogi aktusoknak az EUMSZ-szel összhangban történő előkészítése során az Európai Bizottság biztosítja, hogy Svájc a lehető legszélesebb körben részt vegyen azon tervezetek elkészítésében, amelyeket a Bizottságot a végrehajtási hatásköreinek gyakorlásában segítő bizottságokhoz nyújtanak be, továbbá ugyanolyan alapon konzultál Svájc szakértőivel, mint az Unió tagállamainak szakértőivel.
4. Svájc szakértőit bevonják a (2) és (3) bekezdés hatályán kívül eső bizottságok munkájába, amennyiben ez a megállapodás megfelelő működéséhez szükséges. E bizottságok és adott esetben a hasonló jellemzőkkel rendelkező egyéb bizottságok jegyzékét a vegyes bizottság állítja össze és frissíti.
5. Ez a cikk nem alkalmazandó a 27. cikk (8) bekezdésében említett, kivétel hatálya alá tartozó uniós jogi aktusokra vagy azok rendelkezéseire.

27. CIKK

Az uniós jogi aktusok belefoglalása a megállapodásba

1. A jogbiztonság, továbbá a belső piac azon területéhez kapcsolódó jog homogenitásának garantálása érdekében, amelyen Svájc a megállapodás értelmében részt vesz, Svájc és az Unió biztosítja, hogy a megállapodás hatálya alá tartozó területen elfogadott uniós jogi aktusokat elfogadásukat követően a lehető leghamarabb belefoglalják a megállapodásba.
2. Az I. és VI. mellékletbe az (5) bekezdéssel összhangban belefoglalt uniós jogi aktusok a megállapodásba történő belefoglalásuk révén Svájc jogrendjének részét képezik, adott esetben a vegyes bizottság által elfogadott kiigazításokra is figyelemmel.

3. Svájc a villamosenergia-ágazatban alkalmazandó rendelkezéseket fogad el vagy tart fenn, amelyek olyan követelményeket állapítanak meg, amelyek az (5) bekezdéssel összhangban az V. mellékletbe belefoglalt uniós jogi aktusokban meghatározottakkal legalább azonos szintű környezetvédelmet biztosítanak. A svájci jog e bekezdéssel összhangban elfogadott vagy fenntartott rendelkezéseire nem lehet hivatkozni az V. mellékletben említett uniós jogi aktusokban meghatározott követelményeknek megfelelő uniós áruk és szolgáltatások svájci piachoz való szabad hozzáféréseinek korlátozása érdekében.
4. Amikor az Unió a megállapodás hatálya alá tartozó területen jogi aktust fogad el, erről a vegyes bizottságon keresztül a lehető leghamarabb tájékoztatja Svájcot. A Szerződő Felek valamelyikének kérésére a vegyes bizottság véleménycserét tart a kérdésről.
5. A vegyes bizottság az (1) bekezdéssel összhangban jár el, és a lehető leggyorsabban határozatot fogad el a megállapodás I., V. és VI. mellékletének módosításáról, amely tartalmazza a szükséges kiigazításokat.
6. Az (1) és (2) bekezdés sérelme nélkül, amennyiben az a megállapodás és az (5) bekezdés szerint módosított I., V. és VI. melléklet összhangjának biztosítása érdekében szükséges, a vegyes bizottság javaslatot tehet arra, hogy a Szerződő Felek belső eljárásaiknak megfelelően hagyják jóvá a megállapodás felülvizsgálatát.
7. A megállapodásban szereplő, már nem hatályos uniós jogi aktusokra való hivatkozásokat az I., V. és VI. melléklet megfelelő módosításáról szóló vegyes bizottsági határozat hatálybalépésétől kezdődően az I., V. és VI. mellékletbe foglalt, hatályon kívül helyező uniós jogi aktusra való hivatkozásként kell értelmezni, kivéve, ha az említett határozat másként rendelkezik.

8. Az (1) bekezdésben meghatározott kötelezettség nem alkalmazandó a következő kivétel hatálya alá tartozó uniós jogi aktusokra vagy azok rendelkezéseire:

– a 9. cikk (3) bekezdése.

9. A 28. cikkekre is figyelemmel, a vegyes bizottság (5) bekezdés szerinti határozatai azonnal hatályba lépnek, de semmi esetre sem korábban annál, amikor a vonatkozó uniós jogi aktus alkalmazandóvá válik az Unióban.

10. A Szerződő Felek az e cikkben meghatározott eljárás során jóhiszeműen együttműködnek a döntéshozatal megkönnyítése érdekében.

28. CIKK

Svájc alkotmányos kötelezettségeinek teljesítése

1. A 27. cikk (4) bekezdésében említett véleménycsere során Svájc tájékoztatja az Uniót arról, hogy a 27. cikk (5) bekezdésében említett határozat megköveteli-e, hogy Svájc teljesítse alkotmányos kötelezettségeit ahhoz, hogy a határozat kötelező erejűvé váljon.

2. Amennyiben a 27. cikk (5) bekezdésében említett határozat arra kötelezi Svájcot, hogy teljesítse alkotmányos kötelezettségeit ahhoz, hogy a határozat kötelező erejűvé váljon, Svájcnak az (1) bekezdésben előírt tájékoztatás időpontjától számított legfeljebb kétéves határidő áll rendelkezésére ehhez, kivéve, ha népszavazási eljárás indul, amely esetben ez a határidő egy évvel meghosszabbodik.

3. Amíg Svájc nem nyújt tájékoztatást arról, hogy teljesítette alkotmányos kötelezettségeit, a Szerződő Felek ideiglenesen alkalmazzák a 27. cikk (5) bekezdésében említett határozatot, kivéve, ha Svájc arról tájékoztatja az Uniót, hogy a határozat ideiglenes alkalmazása nem lehetséges, és ezt megindokolja.

Az ideiglenes alkalmazásra semmilyen körülmények között nem kerülhet sor azon időpont előtt, amikor a vonatkozó uniós jogi aktus alkalmazandóvá válik az Unióban.

4. Svájc a vegyes bizottságon keresztül haladéktalanul értesíti az Uniót, amint teljesítette az (1) bekezdésben említett alkotmányos kötelezettségeit.

5. A határozat a (4) bekezdésben előírt értesítés kézbesítésének napján lép hatályba, de semmi esetre sem azon időpont előtt, amikor a vonatkozó uniós jogi aktus alkalmazandóvá válik az Unióban.

3. FEJEZET

A MEGÁLLAPODÁS ÉRTELMEZÉSE ÉS ALKALMAZÁSA

29. CIKK

Az egységes értelmezés elve

1. Az 1., 12. és 23. cikkben meghatározott célkitűzések elérése érdekében és a nemzetközi közjog elveivel összhangban a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozó kétoldalú megállapodásokat, amelyeken Svájc részt vesz, valamint az ilyen megállapodásokban hivatkozott uniós jogi aktusokat egységesen kell értelmezni és alkalmazni a belső piachoz kapcsolódó azon területeken, amelyeken Svájc részt vesz.
2. A megállapodásban hivatkozott uniós jogi aktusokat, valamint – amennyiben alkalmazásuk az uniós jog fogalmait érinti – a megállapodás rendelkezéseit az Európai Unió Bíróságának a megállapodás aláírását megelőzően vagy azt követően létrejött ítélkezési gyakorlatával összhangban kell értelmezni és alkalmazni.

A hatékony és harmonikus alkalmazás elve

1. A Bizottság és az illetékes svájci hatóságok együttműködnek és segítik egymást a megállapodás alkalmazásának felügyeletében. Információt cserélhetnek a megállapodás alkalmazásának felügyeletére irányuló tevékenységekről. Véleménycserét folytathatnak, és megvitathatják a kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdéseket.
2. A Szerződő Felek megteszik a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy területükön biztosítsák a megállapodás hatékony és harmonikus alkalmazását.
3. E megállapodás alkalmazásának felügyeletét a Szerződő Felek közösen látják el a vegyes bizottság keretében. Amennyiben a Bizottság vagy az illetékes svájci hatóságok helytelen alkalmazásról szereznek tudomást, az ügyet a vegyes bizottság elé lehet utalni elfogadható megoldás megtalálása érdekében.
4. A Bizottság, illetve az illetékes svájci hatóságok figyelemmel kísérik a megállapodásnak a másik Szerződő Fél általi alkalmazását. Az e megállapodás 32. cikkében előírt eljárás alkalmazandó.

Amennyiben a megállapodás hatékony és harmonikus alkalmazásának biztosítása szükségessé teszi, hogy az Unió intézményeinek az egyik Szerződő Fél tekintetében bizonyos felügyeleti hatáskörökkel – például vizsgálati és döntéshozatali hatáskörökkel – rendelkezzenek, a megállapodásban kifejezetten meg kell határozni azokat.

31. CIKK

A kizárólagosság elve

A Szerződő Felek vállalják, hogy a megállapodás és a megállapodásban hivatkozott uniós jogi aktusok értelmezésével vagy alkalmazásával, illetve adott esetben a Bizottság által a megállapodás alapján elfogadott határozatnak a megállapodással való összeegyeztethetőségével kapcsolatban kizárólag az e részben meghatározott rendezési módszerek keretében kezdeményeznek vitarendezést.

32. CIKK

Értelmezési vagy alkalmazási nehézségek esetén követendő eljárás

1. A megállapodás vagy a megállapodásban hivatkozott valamely uniós jogi aktus értelmezésének vagy alkalmazásának nehézsége esetén a Szerződő Felek a vegyes bizottság keretében konzultálnak egymással annak érdekében, hogy kölcsönösen elfogadható megoldást találjanak. E célból a vegyes bizottság rendelkezésére kell bocsátani minden hasznos információt annak érdekében, hogy részletesen megvizsgálhassa a helyzetet. A vegyes bizottság megvizsgál minden olyan lehetőséget, amely lehetővé teszi a megállapodás megfelelő működésének fenntartását.
2. Amennyiben a vegyes bizottság a nehézségről szóló értesítéstől számított három hónapon belül nem tud megoldást találni az (1) bekezdésben említett nehézségre, bármelyik Szerződő Fél kérheti, hogy egy választottbíróság rendezze a jogvitát a jegyzőkönyvben megállapított szabályoknak megfelelően.

3. Ha a jogvita a 29. cikk (2) bekezdésében említett rendelkezés értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos kérdést vet fel, és ha e rendelkezés értelmezése releváns a jogvita megoldása szempontjából és szükséges annak eldöntéséhez, akkor a választottbíróság ezt a kérdést az Európai Unió Bírósága elé utalja.

Amennyiben a jogvita olyan rendelkezés értelmezésével vagy alkalmazásával kapcsolatos kérdést vet fel, amely a 27. cikk (8) bekezdésében említett dinamikus összehangolási kötelezettség alóli kivétel hatálya alá tartozik, és amennyiben a jogvita nem érinti az uniós jog fogalmainak értelmezését vagy alkalmazását, a választottbíróság a jogvitát az Európai Unió Bírósága elé utalás nélkül rendezi.

4. Amennyiben a választottbíróság a (3) bekezdés alapján kérdést utal az Európai Unió Bírósága elé:

- (a) az Európai Unió Bíróságának ítélete kötelező érvényű a választottbíróságra nézve, valamint;
- (b) Svájcot ugyanazok a jogok illetik meg, mint a tagállamokat és az Unió intézményeit, és értelemszerűen ugyanazon eljárások vonatkoznak rá az Európai Unió Bírósága előtt.

5. Az egyes Szerződő Felek minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy jóhiszeműen megfeleljenek a választottbíróság határozatának. Az a Szerződő Fél, amelyről a választottbíróság megállapította, hogy nem felelt meg a megállapodásnak, a vegyes bizottságon keresztül tájékoztatja a másik Szerződő Felet azokról az intézkedésekről, amelyeket a választottbíróság határozatának való megfelelés érdekében hozott.

33. CIKK

Kompenzációs intézkedések

1. Amennyiben az a Szerződő Fél, amelyről a választottbíróság megállapította, hogy nem felelt meg a megállapodásnak, a jegyzőkönyv IV.2. cikkének (6) bekezdésével összhangban meghatározott észszerű határidőn belül nem tájékoztatja a másik Szerződő Felet azokról az intézkedésekről, amelyeket a választottbíróság határozatának való megfelelés érdekében hozott, vagy ha a másik Szerződő Fél úgy ítéli meg, hogy a tájékoztatásban szereplő intézkedések nem felelnek meg a választottbíróság határozatának, ez a másik Szerződő Fél a megállapodás vagy bármely más, a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozó kétoldalú megállapodás keretében, amelyeken Svájc részt vesz, arányos kompenzációs intézkedéseket fogadhat el (a továbbiakban: kompenzációs intézkedések) az esetleges egyensúlyhiány orvoslása érdekében. Az ilyen intézkedéseket elfogadó Fél értesíti a kompenzációs intézkedésekről azt a Szerződő Felet, amelyről a választottbíróság megállapította, hogy nem felelt meg a megállapodásnak, és az értesítésben részletezi ezeket az intézkedéseket. Az említett kompenzációs intézkedések az értesítés napja után három hónappal válnak hatályossá.
2. Amennyiben a vegyes bizottság a tervezett kompenzációs intézkedésekről szóló értesítés időpontjától számított egy hónapon belül nem határoz az említett kompenzációs intézkedések felfüggesztéséről, módosításáról vagy megsemmisítéséről, bármelyik Szerződő Fél választottbíróság elé terjesztheti az említett kompenzációs intézkedések arányosságának kérdését, a jegyzőkönyvben szereplők szerint.
3. A választottbíróság a jegyzőkönyv III.8. cikkének (4) bekezdésében megállapított határidőn belül határoz.
4. A kompenzációs intézkedéseknek nincs visszaható hatályuk. A magánszemélyek és a gazdasági szereplők által a kompenzációs intézkedések hatálybalépése előtt már megszerzett jogok és kötelezettségek fennmaradnak.

34. CIKK

A joghatóságok közötti együttműködés

1. Az egységes értelmezés előmozdítása érdekében a Svájci Szövetségi Legfelsőbb Bíróság és az Európai Unió Bírósága megállapodik a párbeszéd folytatásáról és annak módozatairól.
2. Svájcnak jogában áll beadványokat vagy írásbeli észrevételeket benyújtani az Európai Unió Bíróságához, ha az Unió valamely tagállamának bírósága előzetes döntéshozatal céljából a megállapodás vagy az abban hivatkozott uniós jogi aktus valamely rendelkezésének értelmezésével kapcsolatos kérdést utal az Európai Unió Bírósága elé.

35. CIKK

Területekre vonatkozó hivatkozások

Ha a megállapodásba foglalt uniós jogi aktusok hivatkozásokat tartalmaznak az „Európai Unió”, az „Unió”, a „közös piac” vagy a „belső piac” területére, akkor az ilyen hivatkozásokat a megállapodás alkalmazásában a 43. cikkben hivatkozott területekként kell értelmezni.

36. CIKK

Az Unió tagállamainak állampolgáira való hivatkozások

Ha a megállapodásba foglalt uniós jogi aktusok az Unió tagállamainak állampolgáira való hivatkozásokat tartalmaznak, akkor az ilyen hivatkozásokat a megállapodás alkalmazásában az uniós tagállamok és Svájc állampolgáira való hivatkozásként kell értelmezni.

37. CIKK

Az uniós jogi aktusok hatálybalépése és végrehajtása

A megállapodásba foglalt uniós jogi aktusok saját hatálybalépésükre vagy végrehajtásukra vonatkozó rendelkezései a megállapodás alkalmazásában nem relevánsak.

Az uniós jogi aktusokat a megállapodásba belefoglaló határozatok Svájc általi hatálybaléptetésére és végrehajtására vonatkozó határidők a 27. cikk (9) bekezdéséből és a 28. cikk (5) bekezdéséből, valamint az átmeneti intézkedésekről szóló rendelkezésekből erednek.

38. CIKK

Az Unió jogi aktusainak címzettjei

A megállapodásba foglalt uniós jogi aktusok azon rendelkezései, amelyek szerint e jogi aktusok címzettjei az uniós tagállamok, a megállapodás alkalmazásában nem relevánsak.

VI. RÉSZ

EGYÉB RENDELKEZÉSEK

39. CIKK

Általános kiigazítások

Ez a rész az I. és VI. mellékletben említett uniós jogi aktusokra alkalmazandó általános kiigazításokról rendelkezik, kivéve, ha a vonatkozó melléklet másként rendelkezik.

40. CIKK

Információcsere

1. Amennyiben az Unió valamely tagállamának vagy annak illetékes hatóságának információkat kell benyújtania a Bizottságnak, Svájc vagy illetékes hatósága ezeket az információkat a vegyes bizottságon keresztül nyújtja be a Bizottságnak.
2. Amennyiben az Unió valamely tagállamának vagy annak illetékes hatóságának információkat kell benyújtania az Unió egy vagy több másik tagállamának, ezeket az információkat a Bizottság tájékoztatása mellett közvetlenül Svájcnak is meg kell küldenie. Amennyiben Svájcnak vagy illetékes hatóságának információt kell benyújtania az Unió egy vagy több másik tagállamának vagy azok illetékes hatóságainak, ezt közvetlenül kell megtennie, és a vegyes bizottságon keresztül tájékoztatnia kell erről a Bizottságot.

3. A vegyes bizottság megállapodhat a közvetlen információcserét biztosító megfelelő megoldásokról azokon a területeken, ahol gyors információátadásra van szükség.
4. Az (1) és (2) bekezdés nem érinti az információs rendszereken keresztül történő információcserére alkalmazandó ágazatspecifikus szabályokat és intézkedéseket.
5. Az (1) bekezdésben foglaltak kivételével, amennyiben valamely határozat vagy jelentés, vélemény, ajánlás vagy más hasonló dokumentum kidolgozása során az ACER vagy más uniós intézmények és valamely svájci hatóság közötti információcserére van szükség, erre közvetlenül az érintett szervezetek között kerül sor, kivéve, ha a vegyes bizottság úgy határoz, hogy az ilyen információcserére a vegyes bizottságon keresztül kell sort keríteni.
6. Amennyiben a Bizottságnak vagy az ACER-nek a rájuk ruházott hatáskörök gyakorlása érdekében információcserét kell folytatnia svájci vállalkozásokkal, az említett vállalkozásokkal közvetlen információcserét folytathat, kivéve, ha a vegyes bizottság az ilyen esetekre alkalmazandó más eljárást határoz meg.
7. Amennyiben egy uniós határozat kidolgozása során az Unió tagállamaival, azok hatóságaival vagy vállalkozásaival konzultálnak, Svájjal, annak hatóságaival és vállalkozásaival ugyanilyen módon konzultálni kell.

41. CIKK

Nem kötelező érvényű dokumentumok

1. Amennyiben a Bizottság, az ACER vagy más uniós intézmények jelentéseket, véleményeket, nyilatkozatokat, ajánlásokat vagy más hasonló dokumentumokat bocsátanak ki az uniós tagállamok vagy azok hatóságai számára, ezt Svájc vagy annak hatóságai vonatkozásában is megtehetik. Amennyiben e dokumentumok kidolgozása során az Unió tagállamaival, azok hatóságaival vagy vállalkozásaival konzultálnak, Svájjal, annak hatóságaival és vállalkozásaival ugyanilyen módon kell konzultálni.
2. A Bizottság ezeket a dokumentumokat a vegyes bizottságon keresztül bocsátja rendelkezésre, kivéve, ha azokat közzéteszik. A vegyes bizottság megállapodhat a közvetlen információcsere elrendeléséről. Az ACER és más intézmények közvetlenül bocsátják rendelkezésre a dokumentumokat.

42. CIKK

Az információk közzététele

1. Amennyiben egy uniós tagállamnak közzé kell tennie bizonyos információkat, e megállapodás értelmében Svájc is megfelelő módon közzéteszi a vonatkozó információkat.
2. Amennyiben a mellékletekben említett valamely jogi aktus értelmében információkat kell közzétenni az *Európai Unió Hivatalos Lapjában*, az uniós intézmény a Svájcra vonatkozó megfelelő információkat is közzéteszi.

VII. RÉSZ

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

43. CIKK

Területi hatály

Ezt a megállapodást egyrészről azon a területen kell alkalmazni, amelyen az Európai Unióról szóló szerződés és az EUMSZ alkalmazandó, az említett Szerződésekben meghatározott feltételekkel, másrészről Svájc területén.

44. CIKK

A kibővített együttműködésről szóló felülvizsgálati záradék

A Szerződő Felek kijelentik, hogy készek mérlegelni az együttműködés elmélyítését az energiaágazatban a villamos energián túl, különösen a hidrogén és a megújuló energiaforrásokból származó gázok területén.

45. CIKK

Minősített adatok és nem minősített érzékeny adatok

1. E megállapodás egyetlen rendelkezése sem értelmezhető úgy, hogy az előírja bármely Szerződő Fél részére a minősített adatok közzétételét.

2. Az e megállapodás alapján a Szerződő Felek által átadott vagy kicserélt minősített adatokat és anyagokat az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti, a minősített információ cseréjére vonatkozó biztonsági eljárásokról szóló, 2008. április 28-án Brüsszelben kelt megállapodással és az azt végrehajtó biztonsági szabályokkal összhangban kell kezelni és védeni.

3. A vegyes bizottság határozat útján kezelési utasításokat fogad el a Szerződő Felek között kicserélt nem minősített érzékeny adatok védelmének biztosítása érdekében.

46. CIKK

Szakmai titoktartás

A Szerződő Felek képviselői, szakemberei és más alkalmazottai kötelesek hivatali tevékenységük megszűnése után is tartózkodni az e megállapodás keretében szerzett olyan információ közlésétől, amelyre szakmai titoktartási kötelezettség vonatkozik.

47. CIKK

Mellékletek és jegyzőkönyvek

E megállapodás mellékletei és jegyzőkönyvei e megállapodás szerves részét képezik.

48. CIKK

Végrehajtás

1. A Szerződő Felek megtesznek minden megfelelő, általános vagy különös intézkedést az e megállapodásból származó kötelezettségeik teljesítése érdekében, és tartózkodnak minden olyan intézkedés meghozatalától, amely veszélyeztetheti e megállapodás céljainak elérését.
2. A Szerződő Felek minden szükséges intézkedést megtesznek annak érdekében, hogy biztosítsák a megállapodásban hivatkozott uniós jogi aktusok kívánt eredményének elérését, és tartózkodnak minden olyan intézkedés meghozatalától, amely veszélyeztetheti céljaik elérését.

49. CIKK

Pénzügyi hozzájárulás

1. Svájc e cikkkel és a VII. melléklettel összhangban hozzájárul a VII. melléklet 1. cikkében felsorolt azon uniós ügynökségek tevékenységeinek, információs rendszereknek és egyéb tevékenységeknek a finanszírozásához, amelyekhez hozzáféréssel rendelkezik.

A vegyes bizottság határozatot fogadhat el a VII. melléklet módosításáról.

2. Az Unió bármikor felfüggesztheti Svájc részvételét az e cikk (1) bekezdésében említett tevékenységekben, ha Svájc nem tartja be a VII. melléklet 2. cikkében meghatározott fizetési feltételek szerinti fizetési határidőt.

Amennyiben Svájc nem tartja be a fizetési határidőt, az Unió hivatalos emlékeztető levelet küld Svájcnak. Amennyiben a hivatalos emlékeztető levél kézhezvételétől számított 30 napon belül nem történik meg a teljes fizetés, az Unió felfüggesztheti Svájc részvételét az adott tevékenységben.

3. A pénzügyi hozzájárulás a következők összege:

(a) operatív hozzájárulás; valamint

(b) részvételi díj.

4. A pénzügyi hozzájárulás éves pénzügyi hozzájárulás formáját ölti, és a Bizottság által kibocsátott fizetési felhívásokban meghatározott időpontokban esedékes.

5. Az operatív hozzájárulás a Svájc piaci áron számított bruttó hazai termékének (a továbbiakban: GDP) az Unió piaci áron számított GDP-jéhez viszonyított arányaként meghatározott hozzájárulási kulcson alapul.

E célból a Szerződő Felek piaci áron számított GDP-jére vonatkozó adatok az éves kifizetés évének január 1-jén elérhető, az Európai Unió Statisztikai Hivatala által rendelkezésre bocsátott legfrissebb számadatok, megfelelően figyelembe véve az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között 2004. október 26-án, Luxembourgban létrejött statisztikai együttműködésről szóló megállapodást. Az említett megállapodás alkalmazásának megszűnése esetén Svájc GDP-je a Gazdasági Együttműködési és Fejlesztési Szervezet által szolgáltatott adatok alapján megállapított GDP.

6. Az operatív hozzájárulást az egyes uniós ügynökségek tekintetében a hozzájárulási kulcsnak az adott évre vonatkozó uniós költségvetési támogatási sor(ok)on feltüntetett, az adott évre megszavazott költségvetésükre történő alkalmazásával kell kiszámítani, figyelembe véve az egyes ügynökségek esetében a VII. melléklet 1. cikkében meghatározott kiigazított operatív hozzájárulásokat.

Az információs rendszerekhez és egyéb tevékenységekhez való operatív hozzájárulást a hozzájárulási kulcsnak az adott év vonatkozó költségvetésére való alkalmazásával kell kiszámítani, a költségvetést végrehajtó dokumentumokban, például munkaprogramokban vagy szerződésekben meghatározottak szerint. Valamennyi referenciaösszeg a kötelezettségvállalási előirányzatokon alapul.

7. Az éves részvételi díj az (5) és (6) bekezdéssel összhangban kiszámított éves operatív hozzájárulás 4 %-a.

8. A Bizottság megfelelő tájékoztatást nyújt Svájcnak a pénzügyi hozzájárulás kiszámításáról. E tájékoztatás során megfelelően figyelembe kell venni az Unió titoktartási és adatvédelmi szabályait.

9. Svájc valamennyi pénzügyi hozzájárulását, illetve az Unió kifizetéseit, valamint az esedékes vagy befolyó összegek kiszámítását euróban kell teljesíteni, illetve elvégezni.

10. Amennyiben e megállapodás hatálybalépése nem esik egybe egy naptári év kezdetével, Svájc adott évre vonatkozó operatív hozzájárulását a VII. melléklet 4. cikkében meghatározott módszernek és fizetési feltételeknek megfelelően kiigazítják.

11. Az e cikkben foglaltak alkalmazására vonatkozó részletes rendelkezéseket a VII. melléklet tartalmazza.

12. E megállapodás hatálybalépését követően három évvel, majd azt követően háromévente a vegyes bizottság felülvizsgálja és adott esetben kiigazítja Svájc részvételének a VII. melléklet 1. cikkében meghatározott feltételeit.

50. CIKK

Hatálybalépés

1. A Szerződő Felek e megállapodást saját eljárási rendjük szerint erősítik meg vagy hagyják jóvá. A Szerződő Felek értesítik egymást a megállapodás hatálybalépéséhez szükséges belső eljárásaik lezárulásáról.
2. E megállapodás az alábbi jogi eszközökre vonatkozó utolsó értesítést követő második hónap első napján lép hatályba:
 - (a) Intézményi jegyzőkönyv az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodáshoz;
 - (b) Módosító jegyzőkönyv az egyrészről az Európai Közösség és tagállamai, másrészről a Svájci Államszövetség közötti, a személyek szabad mozgásáról szóló megállapodáshoz;
 - (c) Intézményi jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött légi közlekedési megállapodáshoz;

- (d) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött légi közlekedési megállapodáshoz;
- (e) Állami támogatási jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között létrejött légi közlekedési megállapodáshoz;
- (f) Intézményi jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodáshoz;
- (g) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodáshoz;
- (h) Állami támogatási jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a vasúti és közúti áru- és személyszállításról szóló megállapodáshoz;
- (i) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodáshoz;
- (j) Intézményi jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a megfelelőségértékelés kölcsönös elismeréséről szóló megállapodáshoz;
- (k) Módosító jegyzőkönyv az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség közötti, a megfelelőségértékelés kölcsönös elismeréséről szóló megállapodáshoz;
- (l) Megállapodás az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között Svájcnak az Európai Unión belüli gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez való rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról;

- (m) Megállapodás egyrészről az Európai Unió és az Európai Atomenergia-közösség, másrészről a Svájci Államszövetség között a Svájci Államszövetség uniós programokban való részvételéről;
- (n) Megállapodás az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között a Svájci Államszövetségnek az Európai Unió Űrprogramügynökségében való részvételére vonatkozó feltételekről.

51. CIKK

Módosítás és megszűnés

1. Ez a megállapodás a Szerződő Felek közös megegyezésével bármikor módosítható.
2. Az Unió vagy Svájc felmondhatja ezt a megállapodást a másik Szerződő Félhez intézett értesítés útján. E megállapodás az értesítés kézhezvételét követő hat hónap elteltével hatályát veszti.
3. A megállapodás hatályvesztése esetén fennmaradnak azok a jogok és kötelezettségek, amelyeket magánszemélyek és gazdasági szereplők a megállapodás alapján, a megállapodás megszűnésének időpontja előtt szereztek meg. A Szerződő Felek kölcsönös egyetértéssel határoznak a még csak részlegesen megszerzett jogokkal kapcsolatban szükséges teendőkről.

Kelt [...] -ban/-ben, [...] -án/-én, két eredeti példányban angol, bolgár, cseh, dán, észt, finn, francia, görög, holland, horvát, ír, katalán, lengyel, lett, litván, magyar, máltai, német, olasz, portugál, román, spanyol, svéd, szlovák, valamint szlovén nyelven, amely szövegek mindegyike egyaránt hiteles.

FENTIEK HITELEÜL, az alulírott, kellően feljogosított meghatalmazottak aláírták ezt a megállapodást.

(Aláírás az EU mind a 24 nyelvén: „az Európai Unió részéről” és „a Svájci Államszövetség részéről”)

VILLAMOS ENERGIA

Amennyiben a technikai kiigazítások másként nem rendelkeznek:

- az e mellékletbe befoglalt uniós jogi aktusokban az Unió tagállamai számára előírt jogokat és kötelezettségeket úgy kell értelmezni, hogy azok Svájcra vonatkoznak;
- az említett jogi aktusokban az Unió tagállamaiban lakóhellyel rendelkező vagy letelepedett természetes vagy jogi személyekre való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy azok magukban foglalják a Svájcban lakóhellyel rendelkező vagy letelepedett természetes vagy jogi személyekre való hivatkozásokat is.

Ezt az e megállapodás V. részében szereplő intézményi rendelkezések teljes körű tiszteletben tartása mellett kell alkalmazni.

HIVATKOZOTT JOGI AKTUSOK

1. 32019 R 0941: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/941 rendelete (2019. június 5.) a villamosenergia-ágazati kockázatokra való felkészülésről és a 2005/89/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről (HL L 158., 2019.6.14., 1. o., ELI: <https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2019/941/oj?eliuri=eli%3Areg%3A2019%3A941%3Aoj&locale=hu>).

Az (EU) 2019/941 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) a 3. cikk (1) bekezdésében az „A lehető leghamarabb, de minden esetben legkésőbb 2020. január 5-ig minden tagállam” szövegrész helyébe a következő szöveg lép:

„A megállapodás hatálybalépését követő legkésőbb három év elteltével Svájc”;

- (b) a 7. cikk (1) bekezdésében „A regionális villamosenergia-ellátási válságforgatókönyveknek a 6. cikk (1) bekezdésével összhangban történt meghatározásától számított négy hónapon belül” szövegrész helyébe a következő szöveg lép:

„Legkésőbb három évvel és négy hónappal a megállapodás hatálybalépését követően”;

- (c) a 7. cikk (4) bekezdésében az „A regionális villamosenergia-ellátási válságforgatókönyveknek a 6. cikk (1) bekezdésével összhangban történt meghatározásától számított négy hónapon belül” szövegrész helyébe a következő szöveg lép:

„Legkésőbb három évvel és négy hónappal e megállapodás hatálybalépését követően”;

- (d) A 10. és 14. cikket legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított három éven belül kell alkalmazni.

2. 32019 R 0942: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/942 rendelete (2019. június 5.) az Energiaszabályozók Európai Unió Együttműködési Ügynökségének létrehozásáról (HL L 158., 2019.6.14., 22. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/942/oj>), módosította:

- 32024 R 1787: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1787 rendelete (2024. június 13.) az energiaágazaton belüli metánkibocsátás csökkentéséről és az (EU) 2019/942 rendelet módosításáról (EU HL L, 2024/1787, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1787/oj>)
- 32024 R 1789: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1789 rendelete (2024. június 13.) a megújuló gáz, a földgáz és a hidrogén belső piacairól, az (EU) 1227/2011, (EU) 2017/1938, (EU) 2019/942 és (EU) 2022/869 rendelet és az (EU) 2017/684 határozat módosításáról, valamint a 715/2009/EK rendelet hatályon kívül helyezéséről (átdolgozás) (HL L, 2024/1789, 2024.7.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj>)

Az (EU) 2019/942 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) az (EU) 2019/942 rendelet csak az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdésekre alkalmazandó;

(b) az e megállapodás I. mellékletének elején található általános rendelkezés ellenére az (EU) 2019/942 rendeletben szereplő „tagállam(ok)” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy az az (EU) 2019/942 rendelet szerinti jelentése mellett Svájcot is magában foglalja. Hasonlóképpen, az (EU) 2019/942 rendeletben szereplő „szabályozó hatóság” kifejezést úgy kell értelmezni, hogy az az (EU) 2019/942 rendeletben szereplő jelentése mellett magában foglalja Svájc szabályozó hatóságát is;

(c) a 3. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„3. Svájc tekintetében az ACER az (EU) 2019/942 rendelet 3–10. és 12. cikkével összhangban ráruházott hatáskörökkel rendelkezik, kivéve, ha e megállapodás másként rendelkezik. Mielőtt az ACER Svájcra vonatkozó határozatot hozna, konzultálnia kell az illetékes svájci hatósággal.”;

(d) az 5. cikk (4) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„Az (EU) 2015/1222 rendelet 9. cikke (6) bekezdésének b) pontja esetében a következő eljárást kell alkalmazni:

Amennyiben a kapacitásszámítási régiók módosítása Svájc határainak egy adott régióhoz történő hozzárendelését érinti, Svájcnak jogában áll kérni, hogy a vegyes bizottság határozzon a svájci határok adott régióhoz történő hozzárendelésének jóváhagyásáról.

Amennyiben a vegyes bizottság a kéréstől számított hat hónapon belül nem hoz határozatot, az ACER e bekezdés első albekezdésével összhangban, Svájc aggályainak figyelembevételével határoz a kapacitásszámítási régiókról.

Amennyiben a vegyes bizottság úgy határoz, hogy nem hagyja jóvá a svájci határok adott régióhoz történő hozzárendelését, az ACER Svájc aggályainak figyelembevételével új határozatot hoz.”;

- (e) a 21. cikk a következő szövegrésszel egészül ki:

„Svájc nemzeti szabályozó hatósága az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdések tekintetében teljes mértékben részt vesz a szabályozók tanácsában, valamint az ACER összes többi előkészítő szervében, beleértve a munkacsoportokat és a bizottságokat is. A szabályozók tanácsában nem rendelkezik szavazati joggal. A szabályozók tanácsának belső eljárási szabályzata és a munkacsoportok működésére vonatkozó belső eljárási szabályzat teljes mértékben érvényre juttatja Svájc nemzeti szabályozó hatóságának részvételét.”;

- (f) a 31. cikk a következő szövegrésszel egészül ki:

„Svájc részt vesz az ACER finanszírozásában. E célból az e megállapodás 49. cikkében meghatározott eljárást kell alkalmazni.”;

- (g) Svájc az ACER és személyzete számára – az ACER hivatalos feladatainak keretein belül – megadja az e melléklet függelékében előírt kiváltságokat és mentességeket, amelyek a (7.) jegyzőkönyv 1–6., 10–15., 17. és 18. cikkén alapulnak. Az említett jegyzőkönyv megfelelő cikkeire való hivatkozások tájékoztató jelleggel zárójelben szerepelnek;

(h) a 39. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó – az Európai Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló 31. EGK és 11. Euratom rendeletben (EU HL 45., 1962.6.14., 1385. o.) és annak későbbi módosításaiban meghatározott – alkalmazási feltételek 12. cikke (2) bekezdésének a) pontjától eltérve az ACER – amennyiben úgy határoz – szerződéses viszonyban állhat olyan svájci állampolgárokkal, akik teljes mértékben rendelkeznek állampolgári jogaikkal. Az ACER elfogadhatja szakértők Svájc általi kirendelését.”;

(i) a 41. cikk (1) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„E rendelet alkalmazásában az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság dokumentumaihoz való nyilvános hozzáférésről szóló, 2001. május 30-i 1049/2001/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet (HL L 145., 2001.5.31., 43. o.) alkalmazandó az ACER valamennyi, Svájcra vonatkozó dokumentumára is.”

3. 32020 D 2152: A Bizottság (EU) 2020/2152 határozata (2020. december 17.) az Energiaszabályozók Európai Uniók Együttműködési Ügynökségének az 1227/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet alapján jelentett információ összegyűjtéséért, kezeléséért, feldolgozásáért és elemzéséért fizetendő díjakról (HL L 428., 2020.12.18., 68. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/2020/2152/oj>)

4. 32019 R 943: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról. (HL L 158., 2019.6.14., 54. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/943/oj>), módosította:
- 32022 R 0869: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (EU HL L 152., 2022.6.3., 45. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>)
 - 32024 R 1747: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1747 rendelete (2024. június 13.) az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendeletnek az uniós villamosenergia-piac szerkezetének javítása tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/1747, 2024.6.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1747/oj>)

Az (EU) 2019/943 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) a 14. cikk (8) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„Amennyiben a Bizottság módosítani kívánja a Svájc területét lefedő ajánlattételi övezetet, a határozattervezetet jóváhagyásra benyújtja a vegyes bizottságnak. A vegyes bizottság a benyújtástól számított hat hónapon belül határoz. Amennyiben a vegyes bizottság nem hagyja jóvá a Svájc területét lefedő ajánlattételi övezet módosítását, a Bizottság Svájc aggályainak figyelembevételével új határozatot hoz.”;

- (b) a 15. cikk (5) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„Amennyiben a Bizottság módosítani kívánja a Svájc területét lefedő ajánlattételi övezetet, a határozattervezetet jóváhagyásra benyújtja a vegyes bizottságnak. A vegyes bizottság a benyújtástól számított hat hónapon belül határoz. Amennyiben a vegyes bizottság nem hagyja jóvá a Svájc területét lefedő ajánlattételi övezet módosítását, a Bizottság Svájc aggályainak figyelembevételével új határozatot hoz.”;

- (c) a Svájc által bevezetett kapacitásmechanizmusokat az illetékes svájci hatóság hagyja jóvá. Ennek megfelelően e kapacitásmechanizmusok esetében a 21. cikk (8) bekezdésében a „Bizottság” szó helyébe az „illetékes svájci hatóság” lép;

- (d) a 24. cikk (1) bekezdésének a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„(a) feltételezéseket készíthet a nemzeti villamosenergia-kereslet és -kínálat sajátosságainak figyelembevételével, beleértve azokat a sajátosságokat is, amelyek abból erednek, hogy Svájc nem tagállama az Uniónak, vagy olyan elemekből, amelyek különösen fontosak lehetnek Svájc ellátásbiztonsága szempontjából, mint például a szomszédos országokban az atomenergia és a földgáz villamosenergia-termelésre való esetleges korlátozott rendelkezésre állása, feltéve, hogy ezeket az aggályokat arányos és észszerű módon figyelembe veszik”;

- (e) a Bizottság rendelkezik a 34., 63. és 64. cikk szerinti hatáskörökkel a Svájccal kapcsolatos ügyekben;

- (f) a 65. cikk (2) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„Amennyiben a Bizottság e cikk alkalmazásában információt kíván kérni egy Svájcban található vállalkozástól, a Bizottság információkérést nyújt be a svájci nemzeti szabályozó hatóságnak, amely tartalmazza azt a határidőt is, ameddig az érintett vállalkozásnak meg kell adnia ezeket az információkat. A nemzeti szabályozó hatóság haladéktalanul bekéri ezeket az információkat az érintett vállalkozástól, és kérésébe belefoglalja a (3) bekezdés szerinti információkat. A svájci nemzeti szabályozó hatóság az érintett vállalkozások válaszát a kézhezvételt követően haladéktalanul továbbítja a Bizottságnak.

Ha egy vállalkozás a Bizottság által meghatározott határidőn belül nem bocsátja rendelkezésre a harmadik albekezdés szerint kért információkat, vagy hiányos információkat szolgáltat, a Bizottság felkérheti a svájci nemzeti szabályozó hatóságot, hogy fogadjon el az (5) bekezdés szerinti határozatokat.”;

- (g) a 65. cikk (5) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„Amennyiben a Bizottság a (2) bekezdés alapján kéri, a svájci nemzeti szabályozó hatóság előírja a határozattal érintett vállalkozás számára a kért információk rendelkezésre bocsátását.”;

- (h) a 66. cikk (2) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„Amennyiben a svájci nemzeti szabályozó hatóság által a 65. cikk (2) bekezdése alapján benyújtott információkérésre adott válasz tekintetében teljesülnek az e bekezdésben foglalt feltételek, a Bizottság kérheti, hogy a svájci nemzeti szabályozó hatóság az érintett vállalkozások tekintetében e bekezdés alapján határozatot fogadjon el.”;

- (i) a rendelet a következő új cikkel egészül ki:

„66a. cikk

A svájci nemzeti szabályozó hatóság által a 65. és 66. cikk alapján elfogadott határozatok a svájci bíróságok bírósági felülvizsgálata alá tartoznak.”;

- (j) a 7b. cikket, a 12. cikk (2)–(7) bekezdését, a 19a. cikk (3)–(9) bekezdését, a 19e., 19f., 50. és 63. cikket legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított három éven belül kell végrehajtani.

5. 32010 R 0838: A Bizottság 838/2010/EU rendelete (2010. szeptember 23.) az átvitelrendszer-üzemeltetők közötti ellentételezések mechanizmusára és az átviteli díjak szabályozásának közös elveire vonatkozó iránymutatás megállapításáról (EU HL L 250., 2010.9.24., 5. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2010/838/oj>)

E megállapodás alkalmazásában a Bizottság rendelkezik a 838/2010/EU rendelet melléklete A. részének 3.3. és 5.1. pontja szerinti hatáskörökkel.

6. 32013 R 0543: A Bizottság 543/2013/EU rendelete (2013. június 14.) a villamosenergia-piacokra vonatkozó adatok benyújtásáról és közzétételéről, valamint a 714/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet I. mellékletének módosításáról EGT-vonatkozású szöveg (EU HL L 163., 2013.6.15., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/543/oj>), módosította:
- 32019 R 943: (EU) 2019/943 rendelet (2019. június 5.) (HL L 158., 2019.6.14., 54. o.)

7. 32015 R 1222: A Bizottság (EU) 2015/1222 rendelete (2015. július 24.) a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 197., 2015.7.25., 24. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>), módosította:
- 32021 R 0280: A Bizottság (EU) 2021/280 végrehajtási rendelete (2021. február 22.) az (EU) 2015/1222, az (EU) 2016/1719, az (EU) 2017/2195 és az (EU) 2017/1485 rendeletnek az (EU) 2019/943 rendelethez való hozzáigazítása érdekében történő módosításáról (EU HL L 62., 2021.2.23., 24. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>)

Az (EU) 2015/1222 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) az 1. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„6. A svájci átvitelrendszer-üzemeltetők és piaci szereplők az e rendelet szerinti műszaki és szabályozási feltételek teljesülését követően ugyanolyan feltételek mellett vesznek részt az egységes másnapi és egységes napon belüli piac-összekapcsolásban, mint az uniós átvitelrendszer-üzemeltetők és piaci szereplők. A Bizottság az 1. cikk (5) bekezdése szerinti határozatában figyelembe veszi, hogy a megállapodás végrehajtása megfelel az 1. cikk (4) bekezdése szerinti feltételeknek. Valamennyi érintett szereplőnek a lehető leghamarabb meg kell tennie a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy Svájc a megállapodás hatálybalépésétől számított 9 hónapon belül csatlakozhasson a piac-összekapcsoláshoz.”;

- (b) az (EU) 2015/1222 rendelet értelmében elfogadásra kerülő feltételek és módszertanok tekintetében:
- (i) a svájci átvitelrendszer-üzemeltető, a kijelölt villamosenergiapiac-üzemeltetők és a nemzeti szabályozó hatóságok részt vesznek az új vagy módosított feltételek és módszertanok kidolgozásában, és észrevételeiket figyelembe kell venni a feltételekről és módszertanokról való döntés során;
 - (ii) az arról történő szavazás során és annak mérlegelésekor, hogy az érintett tagállam vagy lakosság eléri-e a minősített többséghez szükséges küszöbértékeket, figyelembe kell venni Svájcot és lakosságát;
 - (iii) a 9. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében az „az érintett régiók több mint öt tagállamból állnak” és a 9. cikk (3) bekezdésének harmadik albekezdésében az „öt vagy annál kevesebb tagállamból álló régiókkal” szövegrészre való hivatkozásokat „az érintett régiók több mint négy uniós tagállamból, valamint Svájcból állnak” és „négy vagy annál kevesebb uniós tagállamból, valamint Svájcból álló régiókkal” szövegrészre való hivatkozásként kell értelmezni;
 - (iv) amennyiben a svájci határoknak egy kapacitásszámítási régióhoz való hozzárendelése a 9. cikk (6) bekezdésének b) pontja alapján módosul, az (EU) 2019/942 rendelet 5. cikkének (4) bekezdésében meghatározott eljárást kell alkalmazni;
 - (v) az e megállapodás aláírásának időpontjában már elfogadott feltételeket és módszertanokat Svájcban is alkalmazni kell; valamint

(vi) az ACER által az (EU) 2015/1222 rendeletben meghatározott eljárással összhangban elfogadott új vagy módosított feltételeket és módszertanokat a svájci nemzeti szabályozó hatóságnak egy hónapon belül be kell építenie a svájci szabályozó rendeletbe. A feltételek és módszertanok az Unióban való alkalmazásuk időpontjától ideiglenesen alkalmazandók Svájcban. Az ideiglenes alkalmazás azzal zárul, hogy a svájci nemzeti szabályozó hatóság e feltételeket és módszertanokat beépíti a svájci szabályozó rendeletbe.

8. 32016 R 1719: A Bizottság (EU) 2016/1719 rendelete (2016. szeptember 26.) a hosszú távú kapacitásfelosztásra vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 259., 2016.9.27., 42. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1719/oj>), módosította:

– 32021 R 0280: A Bizottság (EU) 2021/280 végrehajtási rendelete (2021. február 22.) az (EU) 2015/1222, az (EU) 2016/1719, az (EU) 2017/2195 és az (EU) 2017/1485 rendeletnek az (EU) 2019/943 rendelethez való hozzáigazítása érdekében történő módosításáról (EU HL L 62., 2021.2.23., 24. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2021/280/oj)

Az (EU) 2016/1719 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

(a) az 1. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„6. A svájci átvitelrendszer-üzemeltetők és piaci szereplők az e rendelet szerinti műszaki és szabályozási feltételek teljesülését követően ugyanolyan feltételek mellett vesznek részt az egységes felosztási platformban, mint az uniós átvitelrendszer-üzemeltetők és piaci szereplők. A Bizottság az (5) bekezdés szerinti határozatában figyelembe veszi, hogy a megállapodás végrehajtása megfelel a (4) bekezdés szerinti feltételeknek. Valamennyi érintett szereplőnek a lehető leghamarabb meg kell tennie a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy Svájc a megállapodás hatálybalépésétől számított 9 hónapon belül csatlakozhasson a piac-összekapcsoláshoz.”;

- (b) az (EU) 2016/1719 rendelet értelmében elfogadásra kerülő feltételek és módszertanok tekintetében:
- (i) a svájci átvitelirendszer-üzemeltető és a nemzeti szabályozó hatóságok részt vesznek az új vagy módosított feltételek és módszertanok kidolgozásában, és észrevételeiket figyelembe kell venni a feltételekről és módszertanokról való döntés során;
 - (ii) az arról történő szavazás során és annak mérlegelésekor, hogy az érintett tagállam vagy lakosság eléri-e a minősített többséghez szükséges küszöbértékeket, figyelembe kell venni Svájcot és lakosságát;
 - (iii) a 4. cikk (3) bekezdésének első albekezdésében az „az érintett régiók több mint öt tagállamból állnak” és a 4. cikk (3) bekezdésének harmadik albekezdésében az „öt vagy annál kevesebb tagállamból álló régiókkal” szövegrészre való hivatkozásokat „az érintett régiók több mint négy uniós tagállamból, valamint Svájcban állnak” és „négy vagy annál kevesebb uniós tagállamból, valamint Svájcban álló régiókkal” szövegrészre való hivatkozásként kell értelmezni;
 - (iv) az e megállapodás aláírásának időpontjában már elfogadott feltételeket és módszertanokat Svájcban is alkalmazni kell; valamint
 - (v) az ACER által az (EU) 2016/1719 rendeletben meghatározott eljárással összhangban elfogadott új vagy módosított feltételeket és módszertanokat a svájci nemzeti szabályozó hatóságnak egy hónapon belül be kell építenie a svájci szabályozó rendeletbe. A feltételek és módszertanok az Unióban való alkalmazásuk időpontjától ideiglenesen alkalmazandók Svájcban. Az ideiglenes alkalmazás azzal zárul, hogy a svájci nemzeti szabályozó hatóság e feltételeket és módszertanokat beépíti a svájci szabályozó rendeletbe.

9. 32017 R 2195: A Bizottság (EU) 2017/2195 rendelete (2017. november 23.) a villamos energia kiegyenlítő szabályozására vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (HL L 312., 2017.11.28., 6. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2195/oj>), módosította:
- 32021 R 0280: A Bizottság (EU) 2021/280 végrehajtási rendelete (2021. február 22.) az (EU) 2015/1222, az (EU) 2016/1719, az (EU) 2017/2195 és az (EU) 2017/1485 rendeletnek az (EU) 2019/943 rendelethez való hozzáigazítása érdekében történő módosításáról (EU HL L 62., 2021.2.23., 24. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2021/280/oj>)

Az (EU) 2017/2195 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) az 1. cikk a következő bekezdéssel egészül ki:

„9. A svájci átvitelrendszer-üzemeltetők és piaci szereplők az e rendelet szerinti műszaki és szabályozási feltételek teljesülését követően ugyanolyan feltételek mellett vesznek részt a kiegyenlítő szabályozási energia szabványos termékeinek cseréjére szolgáló európai platformokban, mint az uniós átvitelrendszer-üzemeltetők és piaci szereplők. A Bizottság a (7) bekezdés szerinti határozatában figyelembe veszi, hogy a megállapodás végrehajtása megfelel a (6) bekezdés szerinti feltételeknek. Valamennyi érintett szereplőnek a lehető leghamarabb meg kell tennie a szükséges lépéseket annak érdekében, hogy Svájc a megállapodás hatálybalépésétől számított 9 hónapon belül csatlakozhasson a piac-összekapcsoláshoz.”;

- (b) az (EU) 2017/2195 rendelet értelmében elfogadásra kerülő feltételek és módszertanok tekintetében:
- (i) a svájci átvitelrendszer-üzemeltető és a nemzeti szabályozó hatóságok részt vesznek az új vagy módosított feltételek és módszertanok kidolgozásában, és észrevételeiket figyelembe kell venni a feltételekről és módszertanokról való döntés során;
 - (ii) az arról történő szavazás során és annak mérlegelésekor, hogy az érintett tagállam vagy lakosság eléri-e a minősített többséghez szükséges küszöbértékeket, figyelembe kell venni Svájcot és lakosságát;
 - (iii) a 4. cikk (4) bekezdésében a „régiók több mint öt tagállamot foglalnak magukban” és a 4. cikk (4) bekezdésében az „az öt vagy annál kevesebb tagállamból álló régiókkal” szövegrészekre való hivatkozásokat a „régiók több mint négy uniós tagállamot, valamint Svájcot foglalják magukban” és „a négy vagy annál kevesebb uniós tagállamból, valamint Svájból álló régiókkal” szövegrészekre való hivatkozásként kell értelmezni;
 - (iv) az e megállapodás aláírásának időpontjában már elfogadott feltételeket és módszertanokat Svájcban is alkalmazni kell; valamint
 - (v) az ACER által az (EU) 2017/2195 rendeletben meghatározott eljárással összhangban elfogadott új vagy módosított feltételeket és módszertanokat a svájci nemzeti szabályozó hatóságnak egy hónapon belül be kell építenie a svájci szabályozó rendeletbe. A feltételek és módszertanok az Unióban való alkalmazásuk időpontjától ideiglenesen alkalmazandók Svájcban. Az ideiglenes alkalmazás azzal zárul, hogy a svájci nemzeti szabályozó hatóság e feltételeket és módszertanokat beépíti a svájci szabályozó rendeletbe.

10. 32017 R 2196: A Bizottság (EU) 2017/2196 rendelete (2017. november 24.) a villamosenergia-vészhelyzet kezelésére és a rendszer működésének helyreállítására irányuló üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (EU HL L 312., 2017.11.28., 54. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/2196/oj>)
11. 32016 R 1388: A Bizottság (EU) 2016/1388 rendelete (2016. augusztus 17.) a felhasználók csatlakozására vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (EU HL L 223., 2016.8.18., 10. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1388/oj>)

E megállapodás alkalmazásában a Bizottság rendelkezik az 51. cikk szerinti hatáskörökkel.

12. 32016 R 0631: A Bizottság (EU) 2016/631 rendelete (2016. április 14.) a termelőegységek hálózati csatlakozási követelményeire vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (EU HL L 112., 2016.4.27., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/631/oj>)

E megállapodás alkalmazásában a Bizottság rendelkezik a 61. cikk szerinti hatáskörökkel.

13. 32016 R 1447: A Bizottság (EU) 2016/1447 rendelete (2016. augusztus 26.) a nagyfeszültségű egyenáramú rendszerek és az egyenáram-csatlakozású erőműparkok hálózati csatlakozási követelményeire vonatkozó üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozásáról (EU HL L 241., 2016.9.8., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/1447/oj>)

E megállapodás alkalmazásában a Bizottság rendelkezik a 78. cikk szerinti hatáskörökkel.

14. 32017 R 1485: A Bizottság (EU) 2017/1485 rendelete (2017. augusztus 2.) a villamos energia kiegyenlítő szabályozására vonatkozó iránymutatás létrehozásáról (EU HL L 220., 2017.8.25., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2017/1485/oj>), módosította:
- 32021 R 0280: (EU) 2021/280 végrehajtási rendelet (2021. február 22.) (HL L 62., 2021.2.23., 24. o.)

Az (EU) 2017/1485 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) az (EU) 2017/1485 rendelet értelmében elfogadásra kerülő feltételek és módszertanok tekintetében:
 - (i) a svájci átvitelrendszer-üzemeltető és a nemzeti szabályozó hatóságok részt vesznek az új vagy módosított feltételek és módszertanok kidolgozásában, és észrevételeiket figyelembe kell venni a feltételekről és módszertanokról való döntés során;
 - (ii) az arról történő szavazás során és annak mérlegelésekor, hogy az érintett tagállam vagy lakosság eléri-e a minősített többséghez szükséges küszöbértékeket, figyelembe kell venni Svájcot és lakosságát;
 - (iii) az 5. cikk (5) bekezdésében a „régiók több mint öt tagállamot foglalnak magukban” és az 5. cikk (5) bekezdésében az „az öt vagy annál kevesebb tagállamból álló régiókkal” szövegrészekre való hivatkozásokat a „régiók több mint négy uniós tagállamot, valamint Svájcot foglalják magukban” és „a négy vagy annál kevesebb uniós tagállamból, valamint Svájból álló régiókkal” szövegrészekre való hivatkozásként kell értelmezni;

- (iv) az e megállapodás aláírásának időpontjában már elfogadott feltételeket és módszertanokat Svájcban is alkalmazni kell; valamint
- (v) az ACER által az (EU) 2017/1485 rendeletben meghatározott eljárással összhangban elfogadott új vagy módosított feltételeket és módszertanokat a svájci nemzeti szabályozó hatóságnak egy hónapon belül be kell építenie a svájci szabályozó rendeletbe. A feltételek és módszertanok az EU-ban való alkalmazásuk időpontjától ideiglenesen alkalmazandók Svájcban. Az ideiglenes alkalmazás azzal zárul, hogy a svájci nemzeti szabályozó hatóság e feltételeket és módszertanokat beépíti a svájci szabályozó rendeletbe.

15. 32024 L 01366: A Bizottság (EU) 2024/1366 felhatalmazáson alapuló rendelete (2024. március 11.) az (EU) 2019/943 európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a határkeresztező villamosenergia-áramlás kiberbiztonsági szempontjaira vonatkozó ágazatspecifikus szabályokról szóló üzemi és kereskedelmi szabályzat létrehozása révén történő kiegészítéséről (EU HL L, 2024/1366, 2024.5.24., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1366/oj)

Az (EU) 2024/1366 rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) a szöveg a következő cikkel egészül ki:

„1a. cikk

1. A megállapodás hatálybalépéséig Svájc létrehozza vagy kijelöli a következő hatóságokat és szerveket:

- (a) az e rendeletben az »illetékes hatóság« számára kijelölt feladatok végrehajtásáért felelős nemzeti kormányzati vagy szabályozó hatóság; Svájc tekintetében az e rendeletben az »illetékes hatóság«-ra való hivatkozásokat az adott kijelölt hatóságra való hivatkozásként kell értelmezni;

- (b) egy vagy több számítógép-biztonsági eseményekre reagáló csoport (CSIRT), amelyek az e rendelet hatálya alá tartozó biztonsági események jól meghatározott eljárással összhangban történő kezeléséért felelősek; ezek a csoportok együttműködési kapcsolatokat alakíthatnak ki az uniós tagállamok nemzeti CSIRT-jeivel, amennyiben ez e rendelet alkalmazásához szükséges; az ilyen együttműködési kapcsolatok részeként Svájc elősegíti a hatékony, eredményes és biztonságos információcserét az említett nemzeti CSIRT-ekkel a vonatkozó információmegosztási protokollok – többek között a TLP-protokoll – felhasználásával. Svájc tekintetében e rendeletben a »CSIRT«-re való hivatkozásokat az első albekezdés szerint kijelölt csoportra vagy csoportokra való hivatkozásként kell értelmezni.

Svájc kijelöli egyik CSIRT-jét koordinátornak a sérülékenységek összehangolt közzététele céljából (a továbbiakban: »koordinátorként kijelölt CSIRT«). A koordinátorként kijelölt CSIRT megbízható közvetítőként jár el, szükség esetén megkönnyítve a sérülékenységet bejelentő természetes vagy jogi személy és a potenciálisan sérülékeny információs és kommunikációs technológiai (IKT) termékek vagy IKT-szolgáltatások gyártója vagy szolgáltatója közötti kapcsolattartást, bármely fél kérésére. A koordinátorként kijelölt CSIRT feladatai a következők:

- (i) az érintett szervezetek azonosítása és a velük való kapcsolatfelvétel;

- (ii) a sérülékenységet bejelentő természetes vagy jogi személyek segítése; valamint
- (iii) a közzétételi ütemtervek megtárgyalása és a több szervezetet érintő sérülékenységek kezelése.

Svájc biztosítja, hogy a természetes vagy jogi személyek kérésre névtelenül jelenthessék a koordinátorként kijelölt CSIRT-nek a sérülékenységet. Ez utóbbi biztosítja, hogy a bejelentett sérülékenység tekintetében gondos nyomkövetési intézkedések végrehajtására kerüljön sor, és biztosítja a sérülékenységet bejelentő természetes vagy jogi személy névtelenségét. Amennyiben a bejelentett sérülékenység nemcsak Svájcban, hanem az Unió egy vagy több tagállamában is jelentős hatást gyakorolhat a szervezetekre, a koordinátorként kijelölt svájci CSIRT-nek adott esetben együtt kell működnie a CSIRT-ek hálózatán belül más koordinátorként kijelölt CSIRT-ekkel;

- (c) az e rendelet hatálya alá tartozó nagyszabású kiberbiztonsági események és válsághelyzetek kezeléséért felelős egy vagy több illetékes hatóság, amelyek kidolgozzák a villamos energiára vonatkozó nagyszabású kiberbiztonsági események és válsághelyzetek kezelésére vonatkozó nemzeti tervet, amelyben meghatározzák a nagyszabású kiberbiztonsági események és válságok kezelésének célkitűzéseit és szabályait. Svájc tekintetében az e rendeletben a »kiberválság-kezelő hatóságok«-ra, a » kiberbiztonsági irányelv szerinti kiberválság-kezelő hatóságok«-ra vagy a »nemzeti kiberválság-kezelő hatóságok«-ra való hivatkozásokat az adott kijelölt hatóságra való hivatkozásként kell értelmezni;

- (d) a svájci hatóságok és az uniós tagállamok illetékes hatóságai, valamint adott esetben a Bizottság és az Európai Unió Kiberbiztonsági Ügynökség (a továbbiakban: ENISA) közötti, e rendelet hatálya alá tartozó, határokon átnyúló együttműködés biztosítása, valamint az egyéb svájci illetékes hatóságokkal való ágazatközi együttműködés biztosítása érdekében összekötő funkciót ellátó kapcsolattartó pont. Svájc tekintetében az e rendeletben a »nemzeti egyedüli kapcsolattartó pont«-ra való hivatkozásokat az adott kijelölt kapcsolattartó pontra való hivatkozásként kell értelmezni;
- (e) a kiberbiztonságért felelős illetékes hatóság. Svájc tekintetében az e rendeletben a »kiberbiztonságért felelős illetékes hatóságok«-ra vagy »kiberbiztonságért felelős nemzeti illetékes hatóságok«-ra való hivatkozásokat az adott kijelölt hatóságra való hivatkozásként kell értelmezni.

2. A megállapodás hatálybalépéséig Svájc értesíti a Bizottságot, az ACER-t, az ENTSO-E-t és az EU DSO-t, és közli velük az (1) bekezdésben említett hatóságok nevét és elérhetőségét.”;

- (b) az (EU) 2024/1366 rendelet értelmében elfogadásra kerülő feltételek és módszertanok, illetve tervek tekintetében:
 - (i) a svájci átvitelrendszer-üzemeltető, a svájci elosztórendszer-üzemeltetők (DSO) az EU DSO-n keresztül és az illetékes hatóság részt vesznek az új vagy módosított feltételek és módszertanok, illetve tervek kidolgozásában, és észrevételeiket figyelembe kell venni a feltételekről és módszertanokról való döntés során;

- (ii) a feltételekről és módszertanokról, illetve tervekről történő szavazás során és annak mérlegelésekor, hogy az érintett uniós tagállam vagy lakosság eléri-e a minősített többséghez szükséges küszöbértékeket, figyelembe kell venni Svájcot és lakosságát;
 - (iii) a 7. cikk (3) bekezdésében „az érintett rendszerüzemeltetési régió több mint öt tagállamból áll” mondatrészre való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy „az érintett rendszerüzemeltetési régió az Európai Unió több mint négy tagállamából és Svájcban áll”;
 - (iv) az e megállapodás aláírásának időpontjában már elfogadott feltételeket, módszertanokat és terveket Svájcban is alkalmazni kell;
 - (v) az Unióban az (EU) 2024/1366 rendeletben meghatározott eljárással összhangban elfogadott új vagy módosított feltételeket, módszertanokat és terveket a svájci illetékes hatóságnak egy hónapon belül be kell építenie a svájci szabályozó rendeletbe. A feltételek és módszertanok az Unióban való alkalmazásuk időpontjától ideiglenesen alkalmazandók Svájcban. Az ideiglenes alkalmazás azzal zárul, hogy a svájci illetékes hatóság e feltételeket és módszertanokat beépíti a svájci szabályozó rendeletbe;
- (c) a 2. cikk (6) bekezdésében és a 33. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában szereplő, az (EU) 2016/679 rendeletre való hivatkozást Svájc tekintetében a vonatkozó nemzeti jogszabályokra való hivatkozásként kell értelmezni;
- (d) az 5. cikk utolsó mondata, a 38. cikk (8) bekezdése, a 41. cikk (2) bekezdésének második mondata, a 41. cikk (3) bekezdése, a 41. cikk (7) bekezdése és a 43. cikk (4) bekezdése nem alkalmazandó;

- (e) a 37. cikk (4) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Ha az illetékes hatóság kijavíthatatlan sérülékenységről szerez tudomást anélkül, hogy azt bizonyíthatóan aktívan kihasználnák, indokolatlan késedelem nélkül egyeztet a koordinátorként kijelölt CSIRT-tel a sérülékenységeknek az e rendelet 1a. cikke (1) bekezdésének b) pontjában meghatározott, összehangolt közzététele céljából.”;

- (f) a 40. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Amennyiben a kibertámadás nagyszabású kiberbiztonsági eseménynek minősül vagy várhatóan annak minősül és Svájcot is érinti, a határokon átnyúló eseti válságkoordinációs csoport haladéktalanul tájékoztatja Svájc és az esemény által érintett uniós tagállamok nemzeti kiberválság-kezelő hatóságait, valamint a Bizottságot és az Európai Kiberválságügyi Kapcsolattartó Szervezetek Hálózatát (EU CyCLONe). Ilyen helyzetben a határokon átnyúló eseti válságkoordinációs csoport támogatja az EU CyCLONe-t az ágazati sajátosságok tekintetében.”;

- (g) a 42. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„A CSIRT-ek haladéktalanul továbbítják az ENISA-tól kapott információkat az érintett szervezeteknek.”

16. 32019 L 0944: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/944 irányelve (2019. június 5.) a villamos energia belső piacára vonatkozó közös szabályokról és a 2012/27/EU irányelv módosításáról (EU HL L 158., 2019.6.14., 125. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/944/oj>), módosította:

- 32022 R 0869: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2022/869 rendelete (2022. május 30.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról, a 715/2009/EK, az (EU) 2019/942 és az (EU) 2019/943 rendelet, továbbá a 2009/73/EK és az (EU) 2019/944 irányelv módosításáról, valamint a 347/2013/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 152., 2022.6.3., 45. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/869/oj>)
- 32024 L 1711: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1711 irányelve (2024. június 13.) az (EU) 2018/2001 és az (EU) 2019/944 irányelvnek az uniós villamosenergia-piac szerkezetének javítása tekintetében történő módosításáról (EU HL L, 2024/1711, 2024.6.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>)

Az (EU) 2019/944/EK irányelv rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) a Bizottság rendelkezik a 44. cikk (1) bekezdése, a 63. cikk és a 66. cikk (1) bekezdése szerinti hatáskörökkel a Svájccal kapcsolatos ügyekben;
- (b) a 6a. cikket, a 7. cikk (1)–(2) és (4)–(5) bekezdését, a 8. cikket, a 12. cikk (1) bekezdését, a 15. cikket, a 15a. cikk (1)–(8) bekezdését, a 16. és 23. cikket, a 24. cikk (1) és (3) bekezdését, a 28. és a 28a. cikket, a 29. cikk (1) bekezdését, a 32., 38. és 66a. cikket legkésőbb az e megállapodás hatálybalépésétől számított három éven belül kell végrehajtani;

- (c) a 35. cikk (1) és (2) bekezdését a svájci közjog szerint megszervezett elosztórendszer-üzemeltetők szétválasztása tekintetében legkésőbb e megállapodás hatálybalépésétől számított három éven belül kell végrehajtani;
 - (d) a svájci nemzeti szabályozó hatóság az 59. cikk (1) bekezdésének a) pontja és (7) bekezdésének a) pontja szerint legkésőbb öt évvel e megállapodás hatálybalépését követően ellátja a nemzeti hálózatokhoz való csatlakozással és hozzáféréssel kapcsolatos feladatokat, beleértve az átviteli és elosztási díjakat is;
 - (e) a vegyes bizottság rendelkezik a 65. cikk szerinti hatáskörrel.
17. 32023 R 1162: A Bizottság (EU) 2023/1162 végrehajtási rendelete (2023. június 6.) az interoperabilitási követelményekről, valamint a mérési és fogyasztási adatokhoz való hozzáférésre vonatkozó megkülönböztetésmentes és átlátható eljárásokról (EU HL L 154., 2023.6.15., 10. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/1162/oj)
18. 32011 R 1227: Az Európai Parlament és a Tanács 1227/2011/EU rendelete (2011. október 25.) a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról (EU HL L 326., 2011.12.8., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2011/1227/oj>), módosította:
- 32024 R 1106: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1106 rendelete (2024. április 11.) az 1227/2011/EU és az (EU) 2019/942 rendeletnek a nagykereskedelmi energiapiac az Unió piaci manipulációval szembeni védelmének javítása tekintetében történő módosításáról (EU HL L, 2024/1106, 2024.4.17., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1106/oj>)

Az 1227/2011/EU rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

(a) a 1. cikk (2) bekezdése a következő szövegrésszel egészül ki:

„A 2. cikk (4) bekezdésének hatálya alá nem tartozó és Svájcban székhellyel rendelkező kereskedési helyszínen vagy megosztott főkönyvi technológián alapuló kereskedési rendszerben bevezetett villamosenergia-derivatívák esetében Svájc továbbra is alkalmazza a piaci manipulációt és a bennfentes kereskedelmet tiltó szabályokat, amelyek az Unióban alkalmazotthoz hasonló szintű védelmet biztosítanak.”;

(b) az 1. cikk az alábbi új bekezdéssel egészül ki:

„6. Svájcban ez a rendelet csak a villamos energia nagykereskedelmére vonatkozik, a gázágazatra nem.”;

(c) a 9. cikk az alábbi új bekezdéssel egészül ki:

„(1a) Azok a piaci szereplők, amelyeket e megállapodás hatálybalépésének időpontjában mind a svájci nemzeti szabályozó hatóság, mind az Unió valamely tagállamának nemzeti szabályozó hatósága nyilvántartásba vett, e cikkel összhangba hozzák nyilvántartásba vételi kötelezettségeiket.”;

(d) a 13. cikk az alábbi új bekezdéssel egészül ki:

„(8a) Svájc tekintetében az Ügynökség a 13. cikk (5)–(8) bekezdése szerinti, határokon átnyúló vizsgálatokat a svájci nemzeti szabályozó hatósággal szoros és aktív együttműködésben folytatja le.

Az ilyen határokon átnyúló vizsgálatokkal összefüggésben az illetékes svájci hatóságok – különösen a svájci nemzeti szabályozó hatóság – az Ügynökséggel szoros együttműködésben a 13a. cikk, a 13b. cikk (2) bekezdése és a 13c. cikk szerinti vizsgálati intézkedéseket hajtanak végre Svájc területén.

Az Ügynökség felkérheti a svájci nemzeti szabályozó hatóságot konkrét vizsgálati intézkedések meghozatalára, és az illetékes svájci hatóságok végrehajtják ezeket az intézkedéseket. Az Ügynökség kérésre részt vesz az intézkedések végrehajtásában.

A svájci nemzeti szabályozó hatóság összegyűjti az Ügynökség számára a vizsgálat hatékony lefolytatásához szükséges információkat, és ezeket az információkat az adott vizsgálati intézkedés véglegesítését követően indokolatlan késedelem nélkül megosztja az Ügynökséggel.

Amennyiben az Ügynökség – többek között a 13b. cikk (1) bekezdése szerinti információkérés céljából – Svájc területén tartózkodó személyekkel kíván kommunikálni, a vonatkozó információkat a svájci nemzeti szabályozó hatóság továbbítja e személyeknek, illetve az Ügynökségnek.

A 13. cikk (11) bekezdésében említett vizsgálati jelentést az Ügynökség készíti el. A 13. cikk (11) bekezdésében említett intézkedéseket a svájci nemzeti szabályozó hatóság hozza meg.”;

- (e) az illetékes svájci hatóságok által a 13. cikk (8a) bekezdése alapján hozott intézkedések esetében a 13g. cikk (1) és (4) bekezdésében az „Ügynökség” kifejezés alatt az „illetékes svájci hatóság” értendő;

(f) a szöveg a 13j. cikk után a következő új cikkel egészül ki:

„13k. cikk

Az illetékes svájci hatóságok által a 13. cikk (8a) bekezdése és a 13g. cikk alapján hozott intézkedések a svájci bíróságok bírósági felülvizsgálata alá tartoznak.”.

19. 32014 R 1348: A Bizottság 1348/2014/EU végrehajtási rendelete (2014. december 17.) a nagykereskedelmi energiapiacok integritásáról és átláthatóságáról szóló 1227/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet 8. cikke (2) és (6) bekezdésének végrehajtására irányuló adatszolgáltatásról (EU HL L 363., 2014.12.18., 121. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2014/1348/oj)
20. 32012 D 1117(01): A Bizottság határozata (2012. november 15.) a villamosenergia-ügyi koordinációs csoport felállításáról (EU HL C 353., 2012.11.17., 2. o.).

KIVÁLTSÁGOK ÉS MENTESÉGEK

1. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 1. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség helyiségei és épületei sérthetetlenek. Mentések a házkutatás, igénybevétel, elkobzás és kisajátítás alól. Az Unió vagyona és követelése az Európai Unió Bíróságának engedélye nélkül nem képezhetik kényszerítő közigazgatási vagy bírósági intézkedés tárgyát.

2. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 2. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség irattárai sérthetetlenek.

3. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 3. és 4. cikkének megfelelően)

1. Az Ügynökség, az Ügynökség követelése, bevételei és egyéb vagyona mentesek mindenfajta közvetlen adó alól.

2. Az Ügynökség számára hivatalos használatra Svájcból exportált vagy Svájcban nyújtott áruk és szolgáltatások nem tartoznak semmilyen közvetett vám és adó hatálya alá.
3. A héamentesség akkor biztosítható, ha az áruknak és szolgáltatásoknak a számlán vagy az azzal egyenértékű dokumentumon feltüntetett beszerzési ára összesen legalább száz svájci frank (adóval együtt). Az Ügynökség a hivatalos használatára szánt árucikkek tekintetében mentességet élvez minden behozatali és kiviteli vám, tilalom és korlátozás alól; az ilyen módon importált árucikkek sem ellenérték fejében, sem ingyenesen nem ruházhatók át Svájcban, kivéve, ha ez Svájc kormánya által jóváhagyott feltételek mellett történik.
4. A héa, jövedéki adó és bármely egyéb közvetett adó alóli mentesség elengedés formájában valósul meg az e célra rendelkezésre bocsátott svájci nyomtatványok árubeszállítónak vagy szolgáltatónak történő bemutatása alapján.
5. Nem adható mentesség azon adók és egyéb közterhek alól, amelyek csupán közüzemi szolgáltatások díjának felelnek meg.

4. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 5. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség a hivatalos kapcsolattartása és összes dokumentumának továbbítása tekintetében Svájcban ugyanazt az elbánást élvezi, mint amelyben az illető állam a diplomáciai képviselőket részesíti.

Az Ügynökség hivatalos levelezése és egyéb hivatalos közlései nem cenzúrázhatók.

5. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 6. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség tagjai és alkalmazottai részére kiállított uniós úti okmányt (laissez-passer) Svájc területén érvényes úti okmányként kell elfogadni. Az említett úti okmányt (laissez-passer) az Unió tisztviselőinek személyzeti szabályzatában és az Európai Unió egyéb alkalmazottaira vonatkozó alkalmazási feltételekben (az Európai Közösség és az Európai Atomenergia-közösség tisztviselőinek személyzeti szabályzatáról és egyéb alkalmazottainak alkalmazási feltételeiről szóló 31. EGK és 11. Euratom rendelet [HL 45., 1962.6.14., 1385. o.] és annak későbbi módosításai) megállapított feltételeknek megfelelően a tisztviselők és egyéb alkalmazottak részére állítják ki.

6. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 10. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség munkájában részt vevő uniós tagállami képviselők, valamint az ő tanácsadók és szakértők feladataik ellátása, továbbá a Svájcban tartandó ülések helyére történő utazás és az onnan történő visszatérés során a szokásos kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket élvezik.

7. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 11. cikkének megfelelően)

Svájc területén az Ügynökség tisztviselői és egyéb alkalmazottai állampolgárságuktól függetlenül:

- (a) a szerződéseknek az egyfelől a tisztviselők és egyéb alkalmazottak az Unióval szemben fennálló felelősségével kapcsolatos szabályokra vonatkozó rendelkezéseire, másfelől az Európai Unió Bíróságának az Unió, valamint az uniós tisztviselők és egyéb alkalmazottak közötti jogvitákkal kapcsolatos hatáskörére vonatkozó rendelkezéseire is figyelemmel, hivatalos minőségükben végrehajtott cselekedeteik tekintetében, szóbeli vagy írásbeli megnyilatkozásait is beleértve, mentességet élveznek a bírósági eljárások alól. Ez a mentesség hivataluk megszűnését követően is megilleti őket;
- (b) házastársaikat és eltartott családtagjaikat is beleértve nem tartoznak a bevándorlási korlátozások, illetve a külföldiek nyilvántartására vonatkozó szabályok hatálya alá;
- (c) a valuta- vagy devizasabályozást illetően ugyanazokat a könnyítéseket élvezik, mint amelyek a nemzetközi szervezetek tisztviselőit általában megilletik;
- (d) az első alkalommal, amikor Svájcban elfoglalják hivatalukat, vámmentesen hozhatják be saját berendezési tárgyaikat és személyes használati tárgyaikat, továbbá hivataluk megszűnésekor az adott országból vámmentesen vihetik ki berendezési tárgyaikat és személyes használati tárgyaikat, mindkét esetben a Svájc kormánya által szükségesnek ítélt feltételeknek megfelelően;

- (e) vámmentesen hozhatnak be egy saját személyes használatukra szolgáló gépkocsit, amelyet a legutolsó tartózkodási helyük vagy az állampolgárságuk szerinti országban, az ezen ország belső piacán érvényes feltételek mellett szereztek meg, illetve azt vámmentesen újra kivihetik, mindkét esetben a Svájc kormánya által szükségesnek ítélt feltételeknek megfelelően.

8. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 12. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség tisztviselői és egyéb alkalmazottai az Ügynökség által számukra fizetett illetmények, bérek és juttatások után kötelesek adót fizetni az Unió javára az erről szóló uniós jogban meghatározott feltételeknek és eljárásnak megfelelően.

Az Ügynökség által számukra kifizetett illetmények, bérek és járandóságok tekintetében a svájci szövetségi, kantonális és helyi adókötelezettség alól mentességet élveznek.

9. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 13. cikkének megfelelően)

A jövedelemadó, a vagyonadó és az örökösödési adó alkalmazásakor, valamint Svájc és az Unió tagállamai között a kettős adóztatás elkerülésére vonatkozóan kötött egyezmények alkalmazásakor az Ügynökség azon tisztviselőit és egyéb alkalmazottait, akik – kizárólag az Ügynökség szolgálatában végzett feladataik ellátása miatt – az Ügynökség szolgálatába történő belépéskor az adózás szempontjából Svájc területére helyezik át tartózkodási helyüket, mind Svájcban, mind az adózás szempontjából lakóhelyük szerinti országban úgy kezelik, mintha ez utóbbi országban tartanák fent lakóhelyüket, amennyiben ez az ország tagja az Uniónak. Ezt a rendelkezést alkalmazni kell a házastársra is – amennyiben ez utóbbi nem végez külön kereső tevékenységet –, valamint az e cikkben említett személyek által eltartott és az ő gondozásuk alatt álló gyermekekre is.

Az első bekezdésben említett személyek Svájcban található ingó vagyona Svájcban mentességet élvez az örökösödési adó alól; az adó megállapítása céljából az ilyen tulajdont úgy kell tekinteni, mintha az adózás szempontjából lakóhely szerinti országban lenne található, figyelemmel harmadik országok jogaira, valamint a kettős adóztatásra vonatkozó nemzetközi egyezmények rendelkezéseinek lehetséges alkalmazására is.

E cikk rendelkezéseinek alkalmazásakor a kizárólag egyéb nemzetközi szervezetek szolgálatában végzett feladatok ellátása érdekében megszerzett lakóhelyek nem vehetők figyelembe.

10. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 14. cikkének megfelelően)

Az Unió tisztviselői és egyéb alkalmazottai szociális ellátásainak rendszerét az uniós jog határozza meg.

Az Ügynökség tisztviselői és egyéb alkalmazottai ezért nem kötelesek a svájci szociális biztonsági rendszer tagjai lenni, feltéve, hogy az Unió tisztviselőire és egyéb alkalmazottaira vonatkozó szociális ellátások rendszere már kiterjed rájuk. Az Ügynökség tagjai háztartásának részét képező családtagok az Unió tisztviselőire és egyéb alkalmazottaira vonatkozó szociális ellátások rendszerének hatálya alá tartoznak, feltéve, hogy nem alkalmazza őket az Ügynökségtől eltérő másik munkaadó, és nem részesülnek szociális ellátásban valamely uniós tagállamban vagy Svájcban.

11. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 15. cikkének megfelelően)

Az uniós jog meghatározza az Ügynökség tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak azon kategóriáit, amelyekre a 7., 8. és 9. cikk rendelkezéseit részben vagy egészben alkalmazni kell.

Az e kategóriákba tartozó tisztviselők és egyéb alkalmazottak nevét, besorolását és címét időről időre továbbítani kell Svájcnak.

12. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 17. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség tisztviselőinek és egyéb alkalmazottainak kizárólag az Ügynökség érdekében lehet különféle kiváltságokat, mentességeket és könnyítéseket adni.

Az Ügynökség köteles visszavonni valamely tisztviselője vagy egyéb alkalmazottja részére biztosított mentességet olyan esetben, amikor az említett Ügynökség megítélése szerint a mentesség visszavonása nem ellentétes az Ügynökség érdekeivel.

13. CIKK

(a (7.) jegyzőkönyv 18. cikkének megfelelően)

Az Ügynökség e függelék alkalmazásában együttműködik Svájc vagy az Unió tagállamainak illetékes hatóságaival.

A SVÁJCI HATÁROKON TALÁLHATÓ RENDSZERÖSSZEKÖTŐKRE VONATKOZÓ
MEGLÉVŐ HOSSZÚ TÁVÚ KAPACITÁSLÉKÖTÉSEKRE ALKALMAZNADÓ ÁTMENETI
RENDSZER

A. SZAKASZ

A PÉNZÜGYI ELLENTÉTELEZÉS ELVEI

1. CIKK

Általános elvek és hatály

1. Ez a melléklet megállapítja a B. szakaszban felsorolt szerződések jogosultjai számára nyújtandó pénzügyi ellentételezés átmeneti mechanizmusának elveit.
2. A pénzügyi ellentételezést a szerződők kapacitáslekötéseinek gazdasági értéke alapján kell kiszámítani a 2. cikk szerint.
3. A pénzügyi ellentételezést az e megállapodás 8. cikkének (1) bekezdésében meghatározott átmeneti időszakra nyújtják.

4. Svájcnak az egységes másnapi piac-összekapcsolásban való részvételét megelőzően a pénzügyi ellentételezésben részesülni kívánó szerződők a Közös Kapacitásfelosztási Hivatal (a továbbiakban: JAO) által lebonyolított árverésen szerzik meg a szükséges határkeresztező kapacitást, a JAO által meghatározott alkalmazandó szabályokkal és eljárásokkal összhangban. A szerződők nem jogosultak ellentételezésre, ha az árverési eljárás során nem sikerült megszerezniük a szükséges kapacitást.

5. Amint Svájc csatlakozott az egységes másnapi piac-összekapcsoláshoz, a pénzügyi ellentételezésben részesülni kívánó szerződőknek igazolniuk kell, hogy ajánlatukat az egységes másnapi folyamat során a kapacitásfelosztásra és a szűk keresztmetszetek kezelésére vonatkozó iránymutatás létrehozásáról szóló, 2015. július 24-i (EU) 2015/1222 rendeletben (HL L 197., 2015.7.25., 24. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1222/oj>).

2. CIKK

A pénzügyi ellentételezés kiszámítása

1. A pénzügyi ellentételezést a (2) és (3) bekezdésben meghatározott ellentételezési mennyiség (MW-ban kifejezve, egy adott órára vonatkozóan) és a (4) bekezdésben meghatározott ellentételezési ár (EUR/MWh-ban) szorzata alapján kell kiszámítani.

2. Az ellentételezés összege minden egyes szerződés esetében a következő:

- (a) Svájcnak az egységes másnapi piac-összekapcsoláshoz való csatlakozását megelőző időszakban az aukciós eljárás során a szerződőnek kiosztott kapacitás (MW-ban kifejezve, egy adott órára vonatkozóan); az ellentételezés igénylésekor a szerződőknek bizonyítékot kell szolgáltatniuk arról, hogy a határon a szerződés volumenének megfelelő kapacitást szereztek meg és használtak fel, valamint hogy a termelő létesítmény az adott piaci időegységben rendelkezésre áll.
- (b) Miután Svájc csatlakozott az egységes másnapi piac-összekapcsoláshoz, az adott ajánlattételi övezetben az egységes másnapi piac-összekapcsolási eljárás sikeres ajánlatának volumene (MW-ban kifejezve, egy adott órára vonatkozóan) a szerződések maximális mennyiségéig; a pénzügyi ellentételezés igénylésekor a szerződőknek bizonyítékot kell szolgáltatniuk a sikeres ajánlat volumenéről és arról, hogy a termelő létesítmény az adott piaci időegységben rendelkezésre áll.

3. A (2) bekezdés szerinti ellentételezési mennyiséget bármely adott évben a következő százalékokra kell csökkenteni:

- 74,3 % a Franciaország–Svájc irány tekintetében télen (október 1-jétől április 30-ig) és 68,5 % nyáron (május 1-jétől szeptember 30-ig),
- 93,9 % a Svájc–Franciaország irány tekintetében télen (október 1-jétől április 30-ig) és 100 % nyáron (május 1-jétől szeptember 30-ig).

4. Az ellentételezési árat utólag, a Svájc és Franciaország másnapi piaci elszámolási árai közötti pozitív árkülönbségként kell kiszámítani, figyelembe véve a korábbi kapacitáslekötés irányát, amely a másnapi időtávra vonatkozó piaci eredményből adódik, amelyet az egyes piaci időegységekre külön-külön kell kiszámítani. Abban az esetben, ha az árkülönbség negatív, nem fizetnek ellentételezést.

5. Az (1)–(4) bekezdés szerint kiszámított ellentételezés összegét további 20 %-kal csökkenteni kell a szerződőknek a hálózat fenntartási és tőkeköltségeihez való hozzájárulásának figyelembevétele érdekében.
6. Abban az esetben, ha a szerződők részére az (1)–(5) bekezdés szerint kiszámított teljes ellentételezési kifizetés meghaladja a francia-svájci határról származó vagy ahhoz rendelt, a szűk keresztmetszetek kezeléséből származó bevételt, az ellentételezési kifizetéseket valamennyi szerződő tekintetében arányosan csökkenteni kell annak biztosítása érdekében, hogy a teljes ellentételezési kifizetés ne haladja meg a szűk keresztmetszetek kezeléséből származó, rendelkezésre álló bevételt.
7. Az egyes szerződők tekintetében az e cikk szerint kiszámított teljes pénzügyi ellentételezést utólag, havonta kell kifizetni a szerződőknek.

3. CIKK

Az ellentételezés finanszírozása

A 2. cikk szerinti pénzügyi ellentételezést a francia-svájci határon a kapacitásfelosztás által generált, a szűk keresztmetszetek kezeléséből származó bevételből kell finanszírozni, akár a JAO által az adott határon lebonyolított kapacitásárverésből, akár a szűk keresztmetszet-kezelési bevétel elosztás módszertanának alkalmazásával a határhoz hozzárendelt összegből.

4. CIKK

Végrehajtás, nyomon követés és vitarendezés

1. Franciaország és Svájc nemzeti szabályozó hatóságai szükség esetén az e megállapodás hatálybalépésétől számított három hónapon belül megállapodnak az e mellékletben foglalt szabályok végrehajtására szolgáló eljárásokról. Két hónappal e megállapodás hatálybalépését követően értesítik az ACER-t, a Bizottságot és a vegyes bizottságot az eljárások tervezetéről.
2. Franciaország és Svájc nemzeti szabályozó hatóságai felelősek annak ellenőrzéséért, hogy az átvitelrendszer-üzemeltetők és a szerződők megfelelnek-e az (1) bekezdés alapján kidolgozott eljárásoknak, beleértve azt is, hogy a szerződőknek nyújtott ellentételezés az e melléklet B. szakaszában felsorolt szerződésekre korlátozódik. Az említett nemzeti szabályozó hatóságok a következő év március 1-jéig éves jelentést küldenek az ACER-nek és a vegyes bizottságnak az átmeneti mechanizmus alkalmazásáról.
3. Abban az esetben, ha a nemzeti szabályozó hatóságok e megállapodás hatálybalépésétől számított három hónapon belül nem jutnak konszenzusra az (1) bekezdés szerinti eljárásokról, Svájc a kérdést a vegyes bizottság elé utalhatja, amely az előterjesztéstől számított hat hónapon belül határoz a végrehajtási eljárásokról.
4. Az (1)–(3) bekezdéstől eltérően a szerződők e megállapodás hatálybalépésének napjától az átmeneti időszak végéig jogosultak a pénzügyi ellentételezésre.

B. SZAKASZ

HOSSZÚ TÁVÚ KAPACITÁSLEKÖTÉSI SZERZŐDÉSEK PÉNZÜGYI ELLENTÉTELEZÉSEL

Irány	A szerződés megnevezése	Technológia	Legkésőbbi befejezési időpont
FR => CH	EOS CNP Cattenom 3 / 4	Nukleáris anyagok	Az egységek termelési tevékenységének vége
FR => CH	NOK 94 / EDF 95	Nukleáris anyagok	2036.9.30.
FR => CH	EDL Cattenom 3 / 4	Nukleáris anyagok	Az egységek termelési tevékenységének vége
FR => CH	2000 EDL	Nukleáris anyagok	2039.12.31.
FR => CH	Participation Bugey 2	Nukleáris anyagok	Az egység termelési tevékenységének vége
FR => CH	Participation Bugey 3	Nukleáris anyagok	Az egység termelési tevékenységének vége
FR => CH	EOS Cleuson Dixence	Vízenergia	2030.4.30.
CH => FR	EOS Cleuson Dixence	Vízenergia	2030.4.30.
FR => CH	Eosson Pompage	Vízenergia	Az egység termelési tevékenységének vége
CH => FR	Eosson Turbine	Vízenergia	Az egység termelési tevékenységének vége

C. SZAKASZ

65 MW-T NEM MEGHALADÓ KAPACITÁSLEKÖTÉSEKET FENNTARTÓ VÍZERŐMŰVEK

Irány	Erőmű neve	Maximális kapacitáslekötés [MW]	Legkésőbbi befejezési időpont
FR => CH	Kembs	35	A koncesszió megszűnése (2035.12.31.)
FR => CH	FM Chatelot	15	A koncesszió megszűnése (2028.12.31.)
CH => FR	FM Chatelot	30	A koncesszió megszűnése (2028.12.31.)
AT => CH	GKW Inn	13,3	A koncesszió megszűnése (2050 után)
CH => IT	Kraftwerke Hinterrhein	65	A koncesszió megszűnése (2042.12.31.)
FR => CH	Bagnes Martigny (Champsec)	2	A koncesszió megszűnése (2041.12.31.)
CH => FR	Forces Motrices de Mauvoisin	41	A koncesszió megszűnése (2041.12.31.)

ÁLLAMI TÁMOGATÁS

KIVÉTELEK ÉS EGYÉRTELMI MEGHATÁROZÁSOK

A. SZAKASZ

A 13. CIKK (2) BEKEZDÉSÉNEK c) PONTJÁBAN EMLÍTETT, A BELSŐ PIAC MEGFELELŐ MŰKÖDÉSÉVEL ÖSSZEEGYEZTETHETŐ INTÉZKEDÉSEK

1. A következő hatályban lévő svájci intézkedések a belső piac megfelelő működésével összeegyeztethetők, és nem tartoznak a 14. cikk (3) bekezdése b) pontjának hatálya alá:
 - (a) megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termeléshez nyújtott beruházási támogatások az energiáról szóló törvény¹ (a továbbiakban: EnG) 25–29. cikke szerint, beleértve a vízenergiáról szóló törvény² 50a. cikke szerinti vízdíjak alóli ideiglenes mentességet is;
 - (b) a megújuló energiaforrásokból történő villamosenergia-termelésre vonatkozó különbözeti szerződések az EnG. 29a–29e. cikke szerint;
 - (c) a biomasszára vonatkozó működésiköltség-hozzájárulás az EnG. 33a. cikke szerint;
 - (d) a geotermikus energiára vonatkozó garanciák az EnG. 33. cikke szerint;

¹ Energiegesetz, 2016. szeptember 30. (EnG, SR 730.0), 2025. január 1-jén hatályos változat.

² Bundesgesetz über die Nutzbarmachung der Wasserkräfte, 1916. december 22. (WRG, SR 721 80), 2023. január 1-jén hatályos változat.

- (e) a maradványanyagokra vonatkozó intézkedések ellentételezése a vízvédelmi törvény¹ 80. cikkének (2) bekezdése szerint; valamint
- (f) a vízenergiával kapcsolatos ökológiai helyreállítási intézkedések (a mesterséges vízszíntingadozások negatív hatásainak minimalizálása [hydropeaking], üledékszállítás és halászati vándorlás) ellentételezése az EnG. 34. cikke szerint.
2. A svájci hatóságok kötelezettséget vállalnak arra, hogy e megállapodás hatálybalépésétől kezdve az (EU) 2019/943 rendelet² 5. cikke (2) bekezdésének b) pontja vagy 5. cikkének (4) bekezdése szerinti eltérés hatálya alá nem tartozó létesítmények az 1. pontban említett intézkedések alapján csak akkor kaphatnak új villamosenergia-termelési támogatást, ha:
- kötelesek a villamosenergia-termelésüket a piacon értékesíteni,
 - nem ösztönözték őket arra, hogy termelésüket a határkölségeik alatt kínálják, és nem részesülnek termelési működési támogatásban semmilyen olyan időszakban, amikor a termelés piaci értéke negatív.
3. Az 1. pont a) és b) alpontjának rendelkezései e megállapodás hatálybalépésétől számított 10 év elteltével, az 1. pont c)–f) alpontjának rendelkezései pedig e megállapodás hatálybalépésétől számított hat év elteltével hatályukat veszítik. E határidők lejártát követően a Svájci Felügyeleti Hatóság ezeket az intézkedéseket belefoglalja a 15. cikk (4) bekezdése szerinti folyamatos felülvizsgálatába.

¹ Bundesgesetz über den Schutz der Gewässer, 1991. január 24. (GschG, SR 814 20), 2023. február 1-jén hatályos változat.

² Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/943 rendelete (2019. június 5.) a villamos energia belső piacáról, HL L 158., 2019.6.14., 54. o., a melléklet szerint.

B. SZAKASZ

A 13. CIKK (3) BEKEZDÉSÉNEK e) PONTJÁBAN EMLÍTETT, A BELSŐ PIAC MEGFELELŐ MŰKÖDÉSÉVEL ÖSSZEEGYEZTETHETŐNEK TEKINTHETŐ INTÉZKEDÉSEK

A következő támogatási kategóriák összeegyeztethetőnek tekinthetők a belső piac megfelelő működésével:

[...]

A 13. CIKK (4) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT CSOPORTMENTESSÉGEK

Valamely támogatás akkor tekinthető összeegyeztethetőnek a belső piac megfelelő működésével és akkor mentesül a 14. cikk szerinti bejelentési kötelezettség alól, ha azt a következő rendelkezésekben meghatározott érdemi feltételeknek megfelelően nyújtják:

- (a) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló, 2014. június 17-i 651/2014/EU bizottsági rendelet I. és III. fejezete (EU HL L 187., 2014.6.26., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>),, utoljára módosította: A Bizottság (EU) 2023/1315 rendelete (2023. június 23.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetővé nyilvánításáról szóló 651/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára nyújtott támogatások bizonyos fajtáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló (EU) 2022/2473 rendelet módosításáról (EU HL L 167., 2023.6.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1315/oj>);
- (b) Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról szóló, 2011. december 20-i bizottsági határozat 1–6. cikke, (HL L 7., 2012.1.11., 3. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

D. SZAKASZ

A 13. CIKK (6) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT CSEKÉLY ÖSSZEGŰ TÁMOGATÁS

A „csekély összegű támogatás” fogalmának jelentése megegyezik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 13-i (EU) 2023/2831 bizottsági rendeletben szereplő jelentésével. (EU HL L, 2023/2831, 2023.12.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>).

Az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott vállalkozásoknak nyújtott támogatások tekintetében a „csekély összegű támogatás” fogalmának jelentése megegyezik az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról szóló, 2023. december 12-i (EU) 2023/2832 bizottsági rendeletben szereplő jelentésével. (HL L, 2023/2832, 2023.12.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

ÁLLAMI TÁMOGATÁS

A 14. CIKK (2) BEKEZDÉSÉBEN EMLÍTETT, AZ EURÓPAI UNIÓBAN ALKALMAZANDÓ
ÁLTALÁNOS ÉS ÁGAZATI JOGI AKTUSOK

A. SZAKASZ

ÁLTALÁNOS ÉS ÁGAZATI JOGI AKTUSOK

- (1) A III. rész alkalmazásában és a megállapodás 14. cikkének (2) bekezdése alapján az Unió a következő jogi aktusokat alkalmazza:
- (a) A Tanács (EU) 2015/1589 rendelete (2015. július 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (EU HL L 248., 2015.9.24., 9. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2015/1589/oj>);
- (b) A Bizottság 794/2004/EK rendelete (2004. április 21.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 108. cikkének alkalmazására vonatkozó részletes szabályok megállapításáról szóló (EU) 2015/1589 tanácsi rendelet végrehajtásáról (EU HL L 140., 2004.4.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/794/oj>),, legutóbb módosította: a Bizottság (EU) 2016/2105 rendelete (2016. december 1.) a 794/2004/EK rendelet I. mellékletének a halászati és akvakultúra-ágazatban nyújtott állami támogatások bejelentésére szolgáló formanyomtatvány tekintetében történő módosításáról (EU HL L 327., 2016.12.2., 19. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2016/2105/oj>);

- (c) A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről (EU HL L 187., 2014.6.26., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/651/oj>), utoljára módosította: A Bizottság (EU) 2023/1315 rendelete (2023. június 23.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről szóló 651/2014/EU rendelet, valamint az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában a halászati és akvakultúra-termékek előállításával, feldolgozásával és forgalmazásával foglalkozó vállalkozások számára nyújtott támogatások bizonyos fajtáinak a belső piaccal összeegyeztethetőnek nyilvánításáról szóló (EU) 2022/2473 rendelet módosításáról (EU HL L 167., 2023.6.30., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/1315/oj>);
- (d) A Bizottság határozata (2011. december 20.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 106. cikke (2) bekezdésének az általános gazdasági érdekű szolgáltatások nyújtásával megbízott egyes vállalkozások javára közszolgáltatás ellentételezése formájában nyújtott állami támogatásra való alkalmazásáról (EU HL L 7., 2012.1.11., 3. o., ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2012/21\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2012/21(1)/oj));
- (e) A Bizottság (EU) 2023/2831 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének a csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (EU HL L, 2023/2831, 2023.12.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj>);
- (f) A Bizottság (EU) 2023/2832 rendelete (2023. december 13.) az Európai Unió működéséről szóló szerződés 107. és 108. cikkének az általános gazdasági érdekű szolgáltatást nyújtó vállalkozások számára nyújtott csekély összegű támogatásokra való alkalmazásáról (EU HL L, 2023/2832, 2023.12.15., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj>).

- (2) A III. rész alkalmazásában és a megállapodás 14. cikkének (3) bekezdése alapján Svájc olyan állami támogatási felügyeleti rendszert hoz létre és tart fenn, amely mindenkor biztosítja a felügyeletnek és a végrehajtásnak az Unióban alkalmazottal egyenértékű szintjét a 14. cikk (2) bekezdésében és az e szakasz 1. pontjában meghatározottak szerint.

B. SZAKASZ

A BIZOTTSÁG IRÁNYMUTATÁSAI, KÖZLEMÉNYEI ÉS HATÁROZATHOZATALI GYAKORLATA

- (1) A III. rész alkalmazásában és a megállapodás 14. cikkének (3) bekezdése alapján a svájci felügyeleti hatóság és Svájc illetékes igazságügyi hatóságai kellően figyelembe veszik és a lehető legnagyobb mértékben követik a Bizottságra nézve kötelező iránymutatásokat és közleményeket, valamint annak döntéshozatali gyakorlatát annak érdekében, hogy biztosítsák a felügyeletnek és a végrehajtásnak az Unióban alkalmazottal egyenértékű szintjét.
- (2) A Bizottság értesíti a vegyes bizottságot azokról az iránymutatásokról és közleményekről, amelyeket a megállapodás szempontjából relevánsnak ítél, továbbá közzéteszi az említett iránymutatásokat és közleményeket.
-

KÖRNYEZET

Az e megállapodás 20. cikkében és 27. cikkének (3) bekezdésében említett vonatkozó uniós környezetvédelmi jogi aktusok a következők:

1. 32011 L 0092: Az Európai Parlament és a Tanács 2011/92/EU irányelve (2011. december 13.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (EU HL L 26., 2012.1.28., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/92/oj>), módosította:
 - 32014 L 0052: Az Európai Parlament és a Tanács 2014/52/EU irányelve (2014. április 16.) az egyes köz- és magánprojektek környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról szóló 2011/92/EU irányelv módosításáról (EU HL L 124., 2014.4.25., 1. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2014/52/oj>).
2. 32001 L 0042: Az Európai Parlament és a Tanács 2001/42/EK irányelve (2001. június 27.) bizonyos tervek és programok környezetre gyakorolt hatásainak vizsgálatáról (HL L 197., 2001.7.21., 30. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2001/42/oj>).
3. 32016 L 0802: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/802 irányelve (2016. május 11.) az egyes folyékony tüzelőanyagok kéntartalmának csökkentéséről (HL L 132., 2016.5.21., 58. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/802/oj>).

4. 32010 L 0075: Az Európai Parlament és a Tanács 2010/75/EU irányelve (2010. november 24.) az ipari kibocsátásokról (a környezetszennyezés integrált megelőzése és csökkentése) (EU HL L 334., 2010.12.17., 17. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2010/75/oj>).
5. 32009 L 0147: Az Európai Parlament és a Tanács 2009/147/EK irányelve (2009. november 30.) a vadon élő madarak védelméről (EU HL L 20., 2010.1.26., 7. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/147/oj>), módosította:
 - 32013 L 0017: A Tanács 2013/17/EU irányelve (2013. május 13.) a környezetvédelem területén elfogadott egyes irányelveknek a Horvát Köztársaság csatlakozására tekintettel történő kiigazításáról (EU HL L 158., 2013.6.10., 193. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/17/oj>),
 - 32019 R 1010: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1010 rendelete (2019. június 5.) a környezettel kapcsolatos jogszabályok területén a jelentéstételi kötelezettségek összehangolásáról, valamint a 166/2006/EK és a 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2002/49/EK, a 2004/35/EK, a 2007/2/EK, a 2009/147/EK és a 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 338/97/EK és a 2173/2005/EK tanácsi rendelet, továbbá a 86/278/EGK tanácsi irányelv módosításáról (EU HL L 170., 2019.6.25., 115. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1010/oj>).

6. 32004 L 0035: Az Európai Parlament és a Tanács 2004/35/EK irányelve (2004. április 21.) a környezeti károk megelőzése és felszámolása tekintetében a környezeti felelősségről (EU HL L 143., 2004.4.30., 56. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2004/35/oj>), módosította:
- 32006 L 0021: Az Európai Parlament és a Tanács 2006/21/EK irányelve (2006. március 15.) az ásványi nyersanyag-kitermelő iparban keletkező hulladék kezeléséről és a 2004/35/EK irányelv módosításáról (EU HL L 102., 2006.4.11., 15. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2006/21/oj>),
 - 32009 L 0031: Az Európai Parlament és a Tanács 2009/31/EK irányelve (2009. április 23.) a szén-dioxid geológiai tárolásáról, valamint a 85/337/EGK tanácsi irányelv, a 2000/60/EK, a 2001/80/EK, a 2004/35/EK, a 2006/12/EK és a 2008/1/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv, valamint az 1013/2006/EK rendelet módosításáról (EU HL L 140., 2009.6.5., 114. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2009/31/oj>),
 - 32013 L 0030: Az Európai Parlament és a Tanács 2013/30/EU irányelve (2013. június 12.) a tengeri olaj- és gázipari tevékenységek biztonságáról és a 2004/35/EK irányelv módosításáról (EU HL L 178., 2013.6.28., 66. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2013/30/oj>),

- 32019 R 1010: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2019/1010 rendelete (2019. június 5.) a környezettel kapcsolatos jogszabályok területén a jelentéstételi kötelezettségek összehangolásáról, valamint a 166/2006/EK és a 995/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 2002/49/EK, a 2004/35/EK, a 2007/2/EK, a 2009/147/EK és a 2010/63/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 338/97/EK és a 2173/2005/EK tanácsi rendelet, továbbá a 86/278/EGK tanácsi irányelv módosításáról (EU HL L 170., 2019.6.25., 115. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/1010/oj>).
-

MEGÚJULÓ ENERGIAFORRÁSOK

Ha a technikai kiigazítások másként nem rendelkeznek,

- az e mellékletben meghatározott jogi aktusokban az Unió tagállamai számára előírt jogokat és kötelezettségeket úgy kell értelmezni, hogy azok Svájcra vonatkoznak,
- az említett jogi aktusokban az Unió tagállamaiban lakóhellyel rendelkező vagy letelepedett természetes vagy jogi személyekre való hivatkozásokat úgy kell értelmezni, hogy azok magukban foglalják a Svájcban lakóhellyel rendelkező vagy letelepedett természetes vagy jogi személyekre való hivatkozásokat is.

Ezt az e megállapodás V. részében szereplő intézményi rendelkezések teljes körű tiszteletben tartása mellett kell alkalmazni.

HIVATKOZOTT JOGI AKTUSOK

1. 32018 L 2001: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (EU HL L 328., 2018.12.21., 82. o., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2018/2001/oj>), módosította:
 - 32023 L 2413: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2023/2413 irányelve (2023. október 18.) az (EU) 2018/2001 irányelvnek, az (EU) 2018/1999 rendeletnek és a 98/70/EK irányelvnek a megújuló energiaforrásokból előállított energia előmozdítása tekintetében történő módosításáról, valamint az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről (EU HL L, 2023/2413, 2023.10.31., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj>),
 - 32022 R 0759: A Bizottság (EU) 2022/759 felhatalmazáson alapuló rendelete (2021. december 14.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv VII. mellékletének a hűtésre és távhűtésre használt megújuló energia mennyiségének kiszámítására szolgáló módszertan tekintetében történő módosításáról (EU HL L 139., 2022.5.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2022/759/oj),
 - 32024 L1711: Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1711 irányelve (2024. június 13.) az (EU) 2018/2001 és az (EU) 2019/944 irányelvnek az uniós villamosenergia-piac szerkezetének javítása tekintetében történő módosításáról (HL L, 2024/1711, 2024.6.26., ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1711/oj>).

Az (EU) 2018/2001/EK irányelv rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

(a) a 2. cikk a következő szövegrésszel egészül ki:

„Egy adott fogalom meghatározását csak akkor kell alkalmazni, ha az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti, a villamos energiáról szóló megállapodás VI. mellékletbe befoglalt valamely rendelkezésben azt a fogalmat használják.”;

(b) a 3. cikk a következőképpen módosul:

(i) az (1) bekezdés nem alkalmazandó;

(ii) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„Svájc azt az indikatív célt tűzi ki, hogy 2030-ra a megújuló energia a teljes bruttó energiafogyasztásában 48,4 %-os részarányt képviseljen. A vegyes bizottság a 2030 utáni időszakokra vonatkozóan kiigazítja ezt a célértéket, figyelembe véve az Unióban alkalmazandó célértéket. Svájc legalább két évente információkat tesz közzé és tájékoztatja az Európai Unió és a Svájci Államszövetség közötti, a villamos energiáról szóló megállapodás által létrehozott vegyes bizottságot az e cél elérése felé tett előrehaladásról, valamint az (EU) 2018/2001 irányelv 19. és 26–31a. cikkének végrehajtásáról az említett megállapodás VI. mellékletben meghatározottak szerint.”;

(iii) a (3c) bekezdés a) pontja helyébe a következő szöveg lép:

„(a) fűrészlörökök, furnérlörökök, ipari minőségű hengeres fa, tuskók és gyökérzet villamosenergia-termelésre való felhasználása.”

(iv) a (3c) bekezdés b) pontja, valamint a (4), (5) és (6) bekezdés nem alkalmazandó;

(v) a (4a) bekezdés a következőképpen módosul:

„(4a) Svájc létrehoz egy olyan keretet, amely támogatási rendszereket és intézkedéseket foglalhat magában, és elősegítheti a megújuló villamos energiára vonatkozó adásvételi megállapodások elterjedését, lehetővé téve, hogy a megújuló villamos energia elterjesztésének szintje összhangban legyen a (2) bekezdésben említett nemzeti céllal. Mindenekelőtt, e keretnek kezelnie kell a megújuló villamos energia magas szintű kínálata előtt továbbra is fennálló akadályokat, valamint a szükséges átviteli, elosztási és tárolási infrastruktúra – ideértve a közös elhelyezésű energiatárolást is – fejlesztésével kapcsolatos akadályokat. E keret kialakításakor Svájc figyelembe veszi a közlekedési és ipari ágazatban, az épületekben, a fűtési és hűtési ágazatban jelentkező kereslet kielégítéséhez, valamint a nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok előállításához szükséges további megújuló villamos energiát.”;

(c) az 5. cikk nem alkalmazandó;

(d) a 8–14. cikk nem alkalmazandó;

(e) a 15. cikk és a 15b–16f. cikk nem alkalmazandó; ehelyett Svájc hasonló szabályokat tart fenn és állapít meg annak a célnak az elérése érdekében, hogy növelje a megújuló energiaforrásokból előállított villamos energia részarányát. E szabályok közé tartoznak a következők:

(i) azon területek kijelölése, ahol megújuló energiaforrásokból villamos energiát előállító erőművek építhetők,

(ii) a nyilvánosság részvétele,

- (iii) gyors és hatékony engedélyezési eljárások,
- (iv) a megújuló energiaforrások esetében a közérdek megfelelő státusza;
- (f) a 15a. cikk nem alkalmazandó;
- (g) a 17. cikk nem alkalmazandó;
- (h) a 18. cikk (1), (2) és (4)–(6) bekezdése nem alkalmazandó;
- (i) a 18. cikk (3) bekezdésének helyébe a következő szöveg lép:

„Svájc létrehoz egy keretet, amely biztosítja i. az épületekben, az iparban és a mezőgazdaságban a megújuló energiaforrásokon alapuló fűtési és hűtési rendszerek valamennyi formájának, ii. a fotovoltaiikus rendszereknek, beleértve az energiatárolást is, valamint iii. a 3. cikk (2) bekezdésével összhangban meghatározott cél eléréséhez szükséges megújulóenergia-növekedést kiszolgáló keresletoldali választ lehetővé tevő elektromos töltőpontok megfelelő számú képzett és képesített üzembe helyezőjét.”;
- (j) Svájc nem alkalmazza a 19. cikket a fűrészlécek, furnérlécek, ipari minőségű hengeres faanyagból, tuskókból és gyökérből előállított villamos energiától eltérő energiára;
- (k) a 20. cikk és a 20a. cikk (3) és (4) bekezdése nem alkalmazandó;
- (l) a 20a. cikk (1), (2) és (5) bekezdését e megállapodás hatálybalépésétől számított három év elteltével kell alkalmazni;

(m) a 21. és 22. cikk nem alkalmazandó; ehelyett Svájc hasonló szabályokat tart fenn és állapít meg a megújuló energiát termelőkre-fogyasztókra és a megújulóenergia-közösségekre vonatkozóan a villamos energia területén;

(n) a 22a–25. cikk nem alkalmazandó;

(o) a 26. cikk a következő szövegrésszel egészül ki:

„Svájc az élelmiszer- és takarmánynövényekből előállított bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított üzemanyagok részarányát 0 %-ban állapíthatja meg.”;

(p) a 27. cikk (1)–(5) bekezdése nem alkalmazandó;

(q) a 28. cikk (6) és (7) bekezdése nem alkalmazandó;

(r) a 29. cikk (7a) és (7b) bekezdése nem alkalmazandó;

(s) a 29a. cikk (2) bekezdése nem alkalmazandó;

(t) a 30. cikk a következőképpen módosul:

- (i) az (1) bekezdés első albekezdésében a bevezető mondat helyébe a következő szöveg lép:

„Amennyiben a megújuló üzemanyagokat bele kell számítani a 3. cikk (2) bekezdésében említett célértékek teljesítésébe, a tagállamok előírják a gazdasági szereplők számára, hogy az e cikk (8) bekezdése alapján elfogadott végrehajtási jogi aktussal összhangban kötelező, független és átlátható auditok révén bizonyítsák, hogy teljesültek a megújuló üzemanyagokra vonatkozóan a 29. cikk (2)–(7) és (10) bekezdésében, valamint a 29a. cikk (1) bekezdésében meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok. Ebből a célból a tagállamok a gazdasági szereplők számára tömegmérleg-rendszer alkalmazását írják elő, amely:”;

- (ii) a (2) bekezdés helyébe a következő szöveg lép:

„2. Amennyiben egy szállítmányt feldolgoznak, a szállítmány fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási jellemzőire vonatkozó információt ki kell igazítani, és a következő szabályok szerint kell a végtermékhez rendelni:

- (a) amennyiben egy nyersanyagszállítmány feldolgozásából egyetlen végtermék születik, és azt bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók, vagy biomasszából előállított üzemanyagok, illetve nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok előállítására szánják, a szállítmány méretét és fenntarthatósági, valamint üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási jellemzőinek mennyiségét egy olyan átváltási együtthatóval kell kiigazítani, amely az ilyen előállításra szánt végtermék tömege és az eljáráshoz felhasznált nyersanyagok tömegének arányát fejezi ki;

(b) amennyiben egy nyersanyagszállítmány feldolgozásából több végtermék születik, és azokat bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók vagy biomasszából előállított üzemanyagok, illetve nem biológiai eredetű megújuló üzemanyagok előállítására szánják, mindegyik végtermékre külön átváltási együtthatót és külön tömegmérleget kell alkalmazni.”;

(iii) a (3) bekezdés első albekezdésének első mondata helyébe a következő szöveg lép:

„1. A tagállamok intézkedéseket tesznek annak biztosítására, hogy a gazdasági szereplők megbízható információkat nyújtsanak be a 29. cikk (2)–(7) és (10) bekezdésében, valamint a 29a. cikk (1) bekezdésében meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgáz kibocsátás-megtakarítási kritériumok teljesítéséről, valamint hogy a gazdasági szereplők kérésre az érintett tagállam rendelkezésére bocsássák az említett információk előállításához felhasznált adatokat.”;

(iv) a (3) bekezdés második albekezdésének első mondata helyébe a következő szöveg lép:

„Az e bekezdésben megállapított kötelezettségek attól függetlenül alkalmazandók, hogy a megújuló üzemanyagokat az Unión belül állítják-e elő vagy oda importálják.”;

(v) a (10) bekezdés bevezető szövegrésze helyébe a következő szöveg lép:

„10. Svájc – esetleg valamely gazdasági szereplő kérése alapján – kérésére a Bizottság valamennyi rendelkezésre álló bizonyíték alapján megvizsgálja, hogy a megújuló üzemanyagok valamely forrása tekintetében teljesülnek-e a 29. cikk (2)–(7) és (10) bekezdésében, valamint a 29a. cikk (1) bekezdésében meghatározott fenntarthatósági és üvegházhatásúgáz kibocsátás-megtakarítási kritériumok.”;

(vi) a (10) bekezdés a) és b) pontja helyébe a következő szöveg lép:

- „(a) a 29. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és c) pontjában említett célokból figyelembe veszi az adott forrásból származó megújuló üzemanyagokat; vagy
- (b) a (9) bekezdéstől eltérve, további bizonyítékok szolgáltatására kötelezheti-e megújuló üzemanyagok forrásának szolgáltatóit az említett fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumoknak és az említett üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási küszöbértékeknek való megfelelésre vonatkozóan.”;

(u) a 31a. cikk (1) bekezdése helyébe a következő szöveg lép:

„A Bizottság 2024. november 21-ig biztosítja a folyékony és gáznemű megújuló üzemanyagok nyomon követését lehetővé tevő uniós adatbázis (a továbbiakban: uniós adatbázis) létrehozását.”;

(v) a 32–39. cikk nem alkalmazandó;

(w) az I., IA., IV. és VIII. melléklet nem alkalmazandó;

(x) a IX. melléklet A. részének a) és p) pontja nem alkalmazandó;

(y) a X. és XI. melléklet nem alkalmazandó.

2. 32019 R807: A Bizottság (EU) 2019/807 felhatalmazáson alapuló rendelete (2019. március 13.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a közvetett földhasználat-változás szempontjából magas kockázatot jelentő azon alapanyagok meghatározása tekintetében történő kiegészítéséről, amelyek esetében a termőterület számottevő bővülése figyelhető meg a jelentős szénkészletekkel rendelkező földterületek rovására, továbbá az irányelvnek a közvetett földhasználat-változás szempontjából alacsony kockázatot jelentő bioüzemanyagok, folyékony bio-energiahordozók és biomasszából előállított üzemanyagok tanúsítása tekintetében történő kiegészítéséről (EU HL L 133., 2019.5.21., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/807/oj)
3. 32023 R 1184: A Bizottság (EU) 2023/1184 felhatalmazáson alapuló rendelete (2023. február 10.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú üzemanyagok előállítására vonatkozóan részletes szabályokat meghatározó uniós módszertan létrehozásával történő kiegészítéséről (EU HL L 157., 2023.6.20., 11. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1184/oj)
4. 32024 R 1408: A Bizottság (EU) 2024/1408 felhatalmazáson alapuló rendelete az (EU) 2023/1184 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek egy szakkifejezésnek az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvhez való hozzáigazítása tekintetében történő módosításáról (EU HL L, 2024/1408, 2024.5.21., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2024/1408/oj)
5. 32023 R 1640: A Bizottság (EU) 2023/1640 felhatalmazáson alapuló rendelete (2023. június 5.) a biomassza és a fosszilis üzemanyagok közös eljárásban való feldolgozásából származó bioüzemanyagok és közlekedési célú biogázok részarányának meghatározására szolgáló módszertanról (EU HL L 205., 2023.8.18., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1640/oj)

6. 32023 R 1185: A Bizottság (EU) 2023/1185 felhatalmazáson alapuló rendelete (2023. február 10.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvnek a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok révén elért üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás minimális küszöbértékének megállapítása, valamint a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásokból származó közlekedési célú üzemanyagok és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagok révén elért üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítás meghatározására szolgáló módszertan megállapítása útján történő kiegészítéséről (EU HL L 157., 2023.6.20., 20. o., http://data.europa.eu/eli/reg_del/2023/1185/oj).

Az (EU) 2023/1185 felhatalmazáson alapuló rendelet rendelkezései e megállapodás alkalmazásában a következő kiigazításokkal értendők:

- (a) az (EU) 2023/1185 felhatalmazáson alapuló rendeletnek a közlekedési ágazat számára szolgáltatott, megújuló energiaforrásokból előállított üzemanyagokra és villamos energiára vonatkozó célértékek, valamint a fejlett bioüzemanyagokra és biogázokra vonatkozó célértékek kiszámítására vonatkozó, az (EU) 2018/2001 irányelv 25. cikkének (2) bekezdésében említett rendelkezései nem alkalmazandók;
- (b) az (EU) 2023/1185 felhatalmazáson alapuló rendeletnek a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó rendelkezései nem alkalmazandók.
7. 32022 R 2448: A Bizottság (EU) 2022/2448 végrehajtási rendelete (2022. december 13.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 29. cikkében megállapított, erdei biomasszára vonatkozó fenntarthatósági kritériumok teljesülését igazoló bizonyítékok összeállítására vonatkozó gyakorlati iránymutatás meghatározásáról (EU HL L 320., 2022.12.14., 4. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/2448/oj)

8. 32022 D 599: A Bizottság (EU) 2022/599 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló Biomass Biofuels Sustainability voluntary scheme (2BSVs) elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 173. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/599/oj)
9. 32022 D 600: A Bizottság (EU) 2022/600 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Bonsucro EU” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 176. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/600/oj)
10. 32022 D 601: A Bizottság (EU) 2022/601 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Better Biomass” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 179. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/601/oj)
11. 32022 D 602: A Bizottság (EU) 2022/602 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „International Sustainability & Carbon Certification- ISCC EU” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 182. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/602/oj)

12. 32022 D 604: A Bizottság (EU) 2022/604 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiáhozozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Red Tractor Farm Assurance Crops and Sugar Beet Scheme” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 188. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/604/oj)
13. 32022 D 605: A Bizottság (EU) 2022/605 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiáhozozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „REDcert-EU” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 191. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/605/oj)
14. 32022 D 606: A Bizottság (EU) 2022/606 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiáhozozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Round Table on Responsible Soy with EU RED Requirements (RTRS EU RED)” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 194. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/606/oj)
15. 32022 D 607: Bizottság (EU) 2022/607 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiáhozozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Roundtable on Sustainable Biomaterials (RSB) EU RED” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 197. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/607/oj)

16. 32022 D 608: A Bizottság (EU) 2022/608 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Scottish Quality Crops Farm Assurance Scheme (SQC)” elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 200. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/608/oj)
17. 32022 D 609: A Bizottság (EU) 2022/609 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „SURE” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 203. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/609/oj)
18. 32022 D 610: A Bizottság (EU) 2022/610 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Trade Assurance Scheme for Combinable Crops (TASCC)” elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 206. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/610/oj)
19. 32022 D 611: A Bizottság (EU) 2022/611 végrehajtási határozata (2022. április 8.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Universal Feed Assurance Scheme (UFAS)” elismeréséről (EU HL L 114., 2022.4.12., 209. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/611/oj)

20. 32022 D 2461: A Bizottság (EU) 2022/2461 végrehajtási határozata (2022. december 14.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „KZR INiG” rendszer elismeréséről, valamint az (EU) 2022/603 bizottsági végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről (EU HL L 321., 2022.12.15., 38. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/2461/oj)
21. 32022 D 1657: A Bizottság (EU) 2022/1657 végrehajtási határozata (2022. szeptember 26.) az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozó követelményeknek való megfelelést igazoló „Sustainable Biomass Program” önkéntes rendszer elismeréséről (EU HL L 249., 2022.9.27., 53. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1657/oj)
22. 32022 D 1656: A Bizottság (EU) 2022/1656 végrehajtási határozata (2022. szeptember 26.) a bioüzemanyagokra, a folyékony bio-energiahordozókra, a biomasszából előállított üzemanyagokra, a nem biológiai eredetű, folyékony vagy gáznemű, megújuló energiaforrásból származó üzemanyagokra és a széntartalom újrahasznosításával nyert üzemanyagokra vonatkozóan az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelvben meghatározott követelményeknek való megfelelést igazoló osztrák mezőgazdasági tanúsítási rendszer (AACCS) elismeréséről (EU HL L 249., 2022.9.27., 50. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1656/oj)
23. 32022 R 996: A Bizottság (EU) 2022/996 végrehajtási rendelete (2022. június 14.) a fenntarthatósági és üvegházhatásúgázkibocsátás-megtakarítási kritériumok, valamint a közvetett földhasználat-változás szempontjából vett alacsony kockázatra irányadó kritériumok ellenőrzésére vonatkozó szabályokról (EU HL L 168., 2022.6.27., 1. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2022/996/oj)

24. 32022 D 1655: A Bizottság (EU) 2022/1655 végrehajtási határozata (2022. szeptember 26.) a szójabab Argentínában történő termesztéséből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás jellemző mértékére vonatkozó információkat tartalmazó jelentés elismeréséről az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 31. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján (EU HL L 249., 2022.9.27., 47. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2022/1655/oj)
25. 32024 D 861: A Bizottság (EU) 2024/861 végrehajtási határozata (2024. március 15.) a Kanadában történő repcemagtermesztésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás jellemző mértékére vonatkozó információkat tartalmazó jelentés elismeréséről az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 31. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján (EU HL L, 2024/861, 2024.3.19., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2024/861/oj)
26. 32023 D 1760: A Bizottság (EU) 2023/1760 végrehajtási határozata (2023. szeptember 11.) az Ausztráliában történő repcemagtermesztésből származó üvegházhatásúgáz-kibocsátás jellemző mértékére vonatkozó információkat tartalmazó jelentés elismeréséről az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv 31. cikkének (3) és (4) bekezdése alapján (EU HL L 224., 2023.9.12., 105. o., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2023/1760/oj)
-

MELLÉKLET A MEGÁLLAPODÁS 49. CIKKÉNEK ALKALMAZÁSÁRÓL

1. CIKK

Olyan uniós ügynökségek, információs rendszerek
és egyéb tevékenységek jegyzéke, amelyekhez Svájc pénzügyileg hozzájárul

Svájc pénzügyileg hozzájárul a következőkhöz:

(a) ügynökségek:

- az Energiaszabályozók Európai Unió Együttműködési Ügynökségének létrehozásáról szóló, 2019. június 5-i (EU) 2019/942 európai parlamenti és tanácsi rendelettel (HL L 158., 2019.6.14., 22. o., a megállapodás I. melléklete szerint) létrehozott Energiaszabályozók Együttműködési Ügynöksége, figyelembe véve e megállapodás hatályát, a szóban forgó év uniós támogatásra vonatkozó költségvetési sora 85 %-ának erejéig,

(b) információs rendszerek:

- a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról szóló, 2018. december 11-i (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv (HL L 328., 2018.12.21., 82. o., , a megállapodás VI. melléklete szerint) által létrehozott uniós adatbázis,

(c) egyéb tevékenységek:

egy sem.

2. CIKK

Kifizetési feltételek

1. A megállapodás 49. cikke alapján esedékes kifizetéseket e cikknek megfelelően kell teljesíteni.

2. A pénzügyi évre vonatkozó fizetési felhívás kibocsátásakor a Bizottság közli Svájjal a következő információkat:

(a) az operatív hozzájárulás összege; valamint

(b) a részvételi díj összege.

3. A Bizottság a lehető leghamarabb, és legkésőbb minden egyes pénzügyi év április 16-ig közli Svájccal az alábbi, Svájc részvételére vonatkozó információkat:

- (a) a megszavazott éves uniós költségvetés kötelezettségvállalási előirányzataiban szereplő összegek, amelyeket az egyes uniós ügynökségek esetében az adott év vonatkozó uniós költségvetési támogatási során tüntetnek fel, figyelembe véve az egyes ügynökségek esetében az 1. cikkben meghatározott kiigazított operatív hozzájárulásokat, valamint az információs rendszerek és egyéb tevékenységek vonatkozó költségvetése tekintetében az adott év megszavazott uniós költségvetéséhez kapcsolódó kötelezettségvállalási előirányzatokban szereplő összegek, amelyek fedezik Svájcnak az 1. cikk szerinti részvételét;
- (b) a megállapodás 49. cikkének (7) bekezdésében említett részvételi díj összege; valamint
- (c) az ügynökségek tekintetében az N+1. évben a vonatkozó uniós költségvetési támogatási sor(ok)on az N. évben engedélyezett kötelezettségvállalási előirányzatokra tett költségvetési kötelezettségvállalások összegei az N. évi megfelelő uniós költségvetési támogatási sor(ok)on szereplő éves uniós költségvetéshez kapcsolódóan.

4. A Bizottság a költségvetési tervezete alapján a lehető leghamarabb és legkésőbb a pénzügyi év szeptember 1-jéig becslést készít a (3) bekezdés a) és b) pontja szerinti információkról.

5. A Bizottság legkésőbb a pénzügyi év április 16-ig, és amennyiben alkalmazandó a vonatkozó ügynökségre, információs rendszerre vagy egyéb tevékenységre, minden egyes pénzügyi évben legkorábban október 22-én, de legkésőbb október 31-ig fizetési felhívást állít ki Svájc részére, amelynek összege megegyezik Svájc e megállapodás szerinti hozzájárulásával azon ügynökségek, információs rendszerek vagy egyéb tevékenységek tekintetében, amelyekben Svájc részt vesz.

6. Az (5) bekezdésben említett fizetési felhívás(oka)t részletekre kell bontani az alábbiak szerint:

- (a) az egyes években esedékes első – az április 16-ig kiállítandó fizetési felhívással összefüggő – részlet összege legfeljebb az adott ügynökségre, információs rendszerre vagy egyéb tevékenységre vonatkozó éves pénzügyi hozzájárulás becsült összegének felel meg, a (4) bekezdésben említettek szerint.

Svájc a fizetési felhívásban feltüntetett összeget köteles legkésőbb a fizetési felhívás kiállításának napjától számított 60. napon megfizetni;

- (b) adott esetben az adott évben esedékes második – a legkorábban október 22-én, de legkésőbb október 31-én kiállítandó fizetési felhívással összefüggő – részlet összege a (4) bekezdésben említett összeg és az (5) bekezdésben említett összeg közötti különbségnek felel meg, amennyiben az (5) bekezdésben említett összeg magasabb.

Svájc a fizetési felhívásban feltüntetett összeget köteles legkésőbb december 21-ig megfizetni.
Svájc minden egyes fizetési felhívás esetében külön kifizetéseket teljesíthet minden egyes ügynökség, információs rendszer vagy egyéb tevékenység tekintetében.

7. A Bizottság a megállapodás végrehajtásának első évére vonatkozóan egyetlen fizetési felhívást állít ki a megállapodás hatálybalépésének időpontjától számított 90 napon belül.

Svájc a fizetési felhívásban feltüntetett összeget köteles legkésőbb a fizetési felhívás kiállításának napjától számított 60. napon megfizetni.

8. A pénzügyi hozzájárulás késedelmes befizetése esetén Svájc a fennmaradó összegre az esedékesség napjától a teljes összeg kifizetésének napjáig késedelmi kamatot köteles fizetni.

Az esedékesség napjáig be nem fizetett követelésre kamatlábként az Európai Központi Bank irányadó refinanszírozási műveleteire vonatkozó, az esedékesség napja szerinti hónap első napján érvényben lévő, az *Európai Unió Hivatalos Lapjának* C sorozatában közzétett kamatláb vagy 0 % – amelyik a két érték közül a magasabb – 3,5 százalékponttal megnövelt értéke alkalmazandó.

3. CIKK

Svájc uniós ügynökségekhez való pénzügyi hozzájárulásának kiigazítása a végrehajtás fényében

Svájc uniós ügynökségekhez való pénzügyi hozzájárulását az N+1. évben igazítják ki, amikor a kezdeti operatív hozzájárulást megemelik vagy lecsökkentik a kezdeti operatív hozzájárulás és a kiigazított hozzájárulás különbségével, amely utóbbit az N. évi hozzájárulási kulcsnak a vonatkozó uniós támogatási költségvetési sor(ok)on az N. évben engedélyezett kötelezettségvállalási előirányzatokra tett költségvetési kötelezettségvállalások összegére való alkalmazásával számítják ki. Adott esetben a különbségnek minden ügynökség esetében figyelembe kell vennie az 1. cikkben meghatározott, százalékon alapuló kiigazított operatív hozzájárulást.

4. CIKK

Átmeneti intézkedések

Abban az esetben, ha a megállapodás hatálybalépésének időpontja nem január 1., a 2. cikktől eltérve e cikk alkalmazandó.

A megállapodás végrehajtásának első évében az érintett ügynökségre, információs rendszerre vagy egyéb tevékenységre alkalmazandó, a megállapodás 49. cikkével és e melléklet 1–3. cikkével összhangban megállapított, az adott évre esedékes operatív hozzájárulás tekintetében az operatív hozzájárulást időarányosan csökkenteni kell; vagyis az éves operatív hozzájárulás összegét meg kell szorozni a következők hányadosával:

- (a) a megállapodás hatálybalépésétől az adott év december 31-ig hátralévő naptári napok száma, valamint
- (b) az adott év naptári napjainak száma.

JEGYZŐKÖNYV

JEGYZŐKÖNYV A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGRÓL

I. FEJEZET

ELŐZETES RENDELKEZÉSEK

I.1. CIKK

Hatály

Amennyiben a Szerződő Felek (a továbbiakban: a felek) egyike a megállapodás 32. cikkének (2) bekezdésével vagy 33. cikkének (2) bekezdésével összhangban választottbíróság elé terjeszt egy vitás kérdést, az e jegyzőkönyvben meghatározott szabályok alkalmazandók.

I.2. CIKK

Nyilvántartás és titkársági szolgáltatások

A hágai Állandó Választottbíróság Nemzetközi Irodája (a továbbiakban: a Nemzetközi Iroda) látja el a nyilvántartási feladatokat és biztosítja a szükséges titkársági szolgáltatásokat.

I.3. CIKK

Értesítések és a határidők számítása

1. Az értesítések, beleértve a közleményeket és a javaslatokat, bármely olyan kommunikációs eszköz útján küldhetők, amely tanúsítja azok átvitelét vagy lehetővé teszi a tanúsítást.
2. Az ilyen értesítések csak akkor küldhetők elektronikus úton, ha az egyik fél kifejezetten erre a célra kijelölt vagy engedélyezett egy címet.
3. A feleknek kézbesítendő ilyen értesítéseket Svájc esetében a Svájci Szövetségi Külügyminisztérium Európa Osztályának, az Unió esetében pedig a Bizottság Jogi Szolgálatának kell küldeni.
4. Az e jegyzőkönyvben megállapított határidők az esemény vagy az intézkedés napját követő naptól számítandók. Ha egy dokumentum kézbesítésének utolsó napja az Unió intézményeinek vagy Svájc kormányának munkaszüneti napjára esik, a dokumentum kézbesítésének határideje a soron következő első munkanapon jár le. Az időszakba eső munkaszüneti napok beszámítanak a határidőbe.

I.4. CIKK

Választottbíróági értesítés

1. A választottbíróági eljárást kezdeményező fél (a továbbiakban: a felperes) választottbíróági értesítést küld a másik félnek (a továbbiakban: az alperes) és a Nemzetközi Irodának.

2. A választottbíróági eljárás az azt követő napon tekintendő megkezdettnek, amelyen az alperes kézhez kapja a választottbíróági értesítést.

3. A választottbíróági értesítés az alábbi információkat tartalmazza:

- (a) a jogvita választottbíróóság elé terjesztésére irányuló kérelem;
- (b) a felek neve és elérhetősége;
- (c) a felperes meghatalmazottjának vagy meghatalmazottjainak neve és címe;
- (d) az eljárás jogalapja a megállapodás 32. cikkének (2) bekezdése vagy 33. cikkének (2) bekezdése, valamint:
 - (i) a megállapodás 32. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a jogvitát kiváltó kérdés, amelyet rendezés céljából hivatalosan felvettek a vegyes bizottság napirendjére a megállapodás 32. cikkének (1) bekezdésével összhangban; valamint
 - (ii) a megállapodás 33. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbíróóság határozata, a megállapodás 32. cikkének (5) bekezdésében említett bármely végrehajtási intézkedés és a vitatott kompenzációs intézkedések;
- (e) a jogvitát kiváltó vagy a jogvitához kapcsolódó szabályok megjelölése;
- (f) a jogvita rövid ismertetése; valamint
- (g) egy választottbíró kijelölése, vagy – amennyiben öt választottbíróat kell kinevezni – két választottbíró kijelölése.

4. A megállapodás 32. cikkének (3) bekezdésében említett esetekben a választottbíróági értesítés az Európai Unió Bírósága elé utalás szükségességére vonatkozó információkat is tartalmazhat.

5. A választottbíróági értesítés kielégítő voltára vonatkozó állítások nem akadályozhatják a választottbíróság megalakulását. A jogvitát a választottbíróság véglegesen rendezi.

I.5. CIKK

Válasz a választottbíróági értesítésre

1. Az alperes a választottbíróági értesítés kézhezvételétől számított 60 napon belül választ küld a felperesnek és a Nemzetközi Irodának, és a válasz a következő információkat tartalmazza:

- (a) a felek neve és elérhetősége;
- (b) az alperes meghatalmazottjának vagy meghatalmazottjainak neve és címe;
- (c) az I.4. cikk (3) bekezdésének d)–f) pontjával összhangban a választottbíróági értesítésben megadott információkra adott válasz; valamint
- (d) egy választottbíró kijelölése, vagy – amennyiben öt választottbíróat kell kinevezni – két választottbíró kijelölése.

2. A megállapodás 32. cikkének (3) bekezdésében említett esetekben a választottbíróági értesítésre adott válasz tartalmazhatja a választottbíróági értesítésben megadott információkra adott választ a jegyzőkönyv I.4. cikkének (4) bekezdésével összhangban, valamint az Európai Unió Bírósága elé utalás szükségességére vonatkozó információkat is.
3. Az alperesnek a választottbíróági értesítésre adott hiányos vagy késedelmes válasza, vagy a válaszadás elmulasztása nem akadályozhatja a választottbíróság megalakulását. A jogvitát a választottbíróság véglegesen rendezi.
4. Ha az alperes a választottbíróági értesítésre adott válaszában kérelmezi, hogy a választottbíróság öt választottbíróból álljon, a felperes a választottbíróági értesítésre adott válasz kézhezvételétől számított 30 napon belül kijelöl egy további választottbíró.

I.6. CIKK

Képviselet és segítségnyújtás

1. A feleket a választottbíróság előtt egy vagy több meghatalmazott képviseli. A meghatalmazottat tanácsadók vagy ügyvédek segíthetik.
2. A meghatalmazottak személyével vagy címével kapcsolatos bármely változásról értesíteni kell a másik felet, a Nemzetközi Irodát és a választottbíróságot. A választottbíróság saját kezdeményezésére vagy valamelyik fél kérésére bármikor kérheti a felek meghatalmazottjaira ruházott hatáskörök igazolását.

II. FEJEZET

A VÁLASZTOTTBÍRÓSÁG ÖSSZETÉTELE

II.1. CIKK

A választottbírók száma

A választottbíróság három választottbíróból áll. Ha a felperes a választottbíróági értesítésben vagy az alperes a választottbíróági értesítésre adott válaszban ezt kérelmezi, a választottbíróság öt választottbíróból áll.

II.2. CIKK

A választottbírók kinevezése

1. Három választottbíró kinevezése esetén mindkét fél egy-egy választottbíróát jelöl ki. A felek által kijelölt két választottbíró kiválasztja a harmadik választottbíróat, aki a választottbíróság elnöke lesz.
2. Öt választottbíró kinevezése esetén mindkét fél két-két választottbíróat jelöl ki. A felek által kijelölt négy választottbíró kiválasztja az ötödik választottbíróat, aki a választottbíróság elnöke lesz.

3. Ha a választottbírók a felek által kinevezett utolsó választottbíró kijelölésétől számított 30 napon belül nem jutnak megállapodásra a választottbírárság elnökének kiválasztásáról, az elnököt az Állandó Választottbírárság főtitkára nevezi ki.

4. A választottbírók kiválasztásának és következésképpen a választottbírárság megalakulásának elősegítése érdekében össze kell állítani és szükséges esetén frissíteni kell a (6) bekezdésben említett képesítésekkel rendelkező személyek indikatív jegyzékét, amely azonos minden, a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozó kétoldalú megállapodás tekintetében, amelyeken Svájc részt vesz, valamint az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között ...-án/-én ...-ban/-ben létrejött, az egészségügyről szóló megállapodás (a továbbiakban: az egészségügyi megállapodás), az Európai Közösség és a Svájci Államszövetség között 1999. június 21-én Luxembourgban létrejött, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás (a továbbiakban: a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás) és az Európai Unió és a Svájci Államszövetség között ...-án/-én ...-ban/-ben létrejött, Svájcnak az Európai Unión belüli gazdasági és társadalmi egyenlőtlenségek csökkentéséhez való rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás (a továbbiakban: a Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás) tekintetében. A vegyes bizottság a megállapodás alkalmazásában határozattal fogadja el és frissíti az említett jegyzéket.

5. Ha valamelyik fél nem jelöl ki választottbíró, a kérdéses választottbíró az Állandó Választottbírárság főtitkára nevezi ki a (4) bekezdésben említett jegyzékről. Ilyen jegyzék hiányában a választottbíró az Állandó Választottbírárság főtitkára sorshúzással nevezi ki az egyik vagy mindkét fél által a (4) bekezdés alkalmazásában hivatalosan javasolt személyek közül.

6. A választottbíróság tagjai a felekkel kapcsolatban álló vagy kapcsolatban nem álló, magasan képzett személyek, akik garantáltan függetlenek és nem áll fenn tekintetükben összeférhetetlenség, és széles körű tapasztalattal rendelkeznek. Bizonyított szakértelemmel rendelkeznek a jog és az e megállapodás hatálya alá tartozó kérdések terén; nem fogadhatnak el egyik féltől sem utasítást; valamint egyéni minőségükben járnak el, és a jogvitához kapcsolódó ügyeket illetően nem fogadhatnak el utasítást semmilyen szervezettől vagy kormánytól. A választottbíróság elnökének a vitarendezési eljárások terén is tapasztalattal kell rendelkeznie.

II.3. CIKK

A választottbírók nyilatkozatai

1. Egy személy választottbíróvá való kinevezésének felmerülése esetén az adott személy beszámol minden olyan körülményről, amely valószínűsíthetően jogos kétségeket ébreszthet pártatlanságát vagy függetlenségét illetően. A választottbíró a kinevezéstől kezdve és a választottbíróági eljárás teljes időtartama alatt haladéktalanul beszámol az ilyen körülményekről a feleknek és a többi választottbírónak, amennyiben ezt korábban nem tette meg.
2. Bármely választottbíró felmenthető, ha olyan körülmények állnak fenn, amelyek jogos kétségeket ébreszthetnek pártatlanságát vagy függetlenségét illetően.
3. A felek csak olyan okból kérhetik az általuk kinevezett választottbíró felmentését, amelyekről a kinevezést követően szereznek tudomást.
4. Ha egy választottbíró elmulaszt eljárni, vagy *de jure* vagy *de facto* nem képes ellátni feladatát, a választottbírók felmentésére vonatkozó, a II.4. cikkben meghatározott eljárás alkalmazandó.

II.4. CIKK

A választottbírók felmentése

1. A választottbíró felmenteni kívánó fél a szóban forgó választottbíró kinevezéséről szóló értesítéstől számított 30 napon belül vagy a II.3. cikkben említett körülményekről való tudomásszerzéstől számított 30 napon belül kérelmezi a választottbíró felmentését.
2. A felmentés iránti kérelmet meg kell küldeni a másik félnek, a felmentett választottbírónak, a többi választottbírónak és a Nemzetközi Irodának. A kérelemben ki kell fejteni a felmentés iránti kérelem okait.
3. Felmentés iránti kérelem benyújtása esetén a másik fél elfogadhatja a felmentés iránti kérelmet. A szóban forgó választottbíró le is mondhat. A kérelem elfogadása vagy a lemondás nem jelenti a felmentés iránti kérelem okainak elismerését.
4. Ha a felmentés iránti kérelemről szóló értesítés napjától számított 15 napon belül a másik fél nem fogadja el a felmentés iránti kérelmet, vagy a szóban forgó választottbíró nem mond le, a felmentést kezdeményező fél felkérheti az Állandó Választottbírárság főtitkárát a felmentéssel kapcsolatos határozathozatalra.
5. Amennyiben a felek másként nem állapodnak meg, a (4) bekezdésben említett határozatban meg kell jelölni a határozat indokait.

II.5. CIKK

A választottbírók helyettesítése

1. E cikk (2) bekezdésére is figyelemmel, amennyiben a választottbíróági eljárás során egy választottbíró helyettesítésére van szükség, a helyettest a helyettesítendő választottbíró kinevezésére vagy kiválasztására alkalmazandó, a II.2. cikkben meghatározott eljárással összhangban kell kinevezni vagy kiválasztani. Ez az eljárás alkalmazandó akkor is, ha valamely fél korábban nem gyakorolta azt a jogát, hogy a helyettesítendő választottbíró kinevezze vagy részt vegyen annak kinevezésében.
2. Választottbíró helyettesítése esetén az eljárás abban a szakaszban folytatódik, amelyben a helyettesített választottbíró felhagyott feladatai ellátásával, kivéve, ha a választottbíróság másként határoz.

II.6. CIKK

A felelősség kizárása

A felek – a szándékos visszaélés vagy súlyos gondatlanság eseteinek kivételével – az alkalmazandó jog által megengedett legnagyobb mértékben eltekintenek a választottbírók elleni, a választottbíróági eljárással kapcsolatos bármely cselekmény vagy mulasztás miatti fellépéstől.

III. FEJEZET

VÁLASZTOTTBÍRÓSÁGI ELJÁRÁS

III.1. CIKK

Általános rendelkezések

1. A választottbíróság megalakulásának időpontja az a nap, amelyen az utolsó választottbíró elfogadja kinevezését.
2. A választottbíróság biztosítja, hogy a felek egyenlő bánásmódban részesüljenek, és hogy az eljárás megfelelő szakaszában mindkét fél kielégítő lehetőséget kapjon jogainak érvényesítésére és érveinek előterjesztésére. A választottbíróság oly módon folytatja le az eljárást, hogy elkerülje a késedelmeket és a szükségtelen kiadásokat, és biztosítsa a felek közötti jogvita rendezését.
3. Meghallgatást kell tartani, kivéve, ha a választottbíróság a felek meghallgatását követően másként határoz.
4. Amikor valamely fél közleményt küld a választottbíróságnak, ezt a Nemzetközi Irodán keresztül teszi meg, és egyidejűleg másolatot küld a másik félnek. A Nemzetközi Iroda minden választottbírónak megküldi a közlemény másolatát.

III.2. CIKK

A választottbírósági eljárás helye

A választottbírósági eljárás helye Hága. Amennyiben kivételes okok úgy kívánják, a választottbíróság a tanácskozás céljából megfelelőnek ítélt bármely más helyen is ülésezhet.

III.3. CIKK

Nyelv

1. Az eljárások nyelve a francia és az angol.
2. A választottbíróság elrendelheti, hogy a keresetlevélhez vagy az ellenkérelemhez csatolt valamennyi eredeti nyelvű dokumentumhoz, valamint az eljárás során benyújtott minden további eredeti nyelvű dokumentumhoz mellékeljenek az eljárás egyik hivatalos nyelvén készült fordítást.

III.4. CIKK

Keresetlevél

1. A felperes a Nemzetközi Irodán keresztül, a választottbíróság által megállapított határidőn belül írásban megküldi keresetlevelét az alperesnek és a választottbíróságnak. A felperes dönthet úgy, hogy az I.4. cikkben említett választottbírósági értesítését tekinti keresetlevélnek, feltéve, hogy az megfelel az e cikk (2) és (3) bekezdésében meghatározott feltételeknek.

2. A keresetlevélnek az alábbi információkat kell tartalmaznia:

(a) az I.4. cikk (3) bekezdésének b)–f) pontjában meghatározott információk;

(b) a kereset alapjául szolgáló tényállás ismertetése; valamint

(c) a keresetet alátámasztó jogi érvek.

3. A keresetlevélhez lehetőség szerint csatolni kell a felperes által említett dokumentumokat és egyéb bizonyítékokat vagy az azokra való hivatkozást. A megállapodás 32. cikkének (3) bekezdésében említett esetekben a keresetlevélnek lehetőség szerint tartalmaznia kell az Európai Unió Bírósága elé utalás szükségességére vonatkozó információkat is.

III.5. CIKK

Ellenkérelem

1. Az alperes a Nemzetközi Irodán keresztül, a választottbíróság által megállapított határidőn belül írásban megküldi ellenkérelmét a felperesnek és a választottbíróságnak. Az alperes dönthet úgy, hogy az I.5. cikkben említett választottbírósági értesítésre adott választ tekinti ellenkérelemnek, feltéve, hogy a választottbírósági értesítésre adott válasz megfelel az e cikk (2) bekezdésében meghatározott feltételeknek is.

2. Az ellenkérelemnek választ kell adnia az e jegyzőkönyv III.4. cikke (2) bekezdésének a)–c) pontjával összhangban a keresetlevélben feltüntetett pontokra. Az ellenkérelemhez lehetőség szerint csatolni kell az alperes által említett dokumentumokat és egyéb bizonyítékokat vagy az azokra való hivatkozást. A megállapodás 32. cikkének (3) bekezdésében említett esetekben az ellenkérelemnek lehetőség szerint tartalmaznia kell az Európai Unió Bírósága elé utalás szükségességére vonatkozó információkat is.
3. Az alperes az ellenkérelemben vagy a választottbírósi eljárás későbbi szakaszában – amennyiben a választottbíróság úgy határoz, hogy a körülmények indokolják a késedelmet – viszontkeresetet nyújthat be, feltéve, hogy a választottbíróság joghatósággal rendelkezik annak vonatkozásában.
4. A viszontkeresetre a III.4. cikk (2) és (3) bekezdése alkalmazandó.

III.6. CIKK

A választottbíróság joghatósága

1. A választottbíróság határoz arról, hogy a megállapodás 32. cikkének (2) bekezdése vagy 33. cikkének (2) bekezdése alapján rendelkezik-e joghatósággal.
2. A megállapodás 32. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbíróság megbízatása kiterjed arra, hogy megvizsgálja a jogvitát kiváltó kérdést, amelyet rendezés céljából hivatalosan felvettek a vegyes bizottság napirendjére a megállapodás 32. cikkének (1) bekezdésével összhangban.

3. A megállapodás 33. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben az alapügyben eljáró választottbíróság megbízatása kiterjed arra, hogy megvizsgálja a vitatott kompenzációs intézkedések arányosságát, beleértve azt az esetet is, amikor ezeket az intézkedéseket részben vagy egészben egy másik, a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozó kétoldalú megállapodás keretében hozták meg, amelyeken Svájc részt vesz.

4. A választottbíróság joghatóságának hiányára vonatkozó kifogásokat legkésőbb az ellenkérelemben vagy – viszontkereset esetén – a válaszban kell előterjeszteni. Az a tény, hogy egy választottbíró a felek neveztek ki vagy részt vettek annak kinevezésében, nem fosztja meg őket a kifogás előterjesztésére vonatkozó joguktól. Az arra vonatkozó kifogást, hogy a jogvita túllépné a választottbíróság hatáskörét, haladéktalanul elő kell terjeszteni, amint a választottbírósi eljárás során felmerül a hatáskör túllépésére vonatkozó kérdés. A választottbíróság minden esetben elfogadhatja az előírt határidő lejárta után benyújtott kifogásokat, ha úgy véli, hogy a késedelem indoka jogos.

5. A választottbíróság a (4) bekezdésben említett kifogásról vagy azt előzetes kérdésként kezelve, vagy az ügy érdemében hozott határozatban dönthet.

III.7. CIKK

Egyéb írásbeli beadványok

A választottbíróság a felekkel folytatott konzultációt követően határoz arról, hogy a keresetlevélen és az ellenkérelemben kívül a feleknek milyen egyéb írásbeli beadványokat kell vagy lehet benyújtaniuk, és megállapítja azok benyújtásának határidejét.

III.8. CIKK

Határidők

1. A választottbíróóság által az írásbeli dokumentumok – köztük a keresetlevél és az ellenkérelem – benyújtására megállapított határidő nem haladhatja meg a 90 napot, kivéve, ha a felek másként állapodnak meg.
2. A választottbíróóság a megalakulásától számított 12 hónapon belül végleges határozatot hoz. Különleges nehézségekkel járó kivételes körülmények esetén a választottbíróóság ezt a határidőt legfeljebb további három hónappal meghosszabbíthatja.
3. Az (1) és (2) bekezdésben megállapított határidők a felére csökkennek:
 - (a) a felperes vagy az alperes kérelmére, ha a választottbíróóság a kérelemtől számított 30 napon belül, a másik fél meghallgatását követően sürgősnek minősíti az ügyet; vagy
 - (b) ha a felek így állapodnak meg.
4. A megállapodás 33. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbíróóság a megállapodás 33. cikkének (1) bekezdésével összhangban elfogadott kompenzációs intézkedésekről szóló értesítés megküldésének napjától számított hat hónapon belül hoz végleges határozatot.

III.9. CIKK

Az Európai Unió Bírósága elé utalás

1. A megállapodás 29. cikkének és 32. cikke (3) bekezdésének alkalmazásában a választottbíróság az Európai Unió Bírósága elé utalhatja a kérdést.
2. A választottbíróság az eljárás során bármikor az Európai Unió Bírósága elé utalhatja az ügyet, feltéve, hogy a választottbíróság kellően pontosan meg tudja határozni az ügy jogi és ténybeli hátterét, valamint a felmerülő jogi kérdéseket.

A választottbíróság előtt zajló eljárást az Európai Unió Bírósága döntésének meghozataláig fel kell függeszteni.

3. Bármely fél indokolt kérelem küldése révén felkérheti a választottbíróságot, hogy utalja az ügyet az Európai Unió Bírósága elé. A választottbíróság elutasítja a kérelmet, amennyiben úgy ítéli meg, hogy az (1) bekezdésben említett, az ügynek az Európai Unió Bírósága elé utalására vonatkozó feltételek nem teljesülnek. Ha a választottbíróság elutasítja valamely fél arra irányuló kérelmét, hogy az ügyet az Európai Unió Bírósága elé utalja, döntését az ügy érdekében hozott határozatában meg kell indokolnia.

4. A választottbíróság értesítés formájában utalja az ügyet az Európai Unió Bíróságához elé. Az értesítés legalább a következő információkat tartalmazza:

- (a) a jogvita rövid ismertetése;
- (b) az Unió jogi aktusa(i) és/vagy a szóban forgó megállapodás rendelkezése(i); valamint

(c) a megállapodás 29. cikkének (2) bekezdésével összhangban értelmezendő uniós jogi fogalom.

A választottbíróság értesíti a feleket arról, hogy az ügyet az Európai Unió Bírósága elé utalja.

5. Az Európai Unió Bírósága értelemszerűen alkalmazza a Szerződések, valamint az uniós intézmények, szervek, hivatalok és ügynökségek által elfogadott jogi aktusok értelmezésére vonatkozó előzetes döntéshozatali hatáskörének gyakorlására alkalmazandó belső eljárási szabályzatot.

6. Az I.4., I.5., III.4. és III.5. cikk alapján a felek választottbíróság előtti képviseletére felhatalmazott meghatalmazottak és ügyvédek jogosultak a feleket az Európai Unió Bírósága előtt képviselni.

III.10. CIKK

Ideiglenes intézkedések

1. A megállapodás 33. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a felek a választottbírósági eljárás bármely szakaszában a kompenzációs intézkedések felfüggesztéséből álló ideiglenes intézkedéseket kérelmezhetnek.

2. Az (1) bekezdésben említett kérelemben meg kell jelölni az eljárás tárgyát, a sürgősségre okot adó körülményeket, valamint azokat a ténybeli és jogi alapokat, amelyek első látásra valószínűsítik a kért ideiglenes intézkedések megalapozottságát. A kérelemnek tartalmaznia kell az ideiglenes intézkedések elrendelését indokoló valamennyi rendelkezésre álló bizonyítékot és felajánlott bizonyítékot.

3. Az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél a Nemzetközi Irodán keresztül írásban megküldi kérelmét a másik félnek és a választottbírósnak. A választottbírósnak rövid határidőt állapít meg, amelyen belül a másik fél írásbeli vagy szóbeli észrevételeket nyújthat be.
4. A választottbírósnak az (1) bekezdésben említett kérelem benyújtásától számított egy hónapon belül határozatot hoz a vitatott kompenzációs intézkedések felfüggesztéséről, amennyiben teljesülnek a következő feltételek:
- (a) a választottbírósnak *prima facie* meggyőződött az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél által a kérelmében előterjesztett ügy érdeméről;
 - (b) a választottbírósnak úgy ítéli meg, hogy a végleges határozat meghozataláig az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél súlyos és helyrehozhatatlan kárt szenvedne a kompenzációs intézkedések felfüggesztése nélkül; valamint
 - (c) az ideiglenes intézkedéseket kérelmező félnek a vitatott kompenzációs intézkedések azonnali alkalmazásával okozott kár jelentősebb, mint az ezen intézkedések azonnali és hatékony alkalmazásához fűződő érdek.
5. Az eljárásnak a III.9. cikk (2) bekezdésének második albekezdésében említett felfüggesztése az e cikk szerinti eljárásokban nem alkalmazandó.
6. A választottbírósnak által a (4) bekezdéssel összhangban hozott határozat csak ideiglenes hatállyal bír, és nem érinti a választottbírósnak az ügy érdemére vonatkozó határozatát.

7. Amennyiben a választottbíróság által az e cikk (4) bekezdésével összhangban hozott határozat nem állapít meg korábbi időpontot a felfüggesztés megszüntetésére, a felfüggesztés a megállapodás 33. cikkének (2) bekezdése szerinti végleges határozat meghozatalakor hatályát veszti.

8. A kétségek elkerülése érdekében e cikk alkalmazásában az ideiglenes intézkedéseket kérelmező fél és a másik fél érdekeinek mérlegelésekor a választottbíróság figyelembe veszi a felek magánszemélyeinek és gazdasági szereplőinek érdekeit, ám ez a mérlegelés nem jelenti azt, hogy az ilyen magánszemélyek vagy gazdasági szereplők a választottbíróság előtt keresetösségi jogra tesznek szert.

III.11. CIKK

Bizonyítékok

1. Mindkét fél bizonyítékokat szolgáltat azokról a tényekről, amelyekre a keresetlevelet, illetve az ellenkérelmet alapítja.

2. Valamelyik fél kérésére vagy saját kezdeményezésére a választottbíróság kérheti a felektől a szükségesnek és megfelelőnek ítélt releváns információkat. A választottbíróság határidőt állapít meg a felek számára a kérés megválaszolására.

3. A választottbíróság, valamely fél kérésére vagy saját kezdeményezésére, bármilyen megfelelőnek ítélt információt kérhet bármilyen forrásból. A választottbíróság ezenkívül az általa megfelelőnek ítélt módon és adott esetben a felek által megállapított feltételek mellett szakértők véleményét is kérheti.

4. A választottbíróság által e cikk alapján megszerzett információkat a felek rendelkezésére kell bocsátani, és a felek észrevételeket nyújthatnak be az említett információkkal kapcsolatban a választottbírósághoz.

5. A másik fél véleményének kikérését követően a választottbíróság megfelelő intézkedéseket fogad el a valamely fél által a személyes adatok védelmével, a szakmai titoktartással és a bizalmas adatkezeléshez fűződő jogos érdekekkel kapcsolatban felvetett kérdések kezelése céljából.
6. A választottbíróság elbírálja a benyújtott bizonyítékok elfogadhatóságát, relevanciáját és megalapozottságát.

III.12. CIKK

Meghallgatás

1. Amennyiben meghallgatást kell tartani, a választottbíróság a felekkel folytatott konzultációt követően kellő időben értesíti a feleket a meghallgatás napjáról, időpontjáról és helyéről.
2. Ha a választottbíróság hivatalból vagy a felek kérelmére nyomós okból másként nem határoz, a meghallgatás nyilvános.
3. Minden meghallgatásról jegyzőkönyv készül, amelyet a választottbíróság elnöke aláír. Csak ezek a jegyzőkönyvek hitelesek.
4. A választottbíróság dönthet úgy, hogy a meghallgatást virtuálisan tartja a Nemzetközi Iroda gyakorlatának megfelelően. A feleket időben tájékoztatni kell erről a gyakorlatról. Ilyen esetekben az (1) bekezdés és a (3) bekezdés értelemszerűen alkalmazandó.

III.13. CIKK

Mulasztás

1. Ha a felperes az e jegyzőkönyvben vagy a választottbíróság által megállapított határidőn belül – anélkül, hogy kielégítő indokot szolgáltatott volna – nem nyújtja be keresetlevelét, a választottbíróság elrendeli a választottbírósági eljárás lezárását, kivéve, ha vannak olyan lezáratlan kérdések, amelyekben szükséges lehet a határozathozatal, és amennyiben a választottbíróság ezt helyénvalónak tartja.

Ha az alperes az e jegyzőkönyvben vagy a választottbíróság által megállapított határidőn belül – anélkül, hogy kielégítő indokot szolgáltatott volna – nem nyújtja be a választottbírósági értesítésre adott válaszát vagy az ellenkérelmét, a választottbíróság elrendeli az eljárás folytatását, anélkül, hogy úgy tekintené, hogy ez a mulasztás önmagában a felperes állításainak elfogadását jelenti.

A második albekezdés akkor is alkalmazandó, ha a felperes elmulasztja a viszontkeresetre adott válasz benyújtását.

2. Ha a III.12. cikk (1) bekezdésével összhangban szabályszerűen beidézett fél nem jelenik meg a meghallgatáson, és mulasztására nem szolgáltat kielégítő indokot, a választottbíróság folytathatja a választottbírósági eljárást.

3. Ha a választottbíróság által további bizonyítékok benyújtására megfelelően felkért fél a megállapított határidőn belül nem tesz eleget e kérésnek, és mulasztására nem szolgáltat kielégítő indokot, a választottbíróság a rendelkezésére álló bizonyítékok alapján határozhat.

III.14. CIKK

Az eljárás lezárása

1. Amennyiben bizonyítást nyer, hogy a feleknek észszerűen lehetőségük volt érveik ismertetésére, a választottbíróság kimondhatja az eljárás lezárását.
2. Ha a választottbíróság kivételes okokból szükségesnek ítéli, saját kezdeményezésére vagy valamelyik fél kérésére a határozatának meghozatala előtt bármikor dönthet úgy, hogy újraindítja az eljárást.

IV. FEJEZET

HATÁROZAT

IV.1. CIKK

Határozatok

A választottbíróság törekszik arra, hogy határozatait konszenzussal hozza meg. Ha azonban nem lehetséges konszenzussal határozatot hozni, a választottbíróság a választottbírók többségének szavazatával hozza meg határozatát.

IV.2. CIKK

A választottbíróság határozatának formája és hatálya

1. A választottbíróság különböző időpontokban különböző kérdésekben külön határozatokat hozhat.
2. Minden határozatot írásban kell meghozni, és indokolással kell ellátni. A határozatok véglegesek és kötelezők a felekre nézve.
3. A választottbíróság határozatát a választottbírók aláírják, valamint feltüntetik a határozat meghozatalának időpontját és a választottbíráskodás helyét. A választottbírók által aláírt határozat egy példányát a Nemzetközi Iroda megküldi a feleknek.
4. A Nemzetközi Iroda nyilvánosságra hozza a választottbíróság határozatát.

A választottbíróság határozatának nyilvánosságra hozatalakor a Nemzetközi Iroda tiszteletben tartja a személyes adatok védelmére, a szakmai titoktartásra és a titoktartáshoz fűződő jogos érdekekre vonatkozó releváns szabályokat.

A második albekezdésben említett szabályok azonosak a belső piaccal kapcsolatos azon területekre vonatkozó valamennyi kétoldalú megállapodás esetében, amelyeken Svájc részt vesz, valamint az egészségügyi megállapodás, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás és a Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás tekintetében. A vegyes bizottság a megállapodás alkalmazásában határozattal fogadja el és frissíti az említett szabályokat.

5. A felek haladéktalanul biztosítják a választottbíróság valamennyi határozatának való megfelelést.

6. A megállapodás 32. cikkének (2) bekezdésében említett esetekben a választottbíróság – miután kikérte a felek véleményét – az ügy érdeméről szóló határozatában észszerű határidőt állapít meg a határozatának való megfelelésre a megállapodás 32. cikkének (5) bekezdésével összhangban, figyelembe véve a felek belső eljárásait.

IV.3. CIKK

Alkalmazandó jog, értelmezési szabályok, közvetítő

1. Az alkalmazandó jog a megállapodást, az abban hivatkozott uniós jogi aktusokat, valamint az ezen jogi eszközök alkalmazása szempontjából releváns bármely egyéb nemzetközi jogi szabályt foglalja magában.
2. A választottbíróság a megállapodás 29. cikkében említett értelmezési szabályokkal összhangban határoz.
3. A 33. cikk (1) bekezdésében említett valamely másik kétoldalú megállapodáshoz kapcsolódó kompenzációs intézkedések arányossága tekintetében egy vitarendezési testület által hozott korábbi határozatok a választottbíróságra nézve kötelezők.
4. A választottbíróság számára nem engedélyezett, hogy közvetítőként vagy méltányossági alapon határozzon.

IV.4. CIKK

Kölcsönösen elfogadott megoldás vagy az eljárás megszűnésének egyéb okai

1. A felek bármikor kölcsönösen megállapodhatnak jogvitájuk megoldásáról. Az ilyen megoldást közösen közlik a választottbírósággal. Amennyiben a megoldás bármely fél vonatkozó belső eljárásai szerint jóváhagyást igényel, az értesítésben meg kell említeni e követelményt, és a választottbírósági eljárást fel kell függeszteni. Amennyiben nincs szükség jóváhagyásra, vagy az ilyen belső jóváhagyási eljárás lezárultáról szóló értesítés esetén a választottbírósági eljárás lezárul.
2. Ha az eljárás során a felperes írásban értesíti a választottbíróságot arról, hogy nem kívánja folytatni az eljárást, és ha az értesítés választottbíróság általi kézhezvételének időpontjában az alperes még nem tett lépéseket az eljárásban, a választottbíróság az eljárást hivatalosan lezáró végzést ad ki. A választottbíróság határoz a felperes által viselendő költségekről, amennyiben ez a fél magatartása alapján indokoltnak tűnik.
3. Ha a választottbíróság a határozathozatal előtt arra a következtetésre jut, hogy az eljárás folytatása az (1) és (2) bekezdésben említettektől eltérő bármely okból okafogyottá vagy lehetetlenné vált, a választottbíróság tájékoztatja a feleket az eljárást lezáró végzés kibocsátására irányuló szándékáról.

Az első albekezdés nem alkalmazandó, ha vannak olyan lezáratlan kérdések, amelyekben szükséges lehet a határozathozatal, és amennyiben a választottbíróság ezt helyénvalónak tartja.

4. A választottbíróság megküldi a feleknek a választottbíróági eljárást lezáró végzésnek vagy a felek megállapodásán alapuló határozatnak a választottbírók által aláírt példányát. A felek megállapodása alapján hozott választottbíróági határozatokra a IV.2. cikk (2)–(5) bekezdése alkalmazandó.

IV.5. CIKK

A választottbíróság határozatának helyesbítése

1. A választottbíróság határozatának kézhezvételétől számított 30 napon belül bármely fél, a másik félnek és a választottbíróságnak a Nemzetközi Irodán keresztül történő értesítésével, felkérheti a választottbíróságot, hogy a választottbíróság határozatának szövegében helyesbítse a számítási, elírási vagy nyomdai hibákat, illetve a hasonló jellegű hibákat vagy mulasztásokat. Amennyiben a választottbíróság a kérelmet indokoltnak ítéli, a kérelem kézhezvételétől számított 45 napon belül elvégzi a helyesbítést. A kérelem a IV.2. cikk (6) bekezdésében előírt határidő tekintetében nem bír halasztó hatállyal.
2. A választottbíróság a határozatának közlésétől számított 30 napon belül saját kezdeményezésére elvégezheti az (1) bekezdésben említett helyesbítéseket.
3. Az e cikk (1) bekezdésében említett helyesbítéseket írásban kell elvégezni, és azok a határozat szerves részét képezik. A IV.2. cikk (2)–(5) bekezdése alkalmazandó.

IV.6. CIKK

A választottbírók díjazása

1. A IV.7. cikkben említett díjaknak észszerűnek kell lenniük, figyelembe véve az ügy összetettségét, a választottbírók ráfordított idejét és minden egyéb releváns körülményt.
2. Meg kell határozni, és szükség esetén frissíteni kell a napi díjazás, valamint a maximális és minimális óraszám jegyzékét, amely azonos a belső piachoz kapcsolódó azon területekre vonatkozó valamennyi kétoldalú megállapodás esetében, amelyeken Svájc részt vesz, valamint az egészségügyi megállapodás, a mezőgazdasági termékek kereskedelméről szóló megállapodás és a Svájc rendszeres pénzügyi hozzájárulásáról szóló megállapodás tekintetében. A vegyes bizottság a megállapodás alkalmazásában határozattal fogadja el és frissíti az említett jegyzéket.

IV.7. CIKK

Költségek

1. Mindkét fél maga viseli saját költségeit és a választottbíróság költségeinek felét.
2. A választottbíróság az ügy érdemében hozott határozatban állapítja meg a költségeit. A költségek kizárólag az alábbiakat foglalják magukban:
 - (a) a választottbírók díja, minden egyes választottbíró tekintetében külön-külön feltüntetve, amelyeket maga a választottbíróság állapít meg a IV.6. cikkel összhangban;
 - (b) a választottbíróknál felmerült utazási és egyéb kiadások; valamint

(c) a Nemzetközi Iroda díjai és kiadásai.

3. A (2) bekezdésben említett költségeknek észszerűnek kell lenniük, figyelembe véve a vitatott összeget, a jogvita összetettségét, a választottbírók és a választottbíróság által kijelölt szakértők ráfordított idejét, valamint minden egyéb releváns körülményt.

IV.8. CIKK

A költségek fedezetének letétbe helyezése

1. A választottbíróági eljárás kezdetén a Nemzetközi Iroda felkérheti a feleket azonos nagyságú összeg letétbe helyezésére a IV.7. cikk (2) bekezdésében említett költségek előlegeként.
2. A választottbíróági eljárás során a Nemzetközi Iroda az (1) bekezdésben említett letétén felül további letéteket kérhet a felektől.
3. A felek az e cikk alkalmazásában letétbe helyezett valamennyi összeget a Nemzetközi Irodának fizetik be, majd ezen összegekből a Nemzetközi Iroda fizeti ki a ténylegesen felmerült költségeket, beleértve különösen a választottbíróknak és a Nemzetközi Irodának fizetett díjakat.

V. FEJEZET

ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

V.1. CIKK

Módosítások

A vegyes bizottság határozat útján módosításokat fogadhat el e jegyzőkönyvre vonatkozóan.